

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Strategia Rozwoju gminy Srokowo do roku 2025

Warszawa - Srokowo 2015

Projekt pn.: „Strategiczne planowanie szansą rozwoju kętrzyńskiego obszaru funkcjonalnego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 przyznanych w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych”

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Opis metodologiczny	6
2.1	Cel i główne założenia projektu.....	6
2.2	Opracowanie syntetycznej diagnozy	7
2.2.1	Zakres diagnozy.....	7
2.2.2	Analiza danych zastanych	7
2.2.3	Badania ankietowe.....	7
2.3.	Uspołecznienie procesu.....	8
2.3.1.	Założenia koncepcji uspołecznienia.....	9
2.3.2.	Warsztaty strategiczne (spotkania warsztatowo-konsultacyjne z liderami społecznymi)	9
2.3.3.	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami	9
2.3.4.	Konsultacje on-line z wykorzystaniem platformy CyfrowaDemokracja.pl	10
3.	Diagnoza strategiczna gminy Srokowo.....	11
3.1.	Informacje ogólne (położenie geograficzne, rys historyczny, podział administracyjny) .	11
3.1.1.	Położenie gminy	11
3.1.2.	Rys historyczny	13
3.1.3.	Podział administracyjny.....	14
3.2.	Rozwój społeczny.....	15
3.2.1.	Demografia.....	15
3.2.1.1.	Struktura wieku i płci.....	15
3.2.1.2.	Ruch naturalny i wędrownkowy	19
3.2.2.	Warunki życia mieszkańców.....	21
3.2.3.	Oświata i opieka nad dziećmi	26
3.2.3.1.	Żłobki i przedszkola	26
3.2.3.2.	Szkoły podstawowe i gimnazjalne	27
3.2.3.3.	Szkoły ponadgimnazjalne i inne placówki oświatowe.....	30
3.2.4.	Ochrona zdrowia	33
3.2.5.	Pomoc społeczna i rozwiązywanie problemów społecznych	34
3.2.6.	Aktywność obywatelska.....	35
3.2.7.	Spółeczeństwo informacyjne.....	36
3.2.8.	Wnioski	37
3.3.	Rynek pracy.....	37
3.3.1.	Aktywność ekonomiczna ludności, w tym struktura zatrudnienia.....	37
3.3.2.	Charakterystyka bezrobocia wraz z analizą sytuacji grup szczególnie zagrożonych bezrobociem.....	41
3.3.3.	Działania na rzecz osób bezrobotnych.....	45
3.3.4.	Wnioski	47
3.4.	Kultura (w tym ochrona dziedzictwa kulturowego), sport i rekreacja	48
3.4.1.	Dom kultury.....	48
3.4.2.	Biblioteka.....	48
3.4.3.	Stowarzyszenia o profilu kulturalnym.....	49
3.4.4.	Imprezy cykliczne	50
3.4.5.	Wydatki na kulturę	52
3.4.6.	Dziedzictwo kulturowe i jego ochrona	53
3.4.7.	Rekreacja i sport	54

3.4.8.	Wnioski	55
3.5.	Infrastruktura techniczna	56
3.5.1.	Drogi.....	56
3.5.2.	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	57
3.5.3.	Sieć gazowa.....	61
3.5.4.	Gospodarka odpadami	63
3.5.5.	Wnioski	65
3.6.	Potencjał gospodarczy i struktura gospodarki	66
3.7.	Potencjał przyrodniczy i jego ochrona.....	73
3.8.	Współpraca międzynarodowa i ponadlokalna.....	77
4.	Wyniki badania społecznego.....	77
4.1.	Badanie wśród mieszkańców gminy Srokowo	78
4.1.1.	Próba	78
4.1.2.	Wyniki badania.....	79
4.1.3.	Wnioski	83
4.2.	Wyniki badania społecznego wśród przedsiębiorców	83
4.2.1.	Próba	83
4.2.2.	Wyniki badania.....	85
4.2.3.	Wnioski	89
5.	Analiza problemów	90
5.1.	Problemy w sferze społecznej	90
5.2.	Problemy w sferze zasobów i potencjałów	90
5.3.	Problemy w sferze gospodarczej i promocji	91
6.	Analiza SWOT	92
7.	Analiza PEST	95
8.	Misja i wizja rozwoju	97
9.	Obszary strategiczne, cele priorytetowe, szczegółowe kierunki działań wraz z zadaniami realizacyjnymi.....	98
9.1.	Obszary strategiczne	98
9.2.	Cele priorytetowe	98
9.1.	Szczegółowe kierunki działań wraz z zadaniami realizacyjnymi	99
10.	Źródła finansowania.....	118
11.	Wdrożenie i monitoring Strategii	123
11.1.	Założenia wdrożenia strategii	123
11.2.	Planowanie rozwoju gminy.....	124
11.3.	Zasady zarządzania strategią.....	126
11.4.	Monitoring strategii	126
11.5.	Wskaźniki realizacji celów priorytetowych	128
12.	Spis tabel.....	134
13.	Spis map	137
14.	Spis wykresów.....	138
Załącznik 1. Pełne nazwy priorytetów inwestycyjnych wskazanych przy źródłach finansowania		139

1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju gminy Srokowo do roku 2025 została opracowana w ramach projektu „Strategiczne planowanie szansą rozwoju Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego”, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej przyznanych w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych”. Liderem tego projektu jest Związek gmin „Barcja”, natomiast partnerami projektu są gmina Reszel i gmina Korsze.

Zapisy Strategii Rozwoju gminy Srokowo są spójne ze Strategią Rozwoju Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Podstawą do opracowania tej Strategii stało się podpisanie w dniu 14 października 2014 roku przez przedstawicieli samorządów powiatu kętrzyńskiego porozumienia w sprawie utworzenia Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Utworzenie Obszaru Funkcjonalnego ma duże znaczenie ze względu na podejście Unii Europejskiej do realizacji polityki rozwoju w perspektywie 2014-2020. Związane jest to z ideą promowania partnerstwa i współpracy między jednostkami samorządów terytorialnych (JST) w celu realizowania wspólnych przedsięwzięć. Dzięki realizacji takich projektów możliwe jest wykorzystanie wspólnych potencjałów, mocnych stron do dalszego rozwoju i przewyższanie problemów, które dotyczą wszystkich jednostek.

Tworzenie Strategii Rozwoju gminy Srokowo wpisuje się w dokumenty strategiczne zarówno na poziomie krajowym i europejskim. Można do nich zaliczyć:

Dokumenty krajowe

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Założenia Krajowej Polityki Miejskiej,
- Strategia Rozwoju Polski Wschodniej do roku 2020,
- Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025,

Dokumenty europejskie

- Pakietem legislacyjny dla polityki spójności przedstawionymi przez KE w dniu 6 października 2011 r.,
- Strategia Europa 2020,
- Umowa Partnerstwa 2014-2020,
- Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce.

Planując rozwój gminy należy uwzględnić, że zaspokajanie potrzeb mieszkańców, rozwijanie infrastruktury technicznej i społecznej oraz rozwój gospodarczy warunkowany jest wieloma czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Strategia Rozwoju to scenariusz osiągnięcia celów, do których dąży wspólnota samorządowa. To pozwala transformować sytuację obecną na projektowaną w Strategii.

Na podstawie pozyskanych danych ilościowych i jakościowych, wyników spotkań warsztatowo-konsultacyjnych oraz badań społecznych zostały opracowane cele priorytetowe, szczegółowe kierunki działań i zadania realizacyjne, które wyznaczają charakter rozwoju i sposoby dążenia do osiągnięcia zakładanej misji i wizji gminy.

Przy określaniu celów priorytetowych uwzględnione zostały występujące uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne. Cele priorytetowe dotyczą spraw, co do których władze samorządowe gminy i partnerzy społeczni, każdy w zakresie swoich kompetencji, mogą podejmować autonomiczne działania.

Proponowane w Strategii cele i zadania służące ich realizacji, obejmują wszystkie sfery życia i funkcjonowania gminy. W pracach nad Strategią wyodrębnione zostały trzy obszary strategiczne:

- obszar społeczny,
- obszar zasobów i potencjałów,
- obszar gospodarki i promocji.

Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja tak określonej Strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społeczno-gospodarczych działających na terenie gminy.

Bardzo ważnym aspektem jest uspołecznienie procesu opracowania i wdrażania Strategii przy udziale wszystkich głównych partnerów społeczno-gospodarczych.

Do realizacji Strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez władze samorządowe,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego).

2. Opis metodologiczny

2.1 Cel i główne założenia projektu

Opracowanie dokumentu Strategii rozwoju gminy Srokowo ma umożliwić realizację następujących celów:

- identyfikację obszarów wsparcia/obszarów problemowych,
- określenie celów rozwojowych,
- określenie priorytetów i listy przedsięwzięć do realizacji, w tym ze wskazaniem strategicznych projektów,
- poprawę warunków rozwoju i integracji Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Tworzenie dokumentu Strategii odbywało w oparciu o następujące założenia:

- 1) Przyjęta została perspektywa planowania do 2020 roku.
- 2) Strategia opracowywana była metodą uspołecznioną.
- 3) Strategia jest spójna ze Strategią Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025 roku oraz innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego szczebla (wspólnotowymi, krajowymi, regionalnymi).
- 4) Strategia koncentruje się na zagadnieniach, przedsięwzięciach i innych działaniach służących rozwiązywaniu problemów demograficznych, społecznych, gospodarczych, środowiskowych i klimatycznych, które wpływają na rozwój gminy.
- 5) Strategia uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, to jest:
 - zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb,
 - poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność,
 - harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju,
 - długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.
- 6) Planowanie i realizacja Strategii uwzględnia potrzeby mieszkańców gminy jak również perspektywę całego Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.
- 7) Zadaniem Strategii jest ułatwienie władzom gminy osiągnięcia długookresowych celów rozwojowych.
- 8) Dokument Strategii został poddany konsultacji społecznej.

2.2 Opracowanie syntetycznej diagnozy

2.2.1 Zakres diagnozy

Na potrzeby powstającego dokumentu została opracowana strategiczna diagnoza aktualnego stanu gminy Srokowo. Na podstawie przeprowadzonych analiz sformułowane zostały wnioski stanowiące podstawę do wyznaczenia kierunków rozwoju. W oparciu o zebrane dane zostały także wskazane obszary wsparcia zgodne z wytycznymi dla dokumentów Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Elementem diagnozy jest również opracowanie analizy SWOT gminy.

2.2.2 Analiza danych zastanych

Diagnoza została sformułowana na podstawie analizy danych zastanych (desk research), przy czym głównym źródłem informacji były dane udostępnione przez jednostki administracji samorządowej (w tym dokumenty strategiczne).

W miarę potrzeby i możliwości wykorzystane zostały również dane z innych źródeł, w tym:

- wyniki badań delimitacji Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego (KOF) opracowane w ramach projektu „Przeprowadzenie badań oraz diagnozy i delimitacji kętrzyńskiego obszaru funkcjonalnego w ramach projektu pn. Strategiczne planowanie szansą rozwoju kętrzyńskiego obszaru funkcjonalnego”,
- dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz Banku Danych Lokalnych,
- dane instytucji rynku pracy.

Analiza obejmowała aktualne dane (nie starsze niż 5 lat).

W celu porównania danych pomiędzy jednostkami terytorialnymi różnego typu (gminy, powiaty, województwa, kraj), Główny Urząd Statystyczny przelicza część danych na liczbę osób (np. 10 000 osób). Stąd rozbieżność między liczbami bezwzględnymi (np. liczbą działających w gminie przychodni czy stowarzyszeń) a względnymi (wskaźniki). Dzięki wskaźnikom możliwe jest określenie, jak gmina Srokowo prezentuje się na tle innych gmin Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz innych jednostek terytorialnych.

2.2.3 Badania ankietowe

Celem przeprowadzenia badań społecznych było uwzględnienie perspektywy społeczności lokalnej przy opracowywaniu diagnozy oraz formułowaniu Strategii rozwoju gminy Srokowo.

Zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu zostało skierowane do dwóch podgrup:

- mieszkańców gminy,
- przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy oraz inne podmioty działające na terenie gminy.

Badania społeczne zostały przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety internetowej CAWI (Computer Assisted Web Interview). Jest to technika badawcza polegająca

na zamieszczeniu kwestionariusza na stronie internetowej, aby respondenci mogli wypełnić go za pośrednictwem Internetu w dogodnym dla siebie czasie. Do jej zalet należy, więc możliwość dotarcia do osób rozproszonych terytorialnie oraz fakt, że respondenci mogli brać udział w badaniu bez wychodzenia z domu. Ważne jest również wysokie poczucie anonimowości respondentów, sprzyjające szczerym i otwartym odpowiedziom.

Kwestionariusz został umieszczony na dwóch wyspecjalizowanych platformach internetowych Wykonawcy:

- Cyfrowy Manager – ankieta została opublikowana na platformie, zaś osoby wytypowane (przedsiębiorcy) do udziału w badaniu otrzymały drogą elektroniczną zaproszenie ze spersonalizowanym linkiem umożliwiającym wypełnienie kwestionariusza.
- CyfrowaDemokracja.pl – ankieta została umieszczona na platformie będącej narzędziem dialogu społecznego. Do udziału w badaniu zaproszeni zostali wszyscy chętni, informację o badaniu (wraz z linkiem) opublikowano na stronach internetowych odwiedzanych przez mieszkańców – stronach jednostek samorządowych, portalach społecznościowych, etc.

2.3. Uspołecznienie procesu

Prace nad Strategią były prowadzone przez konsultantów z udziałem kluczowych interesariuszy. Przedstawiciele władz samorządowych, wytypowani pracownicy JST oraz reprezentanci poszczególnych grup interesów społeczności lokalnej uczestniczyli w pracach nad opracowaniem Strategii. Miało to zapewnić wysoki stopień akceptacji dokumentu, (co z kolei warunkuje skuteczność na etapie wdrożenia).

Przyjęto następujące zasady pracy nad Strategią:

- 1) Kierowanie pracą przez przedstawicieli Zamawiającego.

Udział w pracach diagnostycznych i projektowych przedstawicieli władz samorządowych.

Aktywne uczestnictwo:

- czołowych polityków/liderów lokalnych,
- reprezentantów głównych grup interesów,
- kluczowych podmiotów działających na obszarze gminy.

- 2) Partycypacja społeczna:

- udział reprezentantów społeczności lokalnej (jako źródła informacji, współautorów koncepcji oraz realizatorów przyszłych działań),
- mobilizowanie mieszkańców do dyskusji, tworzenia i działania,
- publiczna konsultacja Strategii.

- 3) W celu sprawnego zarządzania procesem realizacji prac oraz skutecznego i efektywnego działania planuje się powołanie następujących zespołów i funkcji:

- Koordynator ds. Strategii gminy,
- Zespół Koordynujący,
- Zespół Roboczy,
- Kierownik Zespołu Konsultantów ResPublic,
- Zespół Konsultantów ResPublic.

2.3.1. Założenia koncepcji uspołecznienia

Udział społeczności lokalnej w opracowywaniu dokumentu Strategii był konieczny, aby dokument jak najpełniej odzwierciedlał potrzeby i preferencje zróżnicowanych grup interesariuszy z obszaru gminy. Dlatego też przyjęte zostały następujące założenia dotyczące uspołecznienia prac nad Strategią:

- 1) Proces uspołecznienia prac nad dokumentami realizowany był wśród interesariuszy Strategii, a więc podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na których funkcjonowanie wpływ będzie miała ona wpływ.
- 2) W ramach procesu prowadzona była zarówno komunikacja jedno-, jak i dwukierunkowa.
- 3) Uspołecznienie było prowadzone w sposób bezpośredni.
- 4) Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia były na bieżąco dopasowywane do oczekiwań, potrzeb i możliwości uczestników procesu.

2.3.2. Warsztaty strategiczne (spotkania warsztatowo-konsultacyjne z liderami społecznymi)

Spotkanie warsztatowe miało na celu włączenie przedstawicieli społeczności gminy Srokowo do prac nad Strategią. Poprzez zaangażowanie osób reprezentujących różne grupy interesariuszy możliwe było dokonanie wielostronnej analizy aktualnej sytuacji. Do udziału w warsztacie zaproszone zostały osoby, które ze względu na role pełnione w życiu społecznym gminy mogą być określone mianem liderów społecznych. Podczas spotkania odbywały się prace trzech obszarach: społecznym, zasobów i potencjałów oraz gospodarki i promocji gminy.

Dla uzyskania jak najlepszych rezultatów pracy zastosowana została technika moderacji wizualnej. Istotne było również prowadzenie dyskusji przez moderatora, dzięki czemu możliwe było zogniskowanie jej na kluczowych zagadnieniach, jak również zapewnienie wysokiego poziomu aktywności wszystkich obecnych osób.

2.3.3. Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami

Na etapie konsultacji dokumentu zostało przeprowadzone spotkanie mające na celu umożliwienie mieszkańcom wyrażenia swoich opinii odnośnie do Strategii. Miało ono charakter otwarty. W celu dotarcia do jak największej liczby osób informacje były rozpowszechniane za pomocą plakatów, informacji na tablicach ogłoszeń, stronach internetowych oraz informacji przekazywanych na wszelkiego rodzaju spotkaniach organizowanych w gminie Srokowo. Władze gminy współpracowały z Wykonawcą w rozpowszechnieniu informacji o konsultacjach

poprzez zamieszczenie informacji na urzędowych stronach internetowych oraz rozesłanie zaproszeń do udziału w nich.

2.3.4. Konsultacje on-line z wykorzystaniem platformy CyfrowaDemokracja.pl

Platforma CyfrowaDemokracja.pl to narzędzie służące do przeprowadzenia konsultacji w formie on-line. Formularz konsultacyjny został zamieszczony w Internecie, dzięki czemu wszystkie zainteresowane osoby miały do niego dostęp z dowolnego komputera, w dogodnym dla siebie czasie. Jest to funkcjonalne rozwiązanie ułatwiające udział w konsultacjach osób zamieszkujących cały obszar gminy, również tych, których dyspozycyjność czasowa jest niewielka (np. ze względu na działalność zawodową czy aktywność społeczną).

Do konsultacji został załączony dokument Strategii tak, aby przed wyrażeniem swoich opinii mieszkańcy mogli zapoznać się z jego treścią. Taka forma przeprowadzenia konsultacji zapewniła wysoką jakość merytoryczną zgłoszonych komentarzy, a także ułatwiła opracowywanie ich (uwagi zgłaszane za pośrednictwem formularza odnosiły się do konkretnych części Strategii).

Konsultacje były promowane poprzez serwisy samorządowe (strona internetowa gminy, podległych jej instytucji, jak szkoły czy domy kultury, konta gminy na portalach społecznościowych) oraz strony dotyczące Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego (lokalne portale informacyjne, fora mieszkańców). Dzięki przekazaniu informacji o konsultacjach poprzez możliwie wiele kanałów, możliwe było dotarcie do możliwie licznej grupy interesariuszy Strategii.

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

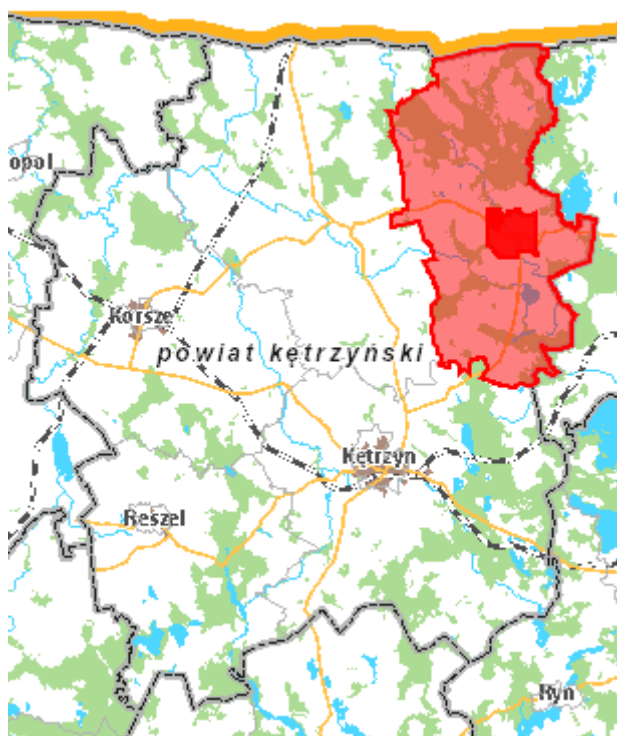
3. Diagnoza strategiczna gminy Srokowo

3.1. Informacje ogólne (położenie geograficzne, rys historyczny, podział administracyjny)

3.1.1. Położenie gminy

Gmina Srokowo położona jest w północno-wschodniej części powiatu kętrzyńskiego, w województwie warmińsko-mazurskim. Od zachodu graniczy z gminą Barciany, od południa z gminą Kętrzyn – obie gminy leżą na terenie powiatu kętrzyńskiego. Natomiast od wschodu graniczy z gminą Węgorzewo (powiat węgorzewski). Od północy opisywana gmina graniczy z Rosją – Obwodem Kaliningradzkim.

Mapa 1. Położenie gminy Srokowo na tle Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: www.geoportal.gov.pl

Gmina Srokowo zajmuje powierzchnię równą 194,16 km², co stanowi 16% powierzchni powiatu kętrzyńskiego i 0,8% województwa warmińsko-mazurskiego. Struktura wykorzystania gruntów w gminie przedstawia się następująco:

- grunty rolne – 62,33%,
- grunty leśne – 29,50%,
- tereny zurbanizowane – 2,56%,
- obszary zajęte przez wody – 1,44%,

11

Projekt pn.: „Strategiczne planowanie szansą rozwoju kętrzyńskiego obszaru funkcjonalnego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 przyznanych w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych”

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

- inne – 4,17%¹.

Struktura wykorzystania powierzchni terenu zbliżona jest do wskaźników dla Polski, szczególnie pod względem użytków rolnych oraz lesistości. Wyróżnia się znacznie powierzchnia gruntów oznaczona jako nieużytki (zakwalifikowana tutaj jako inne) – stanowiąca 4,17% terenu gminy. Obszary zajęte przez wody to mniejszy odsetek niż średnia dla województwa warmińsko-mazurskiego (5,73% - jeden z najwyższych wskaźników w Polsce), ale także jest mniejsza niż wartość dla Polski (ok. 2%).

Nawiązując do podziału fizyczno-geograficznego Polski (Kondracki, 1978) obszar gminy Srokowo znajduje się na pograniczu makroregionów Niziny Staropruskiej oraz północnych części Pojezierza Mazurskiego². W zachodniej i środkowej części obszar ten jest rozległą niecką będącą Niziną Sępopolską, w podłożu której zalegają iły pochodzenia polodowcowego, na których wykształciły się żyzne gleby brunatne, a we wschodniej części obszar ten należy do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich charakteryzującej się występowaniem na tym terenie jezior polodowcowych (na terenie gminy znajdują się: jezioro Silec, Siniec Wielki (Jezioro Długie), Jezioro Okrągłe (Siniec Mały), na granicy gminy: jezioro Oświn, jezioro Rydzówka) oraz zachodnich krańców Krainy Węgorapy – kotliny otoczonej wzgórzami morenowymi.

¹ Dane z BDL GUS.

² Gmina Srokowo znajduje się w mezoregionie: Niż Wschodnioeuropejski w prowincji: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski, na pograniczu podprowincji: Pobrzeży Wschodniobałtyckich oraz Pojezierzy Mazurskich.

Związek Gmin „Barcja”

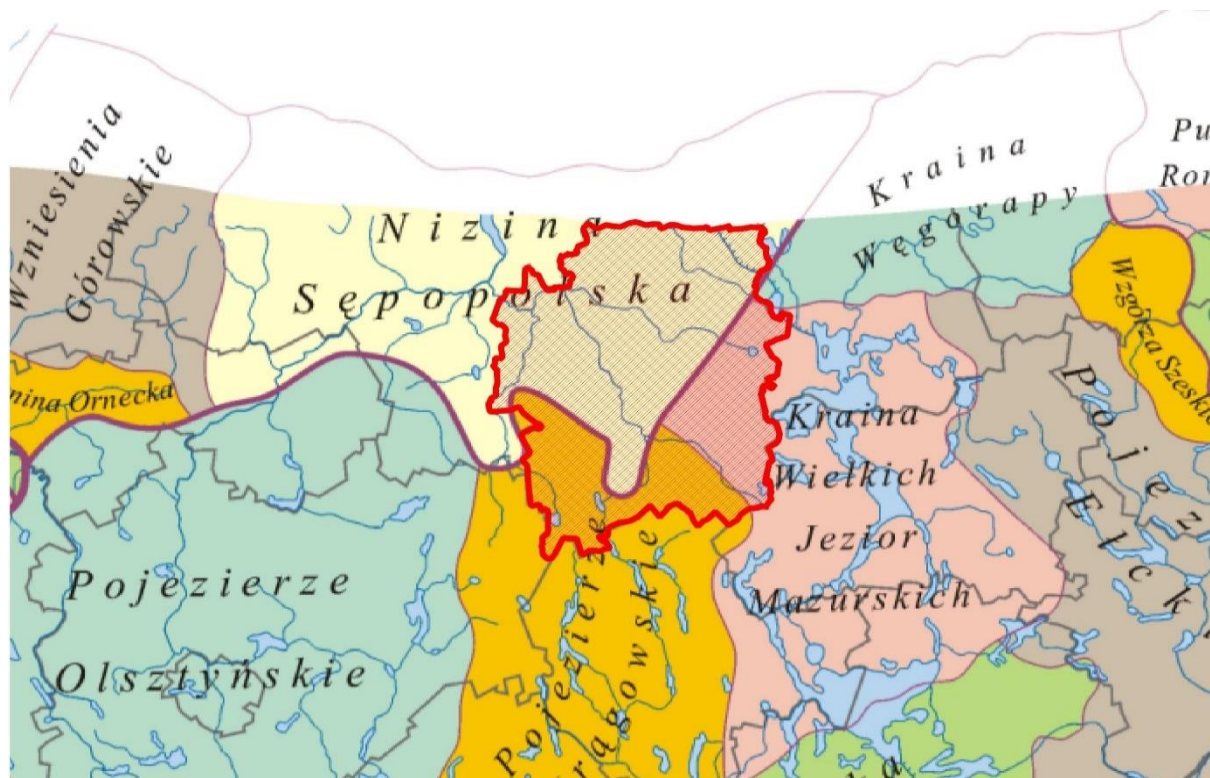
Gmina Reszel

Gmina Korsze

Mapa 2. Podział na krainy fizyczno-geograficzny polski prof. Kondrackiego na tle granic powiatu kętrzyńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4e/Mezoregiony_Kondrackiego.png

3.1.2. Rys historyczny

Pierwsza wzmianka o miejscowości Srokowo (niem. Drengfurth) pochodzi z 1397 roku. Prawa miejskie zostały nadane Srokowu 4 lipca 1405 roku przez wielkiego mistrza krzyżackiego Konrada V von Jungingena. W podobnym czasie założono także inne miejscowości gminy, m.in. Bajory Wielkie, Wikrowo, Kosakowo, Leśniewo, Silec, Solanka, Jegławki, Wilczyny czy Kolkiejmy.

Tereny dzisiejszej gminy Srokowo znajdowały się we władaniu Zakonu Krzyżackiego. W czasie wojny trzynastoletniej 19 czerwca 1454 roku Srokowo złożyło hołd komisarzowi króla Kazimierza Jagiellończyka, jednak Krzyżacy spalili miasto i przyłączyli je do swojego państwa. Tereny gminy Srokowo pozostały we władaniu Krzyżaków do sekularyzacji zakonu w 1525 roku.

Miejscowości gminy Srokowo zostały zniszczone w 1657 roku przez Tatarów.

Do 1945 roku tereny dzisiejszej gminy Srokowo przynależały do Prus Wschodnich. Historia tych ziem jest silnie związana z historią Niemców – śladami obecności Niemców są dworki, pałacyki, przedwojenne zakłady pracy. W latach 1772-1774 w Srokowie wybudowany został ratusz, na którym umieszczono kartusz z herbem elektora i inskrypcją księcia Jana Zygmunta „VGG

Johan Sigimund M.V.C.F.Z. Brandeb P.Z.I.C.B.V Herzog”, co przetłumaczyć można jako „Z bożej łaski Jan Zygmunt Margrabia i elektor Brandenburgii i Pomorza”.

Miejscowości gminy Srokowo ucierpiały w obu wojnach światowych. Podczas zajmowania Srokowa w 1945 roku przez Armię Czerwoną zniszczeniu uległo 60% zabudowy miasta. Ze względu na zniszczenia i niewielkie rozmiary w 1946 roku Srokowo zostało pozbawione praw miejskich.

W wyniku postanowień konferencji w Poczdamie w 1945 roku, ziemie gminy Srokowo zostały włączone do Polski.

Okres PRL to czas ostatecznego przyjęcia nazw miejscowości – każda z miejscowości otrzymała polską nazwę. Dla przykładu: niemiecką nazwę *Dryfort* zastąpiono nazwą *Srokowo*, upamiętniając w ten sposób Stanisława Srokowskiego - geografa, autora licznych prac naukowych na temat Prus Wschodnich. Niektóre nazwy zostały spolszczone – np. niemiecka nazwa *Wolfshagen* została zastąpiona przez *Wilczyny*.

W okresie PRL-u na terenach gminy Srokowo działały dwa Państwowe Gospodarstwa Rolne (PGR) Srokowo i Barciany z podległymi im zakładami rolnymi. Gospodarstwa upadły wraz ze zmianą ustroju polityczno-gospodarczego.

3.1.3. Podział administracyjny

Gmina Srokowo podzielona jest na sołectwa:

- Bajory Wielkie (miejscowości: Bajory Wielkie, Brzeźnica, Bajory Małe, Kałki, Goszczewo, Bajorki, Bajorski Gaj),
- Kosakowo (miejscowości: Wikrowo, Kosakowo, Lipowo, Łęsk, Wólka Jankowska),
- Jankowice (miejscowości: Jankowice, Niedziały)
- Łęknica (miejscowość: Łęknica)
- Leśniewo (miejscowości: Leśniewo, Księży Dwór, Kaczory),
- Leśny Rów (miejscowości: Leśny Rów, Lesieniec, Pyszki, Rybakowo, Złote Pole),
- Silec (miejscowości: Podlasie, Silec, Siemkowo, Silecki Folwark),
- Siniec (miejscowości: Siniec, Kąty, Dolny Siniec, Nowa Różanka, Różanka, Ryplawki, Sińczyk, Siniec Cegielnia),
- Solanka (miejscowości: Solanka, Chojnica, Szczeciniak, Młynowo),
- Wyskok (miejscowości: Wyskok, Marszałki, Mazurkowo),
- Wilczyny (miejscowości: Jegławki, Stare Jegławki, Kolkiejmy, Skandławki, Wilczyny, Wilcza Wólka, Wilcze, Osikowo, Mintowo),
- Srokowo (miejscowości: Srokowo, Srokowski Dwór, Wysoka Góra, Suchodoły, Pieczarki, Sówka).

3.2. Rozwój społeczny

3.2.1. Demografia

3.2.1.1. Struktura wieku i płci

Liczba mieszkańców gminy Srokowo spadła w latach 2009-2013 z 4 373 do 4 218, a ich udział w liczbie ludności Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego z 6,7% do 6,4%. Liczba ludności spadła również w Reszlu. Łączna liczba mieszkańców Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego zgodnie z zdanymi GUS wyniosła w 2013 roku 65 735 osób, natomiast gęstość zaludnienia 54,5 osób na km².

Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach KOF-u została zaprezentowana w poniższej tabeli. Gmina Srokowo jest najmniej ludną spośród gmin członkowskich KOF-u, blisko siedmiokrotnie mniejszą od Kętrzyna – najludniejszej z gmin Obszaru, w której odnotowano również największy przyrost liczby ludności (o ponad 5,2%). W gminie Srokowo liczba mieszkańców spadła w latach 2009-2013 o 3,5%. Ogólnie liczba ludności na terenie całego KOF wzrosła w porównaniu do roku 2009 o 1%.

Tabela 1. Liczba ludności w podziale na poszczególne gminy KOF i jednostki porównywane w latach 2009-2013

jednostka terytorialna	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	65 080	66 964	66 642	66 325	65 735	101,0
miasto Kętrzyn	27 672	28 519	28 363	28 256	28 051	101,4
gmina Kętrzyn	8 020	8 443	8 470	8 472	8 439	105,2
gmina Barciany	6 609	6 790	6 753	6 758	6 671	100,9
gmina Korsze	10 322	10 610	10 579	10 473	10 388	100,6
gmina Reszel	8 084	8 241	8 155	8 088	7 968	98,6
gmina Srokowo	4 373	4 361	4 322	4 278	4 218	96,5

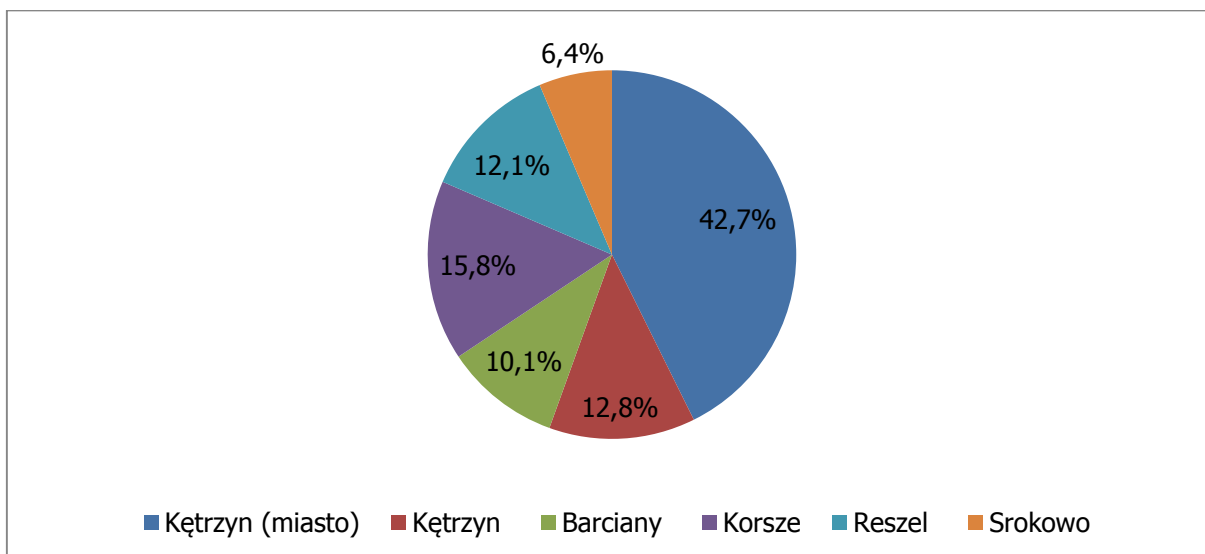
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

Biorąc pod uwagę udział procentowy mieszkańców poszczególnych gmin w łącznej liczbie mieszkańców KOF, mieszkańcy Srokowa stanowią najmniej liczną grupę (6,4% wszystkich mieszkańców KOF).

Wykres 1. Procentowy udział liczby mieszkańców poszczególnych gmin w łącznej liczbie mieszkańców KOF

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Udział ludności ogółem w rocznikach w przedziale 0-19 oraz 20-34 łącznie w gminie Srokowo jest wyższy niż udział ten w KOF, w Srokowie niski jest odsetek ludności powyżej 65 roku życia, co powoduje, że mieszkańcy gminy stanowią relatywnie młode społeczeństwo. Wśród Srokowian najliczniejszą grupą wiekową są osoby w wieku 35-54 lat (28,40%), a więc osoby w wieku produkcyjnym, z reguły takie, które wychowały już dzieci. Jest to wartość wyróżniająca Srokowo na tle KOF.

Biorąc pod uwagę udział kobiet w łącznej liczbie mieszkańców, w gminie Srokowo jest on relatywnie niski w najmłodszej grupie wiekowej (0-19 lat – 47,9%) i w grupie kobiet w wieku rozrodczym (20-34 lat), w której wynosi zaledwie 47,2%, co może skutkować negatywnym przyrostem naturalnym w przyszłości. Srokowo jest mało sfeminizowaną gminą – kobiety stanowią 49,6% mieszkańców, również w starszych grupach wiekowych (55-64 lata i 65+), przewaga kobiet nie jest tak wyraźna jak średnio na terenie KOF.

Szczegółowa struktura wieku i udział kobiet w poszczególnych grupach wiekowych została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 2. Struktura wieku i płci w Kętrzyńskim Obszarze Funkcjonalnym oraz jednostkach porównywanych w 2013 roku [%]

jednostka	ogółem					udział kobiet w poszczególnych grupach wiekowych					
	0-19	20-34	35-54	55-64	65+	0-19	20-34	35-54	55-64	65+	ogółem
powiat kętrzyński	20,1	23,4	27,6	15,3	13,7	47,6	47,3	49,4	51,6	63,8	50,9
miasto Kętrzyn	18,0	22,4	27,6	17,3	14,8	48,1	48,5	51,3	54,1	62,8	52,3
gmina Kętrzyn	23,7	24,7	28,2	12,3	11,0	48,1	46,0	47,5	47,9	63,4	49,1
gmina Barciany	22,3	24,1	26,7	13,6	13,3	44,5	46,9	48,2	46,3	64,8	49,0
gmina Korsze	21,9	24,8	27,5	13,7	12,0	48,0	45,7	48,2	50,1	65,9	49,9
gmina Reszel	18,8	22,8	27,5	15,2	15,7	47,4	47,8	49,0	50,4	65,0	51,2
gmina Srokowo	20,4	24,1	28,4	13,9	13,3	47,9	47,2	46,2	51,0	62,5	49,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Srokowo jest zbliżona do struktury wiekowej w całym KOF. Należy jednak zauważyć, że udział osób w wieku produkcyjnym jest na terenie gminy wyższy niż w KOF o 1,6 punktu procentowego.

Wśród porównywanych jednostek terytorialnych, gmina Srokowo odznacza się największym procentowym udziałem ludności w wieku produkcyjnym — 66,3% i niskim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym — 16%. Świadczy to o korzystnej strukturze demograficznej gminy, w której przeważają osoby potencjalnie pracujące, a liczebność osób, które z powodu wieku opuściły rynek pracy jest jeszcze stosunkowo niska. Wśród gmin KOF-u najniższy udział osób w wieku poprodukcyjnym występuje w gminie Kętrzyn (13,7%), natomiast najwyższy udział został odnotowany w mieście Kętrzyn (19,4%).

Wskaźnikiem, który obrazuje starzenie się społeczeństwa, jest także współczynnik obciążenia demograficznego, czyli stosunek liczby ludności w wieku przed- i poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Zbyt wysokie wartości tego wskaźnika mogą być niekorzystne m.in. z punktu widzenia finansów publicznych (mała liczba osób płacących podatki przy dużej liczbie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ochrony zdrowia itp.). W przypadku gminy Srokowo wskaźnik obciążenia demograficznego wyniósł 50,9, co stanowi niższą wartość niż wskaźnik dla kraju, KOF i województwa warmińsko-mazurskiego odpowiednio o 6,7, 3,7 i 3,0 pkt. procentowego. Jak wyżej wspomniano, jest to sytuacja bardzo pożądana, wyróżniająca Srokowo na tle pozostałych gmin KOF. Najgorsza sytuacja pod tym względem jest w gminie Reszel, gdzie wskaźnik obciążenia wyniósł 55,6 oraz w mieście Kętrzyn ze wskaźnikiem 54,7. W przypadku tych dwóch gmin należy również zwrócić uwagę na stosunek osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku przedprodukcyjnym, który wynosi dla gminy Reszel 121,3 a dla miasta Kętrzyna 117,7. Są to wartości wyższe niż średnia krajowa, która osiągnęła poziom 101,2. Wartość dla Srokowa wyniosła 89,8 i była korzystniejsza od wskaźnika dla KOF (98,7). Spośród gmin KOF-u najkorzystniejszą wartością wzmiankowanego współczynnika charakteryzuje się gmina Kętrzyn, gdzie wynosi zaledwie 64,9. Poniższa tabela obrazuje strukturę ludności według grup ekonomicznych.

Tabela 3. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2013 roku

jednostka	ludność w wieku						
	w wieku przedprodukcyjnym [%]	w wieku produkcyjnym [%]	w wieku poprodukcyjnym [%]	przedprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	przed- i poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ³	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
powiat kętrzyński	17,6	65,0	17,4	27,1	26,8	53,9	98,7
miasto Kętrzyn	16,0	64,7	19,4	24,7	30,0	54,7	121,3
gmina Kętrzyn	21,1	65,3	13,7	32,3	20,9	53,2	64,9
gmina Barciany	19,2	64,8	16,1	29,6	24,8	54,4	83,7

³ Wskaźnik obciążenia demograficznego

jednostka	ludność w wieku						
	w wieku przedprodukcyjnym [%]	w wieku produkcyjnym [%]	w wieku poprodukcyjnym [%]	przedprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	przed- i poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ³	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
gmina Korsze	19,2	65,8	15,0	29,1	22,8	51,9	78,3
gmina Reszel	16,4	64,3	19,3	25,5	30,1	55,6	117,7
gmina Srokowo	17,8	66,3	16,0	26,8	24,1	50,9	89,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.2.1.2. Ruch naturalny i wędrownicowy

W latach 2009-2011 przyrost naturalny w gminie Srokowo był dodatni, natomiast w latach 2012 i 2013 – ujemny. W roku 2009 i 2010 liczba urodzeń wyniosła odpowiednio 50 i 47, po rekordowym roku 2011 (57) spadła do 47 w 2012 roku i 43 w 2013 roku. Liczba zgonów spadła z 43 w 2009 roku, do poziomu 39 w 2010 roku i 38 w 2011 roku. W następnych latach rosła, od 50 osób w 2012 roku do 57 w 2013 roku. Wartość przyrostu naturalnego wynosiła od -3,4‰ w 2012 roku do 4,6‰ w roku poprzedzającym.

Tabela 4. Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w gminie Srokowo

	2009	2010	2011	2012	2013
liczba urodzeń	50	47	57	47	43
liczba zgonów	43	39	38	50	57
przyrost naturalny	7	8	19	-3	-14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba żywych urodzeń na 1 000 mieszkańców osiągnęła rekordową wartość 14,1 w 2011 roku, znacznie wyższą od średniej dla KOF (10,4). W 2013 roku wskaźnik ten ustabilizował się na poziomie 10,6. W 2013 roku Srokowo wyróżniło się na tle porównywanych jednostek wyjątkowo wysokim wskaźnikiem zgonów na 1 000 ludności, wynoszącym 13,5.

Tabela 5. Urodzenia żywe i zgony w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Srokowo i jednostkach porównywanych, w latach 2009-2013

jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					zgony na 1000 ludności				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	11,0	10,0	10,4	9,3	8,7	11,4	9,8	10,4	10,0	11,5
miasto Kętrzyn	11,1	9,5	9,0	8,5	8,0	11,1	9,4	10,2	9,1	11,4
gmina Kętrzyn	10,1	12,1	11,6	12,3	9,8	11,6	8,7	9,1	10,4	11,7
gmina Barciany	12,2	12,0	11,4	10,7	8,3	11,0	9,7	11,5	9,5	11,3
gmina Korsze	10,6	9,6	12,1	9,0	9,1	11,5	11,1	10,7	10,1	11,9
gmina Reszel	10,3	8,1	8,9	8,3	8,7	12,5	10,9	11,1	12,1	10,4
gmina Srokowo	11,4	10,8	13,2	9,8	10,2	9,8	8,9	8,8	11,70	13,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

Liczba małżeństw zawieranych na terenie całego KOF w latach 2009-2013 systematycznie spada. Podobnie było w Srokowie, gdzie w 2009 roku zawarto 26 małżeństwa, a w 2013 jedynie 20. Wartość ta w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła w 2013 roku 4,9 i była wyższa od średniej dla KOF jedynie o 0,5 więc jest to wartość porównywalna. Najmniej małżeństw zawieranych na 1000 mieszkańców zostało odnotowanych w gminie Barciany i Korsze (3,9 i 4,2). Najwyższy wskaźnik liczby zawieranych małżeństw na 1000 ludności wynika z faktu, że w gminie mamy do czynienia z nieco młodszym społeczeństwem w porównaniu do pozostałych gmin.

Tabela 6. Liczba małżeństw zawartych w KOF, w latach 2009-2013, na tle kraju i jednostek porównywanych

jednostka	liczba zawartych małżeństw									
	ogółem					na 1000 ludności				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	431	416	369	337	292	6,6	6,2	5,5	5,1	4,4
miasto Kętrzyn	228	176	176	152	126	8,2	6,2	6,2	5,4	4,5
gmina Kętrzyn	20	51	36	37	40	2,5	6,1	4,3	4,4	4,7
gmina Barciany	48	41	31	29	26	7,1	6,0	4,6	4,3	3,9
gmina Korsze	63	72	61	53	44	6,0	6,8	5,7	5,0	4,2
gmina Reszel	46	52	40	42	36	5,6	6,3	4,9	5,2	4,5
gmina Srokowo	26	24	25	24	20	6,1	5,8	6,1	5,9	4,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Saldo migracji w gminie Srokowo w latach 2009-2013 wynosiło średniorocznie -8,3‰ i był to wynik najniższy zarówno spośród porównywanych gmin i powiatów jak i w porównaniu do średniej krajowej i wojewódzkiej. Następna pod tym względem była gmina Barciany, gdzie saldo migracji wyniosło -7,8‰. Praktycznie zerowo saldo migracji zostało odnotowane w gminie Kętrzyn. Niskie saldo migracji w Srokowie spowodowane jest bardzo małym napływem osób spoza gminy, wynoszącym 7,2 na 1 000 mieszkańców, stanowiącym najniższą wartość spośród porównywanych jednostek. Srokowo odznacza się jednocześnie wysokim poziomem emigracji o wartości 15,6, jednak niższym od Korsze, Barciany, Kętrzyna i Reszla (odpowiednio 17,1, 16,5, 16,2 i 15,9).

Tabela 7. Średnioroczne migracje na pobyt stały na 1 000 mieszkańców

jednostka	napływ	odpływ	saldo migracji
	2009-2013	2009-2013	2009-2013
powiat kętrzyński	10,2	15,1	-4,9
miasto Kętrzyn	9,3	13,5	-4,2
gmina Kętrzyn	16,1	16,2	-0,1
gmina Barciany	8,6	16,5	-7,8
gmina Korsze	11,1	17,1	-6,0
gmina Reszel	9,0	15,9	-6,9
gmina Srokowo	7,2	15,6	-8,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.2.2. Warunki życia mieszkańców

Wartości wskaźników mieszkań oddanych na 1000 ludności (0,5) oraz mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w 2013 roku (100,0) plasowały gminę Srokowo poniżej średniej dla KOF (0,8 i 188,4). Gmina Srokowo wyprzedziło Korsze, Barciany i Reszel. Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych w 2013 roku nie oddano do użytku żadnego mieszkania w Barcianach i tylko jedno mieszkanie w Reszlu. Największy odsetek został w tym roku odnotowany w gminie wiejskiej Kętrzyn, co koreluje z największym napływem mieszkańców, jaki został odnotowany w tej gminie spośród wszystkich gmin z obszaru KOF.

W latach 2010-2012 liczba oddanych mieszkań na 1 000 mieszkańców w gminie Srokowo utrzymywała się na wyjątkowo niskim poziomie 0,2, a nowe lokum przypadało zaledwie na co 25 nowo zawarte małżeństwo. Niższe wskaźniki odnotowano jedynie w gminie Korsze i w gminie Reszel w 2009 roku, kiedy nie oddano żadnego nowego mieszkania.

Na warunki mieszkaniowe w znacznym stopniu wpływa wyposażenie mieszkań w instalację wodociągową. W gminie Srokowo w latach 2009-2013 o 0,4 punktu procentowego wzrósł odsetek mieszkań wyposażonych w podłączenie do instalacji wodociągowej, dało to gminie Srokowo trzeci wynik spośród porównywanych gmin, jednak niższy od średniej dla KOF o 1,7 pkt. procentowego. Pod tym względem najlepiej wypada miasto Kętrzyn, gdzie praktycznie 100% mieszkań jest wyposażonych w łazienki, natomiast najgorzej gmina Reszel i gmina Barciany, gdzie wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 90,5% i 90,9%.

Gorzej przedstawia się sytuacja wyposażenia mieszkań w łazienki oraz centralne ogrzewanie. W 2013 roku zaledwie 81,5% mieszkań w gminie Srokowo było wyposażonych w łazienki, średnia dla KOF 88,3%. Wskaźnik ten w gminie Srokowo wzrósł do 81,5% w latach 2010-2013 z 75,8% w 2009 roku.

Na przestrzeni lat 2009-2013 według podobnego wzoru wzrósł odsetek mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie z 60,5% w 2009 roku poprzez 65,1% w latach 2010-2012 do 65,2% w 2013 roku. Nie zmienia to faktu, iż pod tym względem Srokowo przewyższało jedynie Barciany. Najwyższy odsetek mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie został odnotowany w gminach o charakterze miejskim i miejsko-wiejskim, czyli mieście Kętrzynie i gminie Reszel.

Tabela 8. Liczba mieszkań oddanych na 1000 ludności oraz na 1000 małżeństw wraz z dynamiką wzrostu wskaźników w KOF i jednostkach porównywanych w latach 2009-2013

jednostka	mieszkania na 1000 ludności					dynamika	mieszkania na 1000 zawartych małżeństw					dynamika
	2009	2010	2011	2012	2013	(2009=100)	2009	2010	2011	2012	2013	(2009=100)
powiat kętrzyński	2,1	2,3	1,2	2,2	0,8	39,7	317,9	370,2	219,5	427,3	188,4	59,3
miasto Kętrzyn	3,8	2,1	1,7	3,5	1,0	27,0	464,9	335,2	267,0	644,7	230,2	49,5
gmina Kętrzyn	2,9	10,1	1,9	3,2	2,4	82,6	1150,0	1666,7	444,4	729,7	500,0	43,5
gmina Barciany	0,5	0,0	1,3	1,9	0,0	0,0	62,5	0,0	290,3	448,3	0,0	0,0
gmina Korsze	0,1	0,5	0,1	0,4	0,1	99,4	15,9	69,4	16,4	75,5	22,7	143,2
gmina Reszel	0,0	0,5	0,9	0,1	0,4	0,0	0,0	76,9	175,0	23,8	83,3	0,0
gmina Srokowo	1,0	0,2	0,2	0,2	0,5	51,4	153,8	41,7	40,0	41,7	100,0	65,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 9. Wyposażenie mieszkań w instalacje w latach 2009-2013 w KOF i jednostkach porównywanych w %

jednostka	wodociąg					łazienka					centralne ogrzewanie				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	96,0	96,2	96,2	96,3	96,3	84,3	88,1	88,2	88,3	88,3	74,5	77,7	77,7	77,9	77,9
miasto Kętrzyn	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9	94,1	97,0	97,0	97,0	97,0	86,6	87,7	87,8	87,9	87,9
gmina Kętrzyn	91,3	93,3	93,3	93,4	93,4	72,5	79,2	79,3	79,5	79,6	62,9	69,9	70,0	70,3	70,5
gmina Barciany	89,8	90,8	90,8	90,9	90,9	75,3	79,3	79,4	79,6	79,6	59,0	63,2	63,4	63,6	63,6
gmina Korsze	95,7	95,9	95,9	95,9	96,0	74,8	79,9	79,9	80,0	80,0	65,2	69,7	69,7	69,8	69,8
gmina Reszel	92,3	90,5	90,5	90,5	90,5	80,9	83,4	83,4	83,4	83,4	69,2	74,0	74,1	74,1	74,1
gmina Srokowo	94,2	94,5	94,5	94,5	94,6	75,8	81,5	81,5	81,5	81,5	60,5	65,1	65,1	65,1	65,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

W 2014 roku łączna liczba mieszkań komunalnych na terenie Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego (poza gminą wiejską Kętrzyn) wyniosła 1374, z czego 50,1% stanowiły mieszkania w mieście Kętrzyn, a tylko 2,7% mieszkania w gminie Srokowo. Powierzchnia przypadająca na jedno mieszkanie komunalne w poszczególnych gminach była porównywalna i wynosiła od 43,5 m² do 47,1 m² (największa właśnie w gminie Srokowo – 47,1 m²).

Tabela 10. Liczba mieszkań komunalnych ogółem i mieszkań wymagających remontu w 2014 roku

jednostka	liczba mieszkań	powierzchnia mieszkań	liczba mieszkań wymagających kapitalnego remontu	liczba mieszkań wymagających bieżącego remontu
miasto Kętrzyn	689	30 353,57		ok. 20 % budynków ⁴
gmina Kętrzyn	63	2791	6	30
gmina Barciany	102	4660,31	0	0
gmina Korsze	195	8476,69	0	11
gmina Reszel	287	12718	1	20
gmina Srokowo	38	1789	5	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urzędy gmin

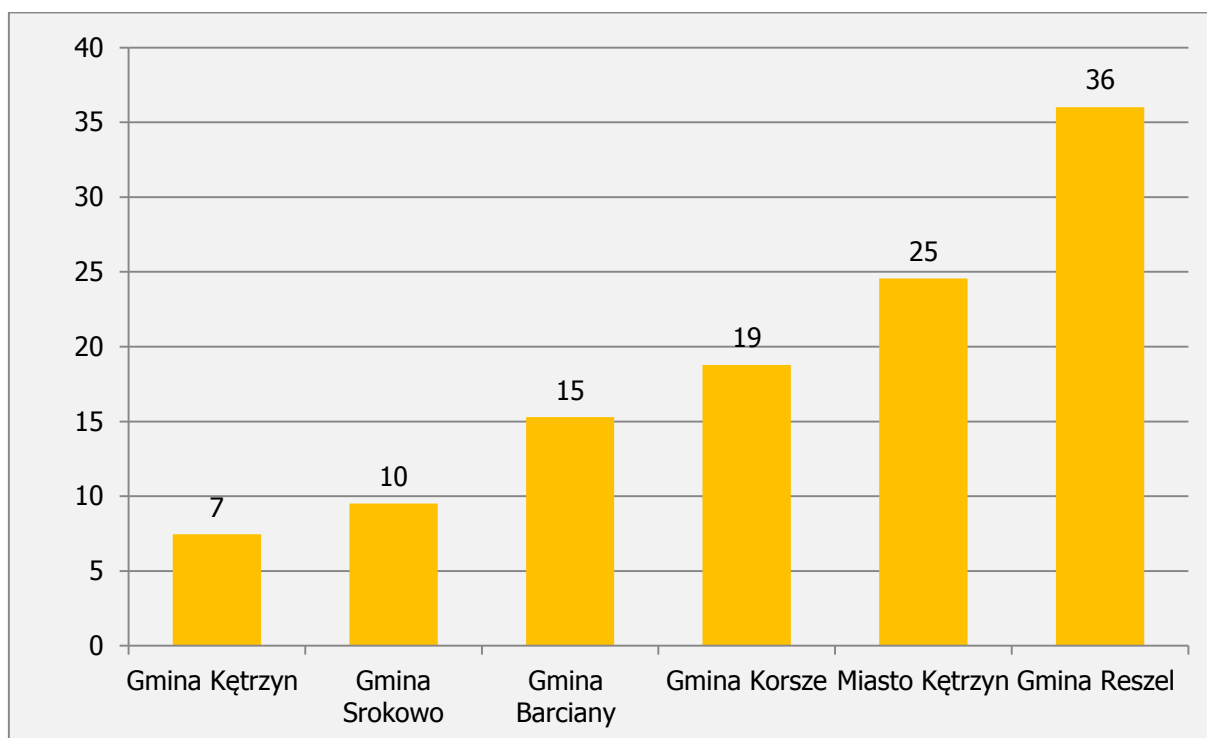
W gminie Srokowo znaczna część budynków komunalnych wymaga remontu – 45%, przy czym 71% z nich wymaga remontu kapitalnego. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Wydział Infrastruktury UM Kętrzyn ok. 20% budynków komunalnych znajdujących się na obszarze KOF stanowią budynki w dobrym stanie technicznym. Pozostałe wymagają przeprowadzenia gruntownych remontów dachów, elewacji itp. Liczba mieszkań komunalnych w Srokowie spadła z 62 w 2009 r. do 38 w 2014 r. w wyniku ich sprzedaży.

⁴ Mieszkania wymagające gruntownego remontu

Wykres 2. Liczba mieszkań komunalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urzędy gmin i BDL GUS

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców najwięcej mieszkań komunalnych przypada w gminie Reszel. Jest to wartość o 3,6 razy wyższa niż w gminie Srokowo, która posiada jedną z najmniejszych liczb mieszkań komunalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Jednocześnie w gminie Srokowo jest znacznie mniejsze zapotrzebowanie na mieszkania komunalne niż w większości gmin powiatu kętrzyńskiego. Łączna liczba wniosków o przydział lokalu mieszkalnego i wyroków eksmisyjnych z przyznanym prawem do lokalu socjalnego w stosunku do liczby mieszkań wyniosła w Srokowie 5,4, natomiast w mieście Kętrzyn 21,9. W gminie Reszel i Korsze wartość ta była zbliżona do Srokowa, natomiast w Barcianach była ona wyższa o 3,1.

Tabela 11. Zapotrzebowanie na mieszkania komunalne

zapotrzebowanie na mieszkania komunalne	miasto Kętrzyn	gmina Kętrzyn	gmina Barciany	gmina Korsze	gmina Reszel	gmina Srokowo
wniosków o przydział lokalu mieszkalnego	95	19	10	30	67	5
wyroków eksmisyjnych z przyznanym prawem do lokalu socjalnego	7	10	2	9	2	2
łączna liczba zapotrzebowania/liczbę mieszkań komunalnych	21,9	29	8,5	5,0	4,2	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urzędy Gmin

Większość mieszkańców komunalnych posiada podłączenie do zimnej wody, w mieście Kętrzyn wartość ta wyniosła 100%, w Barcianach, Korszach i Reszlu ta wartość również zbliża się do 100%. Jeśli chodzi o wyposażenie w ciepłą wodę to procent mieszkań, które mają do niej dostęp w każdej gminie nie przekracza 4,5%. Zdecydowana większość mieszkań posiada ogrzewanie piecowe. Do instalacji gazowej podłączonych jest 88,8% mieszkań w mieście Kętrzyn oraz 67,3% w gminie Reszel. W gminie Srokowo podłączonych jest jedynie 15% mieszkań, natomiast w gminie Korsze, żadne z mieszkań takiego podłączenia nie posiada. W gminie Srokowo większość mieszkań korzysta z gazu butlowego do kucharek.

Tabela 12. Wyposażenie budynków komunalnych w % (dane za 2014 roku)

liczba budynków mieszkalnych komunalnych i wspólnotowych z mieszkańiami komunalnymi wyposażonych w:	miasto Kętrzyn	gmina Kętrzyn	gmina Barciany	gmina Korsze	gmina Reszel	gmina Srokowo
zimną wodę	100,0	100,0	99,0	98,9	94,5	100,0
instalację gazową	88,8	0,0	0,0	0,0	67,3	15,0
ogrzewanie piecowe	88,8	59,0	93,1	93,4	96,4	85,0
łazienki	73,3	84,6	b.d.	98,9	87,3	95,0
ubikacje	77,0	94,9	98,0	100,0	100,0	95,0
ubikacje na klatce schodowej	22,5	2,6	1,0	0,0	14,5	0,00
ubikacje suche	0,5	2,6	0,0	0,0	0,0	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin

3.2.3. Oświata i opieka nad dziećmi

3.2.3.1. Żłobki i przedszkola

Na terenie Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego funkcjonuje tylko jeden żłobek. Jest on zlokalizowany na terenie gminy miejskiej Kętrzyn i działa od marca 2012 roku. Problemem jest brak żłobków w pozostałych gminach KOF.

W gminie Srokowo zlokalizowany jest wyłącznie gminny punkt przedszkolny w szkole podstawowej, które ze względów lokalowych może przyjąć 25 dzieci.

Tabela 13. Liczba miejsc i dzieci w przedszkolach na terenie KOF w 2014 roku

jednostka	liczba miejsc		liczba dzieci	
	gminne	prywatne	gminne	prywatne
miasto Kętrzyn	140	966	140	857
gmina Kętrzyn	oddziały „0” w szkołach podst.; liczba miejsc dostosowania do liczby chętnych	25	136	25
gmina Barciany	75	25	70	17
gmina Korsze	176	0	176	0
gmina Reszel	0	60	0	56
gmina Srokowo	25	0	24	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin

3.2.3.2. Szkoły podstawowe i gimnazjalne

Łącznie na terenie Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego funkcjonuje 21 szkół podstawowych publicznych i niepublicznych, do których w 2013 roku uczęszczało 3493 uczniów. Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego wyniosła 20.

Najwięcej uczniów na jeden oddział przypadało w mieście Kętrzyn – 23,6. Tylko 16,0 uczniów przypada natomiast na jeden oddział w gminie Srokowo. W gminie tej zlokalizowana jest jedna Szkoła Podstawowa im. prof. Stanisława Srokowskiego w Srokowie z filią w Solance. W przypadku gminy Korsze wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja zostały połączone w zespoły szkół. Należy zauważyć, że na terenie KOF – w mieście Kętrzyn działa jeden zespół szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum) z oddziałami integracyjnymi.

Biorąc pod uwagę liczbę uczniów przypadających na jednego nauczyciela to jest ona zbliżona w poszczególnych gminach. Średnio w szkołach zlokalizowanych na terenie KOF przypadało 4,6 uczniów. Najwięcej uczniów na jednego nauczyciela przypada w gminie miejskiej Kętrzyn i jest to wartość 5,3. Najmniej uczniów - 3,4 na jednego nauczyciela przypada w gminie Srokowo.

Najlepszy dostęp do komputerów z dostępem do Internetu mają uczniowie z gminy Srokowo i Barciany, gdzie na jeden komputer przypada mniej niż pięciu uczniów. Dla porównania z tymi jednostkami miasto Kętrzyn wypada znacznie gorzej, gdyż na jeden komputer przypada prawie 5 razy więcej uczniów. Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost dostępności komputerów w szkołach, co objawia się spadkiem liczby uczniów przypadających na jeden komputer.

Liczba szkół gimnazjalnych zarówno publicznych jak i prywatnych działających na terenie KOF wynosi 18. Łącznie uczęszcza do nich 1900 uczniów. Na jeden oddział w 2013 roku przypadało średnio 20 uczniów. Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział była zróżnicowana wśród gmin KOF. Najwięcej uczniów na jeden oddział przypadało w gminie Reszel, która posiada tylko jedno gimnazjum (23,4), a najmniej w gminie Barciany (16,1 ucznia). W gminie Srokowo na jeden oddział przypada 20,2 ucznia, co jest wartością zbliżoną do średniej dla całego KOF.

Ogólnie w szkołach Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego na jednego nauczyciela przypada 3,7 ucznia. W gminie Srokowo liczba uczniów na jednego nauczyciela (4,1) jest jedną z największych wartości spośród porównywanych gmin.

Związek Gmin „Barcja”

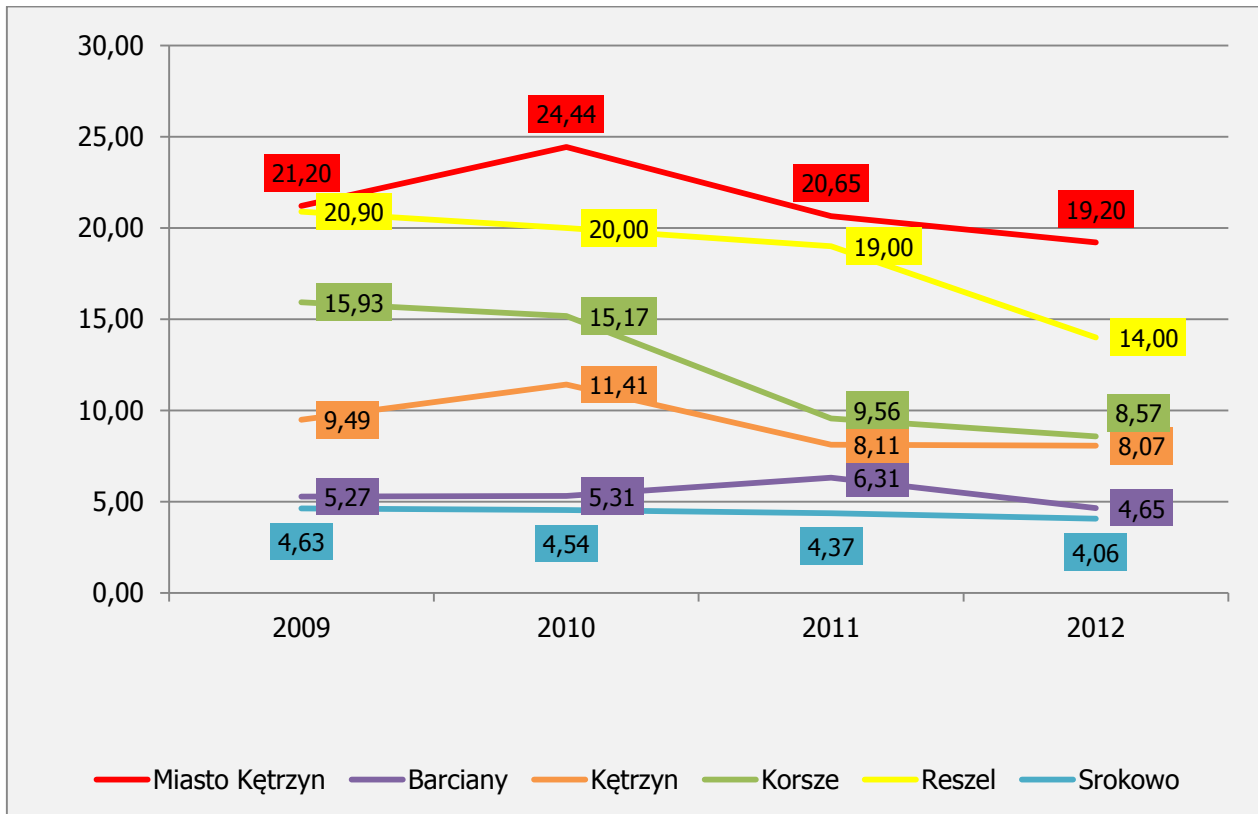
Gmina Reszel

Gmina Korsze

Wykres 3. Uczniowie szkół podstawowych przypadający na jeden komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 14. Liczba szkół podstawowych, uczniów, oddziałów i nauczycieli w 2013 roku

jednostka	liczba szkół	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba nauczycieli (etaty)	liczba uczniów/oddział	liczba uczniów/nauczyciela
miasto Kętrzyn	6	67	1583	296,4	23,6	5,3
gmina Kętrzyn	4	23	446	106,7	19,4	4,2
gmina Barciany	4	24	382	86,5	15,9	4,4
gmina Korsze	4	30	543	119,0	18,1	4,6
gmina Reszel	2	19	347	92,4	18,3	3,8
gmina Srokowo	1	12	192	56,8	16,0	3,4
KOF	21	175	3493	757,8	20,0	4,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin

Tabela 15. Liczba szkół gimnazjalnych, uczniów, oddziałów i nauczycieli w 2013 roku

jednostka	liczba szkół	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba nauczycieli (etaty)	liczba uczniów/oddział	liczba uczniów/nauczyciela
miasto Kętrzyn	6	41	876	225,7	21,4	3,9
gmina Kętrzyn	2	11	193	66,32	17,5	2,9
gmina Barciany	4	12	193	55,28	16,1	3,5
gmina Korsze	4	16	306	75,87	19,1	4,0
gmina Reszel	1	9	211	67,56	23,4	3,1
gmina Srokowo	1	6	121	29,51	20,2	4,1
KOF	18	95	1900	520,24	20,0	3,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin

3.2.3.3. Szkoły ponadgimnazjalne i inne placówki oświatowe

W gminie Srokowo nie ma placówek edukacyjnych na poziomie ponadgimnazjalnym, w związku z tym nauka kontynuowana jest przez absolwentów gimnazjów poza miejscem zamieszkania, głównie w Kętrzynie i Węgorzewie

Na terenie Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego działają następujące szkoły ponadgimnazjalne:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie (organ prowadzący – powiat kętrzyński),
- Zespół Szkół im. Marii Curie Skłodowskiej w Kętrzynie (organ prowadzący – powiat kętrzyński),
- Zespół Szkół im. Macieja Rataja w Reszlu (organ prowadzący – powiat kętrzyński),
- Powiatowe Centrum Edukacyjne w Kętrzynie (organ prowadzący – powiat kętrzyński),
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego (ZSCKR), Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Karolewie (organ prowadzący – minister właściwy ds. rolnictwa).

W skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie wchodzi gimnazjum oraz liceum ogólnokształcące.

Zespół Szkół im. Marii Curie Skłodowskiej w Kętrzynie składa się z liceum ogólnokształcącego, technikum oraz liceum profilowanego (szkoła wygaszana zgodnie z ustawą o systemie oświaty).

W liceum uczniowie mogą wybrać następujące profile klas:

- matematyczno-informatyczna (politechniczna),
- humanistyczno-prawnicza,
- matematyczno-geograficzna (biznesowo-menadżerska),
- językowo- medialna,
- biologiczno-chemiczna (medyczna).

Technikum oferuje kształcenie w następujących zawodach:

- technik ekonomista,
- technik elektryk,
- technik informatyk,
- technik analityk.

Szkołą ponadgimnazjalną, która znajduje się poza Kętrzyńskiem jest Zespół Szkół im. Macieja Rataja w Reszlu. Oferuje ona kształcenie w następujących kierunkach:

- Technikum w zawodach:

- technik architektury krajobrazu,
- technik technologii drewna,
- technik ekonomista,
- technik informatyk.
- Liceum Ogólnokształcące,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa szkoląca w zawodach: stolarz, sprzedawca, fryzjer, piekarz, mechanik samochodowy, kucharz, cukiernik, elektryk.

Szkoła w Reszlu dysponuje miejscami w internacie, a także oferuje warsztaty szkolne do praktycznej nauki w zawodach stolarz i technik technologii drewna. Szkoła prowadzi także współpracę z olsztyńską firmą Festool – znanym producentem elektronarzędzi.

Powiatowe Centrum Edukacyjne w Kętrzynie posiada ofertę edukacyjną zarówno dla młodzieży jak i osób dorosłych.

Dorośli mogą skorzystać z oferty edukacyjnej Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (wieczorowe-zaoczne) bądź Szkoły Policealnej dla Dorosłych prowadzonej w następujących kierunkach:

- technik informatyk (wieczorowe - zaoczne),
- technik administracji,
- technik BHP,
- technik rachunkowości,
- technik geodeta,
- technik archiwista.

Natomiast dla młodzieży oferta szkoły jest następująca:

Technikum (4-letni cykl kształcenia):

- technikum budownictwa,
- technikum ekonomiczne,
- technikum mechaniczne,
- technikum logistyczne,
- technikum drogownictwa,
- technikum hotelarstwa,
- technikum handlowe.

Zasadnicza szkoła zawodowa 3-letni cykl kształcenia (klasy wielozawodowe):

- mechanik pojazdów samochodowych,
- murarz-tylnik,
- stolarz,

- sprzedawca,
- fryzjer,
- piekarz,
- kucharz,
- dekarz,
- elektryk,
- tapicer.

Zasadnicza szkoła zawodowa (3-letni cykl kształcenia):

- zawód kucharz,
- zawód mechanik pojazdów samochodowych,
- zawód mechanik - monter maszyn i urządzeń,
- zawód elektryk.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi podczas spotkań warsztatowo-konsultacyjnych na terenie KOF nie są prowadzone badania, które miałyby na celu sprawdzenie, jakie zawody powinny być wspierane przez szkoły, tak aby dostosować kierunku kształcenia do wymagań rynku pracy.

Drugą szkołą ponadgimnazjalną zlokalizowaną poza Kętrzynem jest Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Karolewie. Charakter szkoły wpisuje się w jedną z inteligentnych specjalizacji promowanych w woj. warmińsko-mazurskim, jakim jest produkcja żywności. W szkole możliwe jest kształcenie w następujących kierunkach:

- technik żywienia i usług gastronomicznych,
- technik mechanizacji rolnictwa,
- technik agrobiznesu,
- technik architektury krajobrazu,
- technik rolnik,
- mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych,
- kucharz.

Na terenie KOF działają również szkoły prowadzone przez podmioty niepubliczne:

- Szkoła Policealna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Kętrzynie,
- II Prywatne Liceum Ogólnokształcące w Kętrzynie,
- Szkoła Policealna dla Dorosłych w Kętrzynie,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Kętrzynie,
- Policealne Studium Farmaceutyczne w Kętrzynie.

Na terenie KOF zlokalizowana jest również Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kętrzynie⁵, w ramach której prowadzone są:

- specjalistyczne badania związane z określeniem możliwości intelektualnych oraz potrzeb edukacyjnych i wychowawczych,
- specjalistyczne porady psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- działania profilaktyczne zaburzeń rozwojowych i trudności wychowawczych
- działania terapeutyczne.

3.2.4. Ochrona zdrowia

W Kętrzyńskim Obszarze Funkcjonalnym w latach 2009-2013 odnotowano 50% wzrost liczby przychodni. Jest to większy wzrost w porównaniu do średniej wojewódzkiej i krajowej. W gminie Srokowo znajduje się jedna przychodnia (wskaźnik ten w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców wynosi 2,5). Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej zatrudnia obecnie 2 lekarzy rodzinnych. Według danych GUS w 2013 roku udzielono na terenie gminy Srokowo 16 638 porad lekarskich. Średnia dla KOF w 2013 roku wyniosła 6 przychodni na 10 000 mieszkańców. Najwięcej przychodni zlokalizowanych jest w mieście Kętrzyn. Należy zauważyć, że kolejną gminą pod względem zapewnienia dostępu do opieki zdrowotnej jest gmina Reszel, gdzie liczba przychodni na 10 000 mieszkańców wynosiła w latach 2009-2013 pięć, a więc więcej niż średnia dla kraju w latach 2009-2010.

Tabela 16. Liczba przychodni na 10 000 mieszkańców w latach 2009-2013

jednostka	liczba przychodni na 10 000 mieszkańców					dynamika (2009=100)
	2009	2010	2011	2012	2013	
powiat kętrzyński	4	4	5	5	6	150
miasto Kętrzyn	7	7	7	8	9	129
gmina Kętrzyn	0	0	0	1	1	0
gmina Barciany	2	2	2	2	2	100
gmina Korsze	3	3	3	3	3	100
gmina Reszel	5	5	5	5	5	100
gmina Srokowo ⁶	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na terenie gminy indywidualną praktykę lekarską prowadzą również stomatolog, ginekolog oraz pielęgniarka środowiskowa. W Srokowie działa jedna apteka.

⁵ <http://www.starostwo.ketrzyn.pl/powiat/images/aktual/2014/szkolyiplacowki.pdf>

⁶ Na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

3.2.5. Pomoc społeczna i rozwiązywanie problemów społecznych

Odsetek osób pozostających w trwale złej sytuacji materialnej w gminie Kętrzyn, Barciany, Korsze i Srokowo ukształtował się na podobnym poziomie i w 2014 roku wyniósł ok. 25-30%. W gminie Srokowo nastąpił wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej w 2014 roku w porównaniu do roku 2009 o 4,4 pkt. procentowego.

Tabela 17. Szacunkowy % ludności pozostającej w trwale złej sytuacji materialnej

jednostka	szacunkowy % ludności pozostającej w trwale złej sytuacji materialnej (odsetek osób z danej jednostki samorządowej, które otrzymały pomoc socjalną od Ośrodka Pomocy Społecznej w danym roku)				
	2009	2010	2011	2012	2013
miasto Kętrzyn	11,7	11,6	10,5	10,3	10,8
gmina Kętrzyn	32,0	34,0	32,0	30,0	33,0
gmina Barciany	41,0	36,0	33,0	31,0	30,0
gmina Korsze	27,1	26,2	25,2	24,8	25,3
gmina Reszel	17,6	18,1	16,2	17,1	18,2
gmina Srokowo	28,0	24,0	27,0	26,2	25,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin

Wśród gmin KOF najczęściej środków zostało przeznaczonych na pomoc społeczną w gminie Reszel – 2 444 126 zł. W gminie Srokowo wartość ta wyniosła 1 338 465,08 zł. Należy zauważyć, że praktycznie we wszystkich gminach wsparcie zostało udzielone wszystkim osobom, które zgłosiły się do ośrodka po pomoc. W Srokowie nie przyznano jej jedynie trzem rodzinom.

Tabela 18. Wnioski o pomoc i pomoc przyznana w 2014 roku

jednostka	wnioski o pomoc		pomoc przyznana		
	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	kwota w zł
miasto Kętrzyn	-	5592	-	5033	11 965 496
gmina Kętrzyn	1 789	6 183	1 696	5 911	2 382 321,00
gmina Barciany	b.d.	b.d.	557	1 600	1 274 118,00
gmina Korsze	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
gmina Reszel	882	2 340	882	2 340	2 444 126,00
gmina Srokowo	531	1 357	527	1 360*	1 338 465,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin

Często podkreślanym problemem, także na przeprowadzonych w ramach projektu spotkaniach warsztatowo-konsultacyjnych, jest kwestia uzależnienia części mieszkańców od korzystania z pomocy społecznej oraz brak powiązania tej pomocy np. z działaniami na rzecz gminy, społeczności lokalnej.

* Różnica 3 osób wynika z tego, że w tabeli przedstawiono pomoc na wniosek osób ubiegających się o nią, a nie dodano udzielonej na wniosek pracownika socjalnego.

3.2.6. Aktywność obywatelska

Z pojęciem aktywności społecznej wiąże się pojęcie kapitału społecznego, który wg Roberta Putnama definiuje się jako *cechy organizacji społecznych, takich jak sieci (układy) jednostek lub gospodarstw domowych oraz powiązanych z nimi norm i wartości, które kreują efekty zewnętrzne dla całej wspólnoty*. Jednymi z mierników kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej są frekwencja wyborcza oraz liczba stowarzyszeń, organizacji społecznych i fundacji na 10 000 ludności.

Średnia frekwencja w wyborach samorządowych dla całego Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego wyniosła w 2014 roku 40,2%. Największą frekwencję odnotowano w gminie Barciany (47,81%), drugą znacznie przekraczającą średnią dla KOF (40,20%), województwa (40,54%) i kraju (39,28%) odznaczyła się gmina Srokowo, gdzie w wyborach wzięło udział 43,63% uprawnionych do głosowania.

Tabela 19. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku [%]

jednostka terytorialna	frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku w %
powiat kętrzyński	40,20
miasto Kętrzyn	36,77
gmina Kętrzyn	40,48
gmina Barciany	47,81
gmina Korsze	43,36
gmina Reszel	39,89
gmina Srokowo	43,63

Źródło: <http://wybory2014.pkw.gov.pl/pl>

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Urząd Gminy Srokowo oraz danymi zawartymi w Bazie Organizacji Pozarządowych⁷ w 2014 roku na terenie gminy Srokowo działało 16 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie Sportowe „Omet Srokowo”,
- Związek Ukraińców w Polsce. Koło w Srokowie,
- Związek Ukraińców w Polsce. Koło w Bajorach,
- Towarzystwo Przyjaciół Wysokoku,
- Silna Grupa "Jegławki",
- Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Siniec „Blusztyn”,
- Srokowskie Stowarzyszenie „Sukces Każdego Dziecka”,
- Stowarzyszenie „Razem na Mazurach”,
- Stowarzyszenie „Wiedza, Rozwój, Praca”,
- Stowarzyszenie „NASZA SOLANKA”,

⁷ http://bazy.ngo.pl/search/wyniki.asp?wyniki=1&kryt_nazwa=&kryt_miasto=Srokowo&kryt_woj=14&kryt_pola=b, dostęp 04.03.2015 r.

- Stowarzyszenie „Świadomie Aktywni”,
- OSP Srokowo,
- OSP Jegławki,
- Ziemiańskie bractwo strzeleckie w Wilczynach,
- Fundacja "KURS",
- Caritas.

Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców kształtowała się we wszystkich jednostkach na podobnym poziomie. W latach 2009-2012 w Kętrzyńskim Obszarze Funkcjonalnym notowano jedną mniej organizację niż w przypadku województwa czy w kraju. Biorąc pod uwagę gminy KOF, to najwięcej – 4 organizacje na 1000 mieszkańców przypada w gminie Reszel i Srokowo, natomiast najmniej w gminie Korsze – 1.

Tabela 20. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców⁸

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	2	2	2	2	3
miasto Kętrzyn	3	3	3	3	3
gmina Kętrzyn	2	2	2	2	2
gmina Barciany	2	2	2	2	3
gmina Korsze	1	1	1	1	2*
gmina Reszel	3	4	3	3	4
gmina Srokowo	2	3	3	3	4

*Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz *informacji z Urzędu Gminy Korsze oraz Krajowego Rejestru Sądowego*

3.2.7. Społeczeństwo informacyjne

Z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego wiąże się także budowanie społeczeństwa informacyjnego. W dzisiejszych czasach coraz większego znaczenia nabierają nowe technologie informacyjno-komunikacyjne i dostęp do nich. W rozdziale dot. oświaty zostały przedstawione dane dotyczące liczby komputerów przypadających na jednego ucznia. Ważny jest również dostęp dla mieszkańców do Internetu szerokopasmowego. Teren Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego jest objęty projektem „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie”, który polega na wybudowaniu sieci światłowodowej, zapewniającej szerokopasmowy dostęp do Internetu mieszkańcom. Obecnie projekt jest w trakcie realizacji na obszarze KOF. Zgodnie z mapą hotspotów (punktów dostępu do sieci Internet) przygotowaną przez Urząd Komunikacji Elektronicznej na terenie KOF w 2014 roku nie działał żaden taki punkt.

⁸ By umożliwić porównywanie gmin sprawdzono ile średnio organizacje pozarządowych przypada na 1 000 mieszkańców.

3.2.8. Wnioski

- Liczba mieszkańców gminy Srokowo w latach 2009-2013 spadła z 4373 do 4218 osób,
- udział ludności w rocznikach w przedziale 0-19 oraz 20-34 w gminie Srokowo jest wyższy niż udział ten w KOF, niski jest też odsetek ludności powyżej 65 roku życia, co powoduje, że mieszkańcy gminy stanowią obecnie relatywnie młode społeczeństwo, jednak tendencja jest negatywna – społeczeństwo zaczyna się starzeć,
- przyrost naturalny w latach 2012- 2013 był ujemny,
- niskie saldo migracji w Srokowie, które spowodowane jest bardzo małym napływem osób spoza gminy stanowi najniższą wartość spośród porównywanych jednostek,
- bardzo mała liczba mieszkań komunalnych na terenie gminy Srokowo (1,3% wszystkich mieszkań z terenu Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego) ze względu na ich sprzedaż lokatorom lub użytkownikom,
- jednym z problemów jest podłączenie jedynie 15% mieszkań do sieci gazowej, przy czym bardzo dużo mieszkańców korzysta z gazu butlowego,
- na terenie gminy nie funkcjonuje opieka nad dziećmi do lat trzech. Jednocześnie należy zauważyć, że również liczba miejsc w punkcie przedszkolnym jest niewystarczająca,
- odsetek osób pozostających w trwale złej sytuacji materialnej w gminie Srokowo ukształtował się na poziomie 25-30% (dotyczy osób korzystających z pomocy społecznej), co jest wynikiem podobnym do większości gmin KOF-u,
- mieszkańcy gminy Srokowo chętnie uczestniczą w wyborach. Odnotowano tu frekwencję przekraczającą średnią dla KOF, województwa i kraju,
- gmina Srokowo odznacza się dużą liczbą organizacji pozarządowych – na terenie gminy działa 16 organizacji pozarządowych.

3.3. Rynek pracy

3.3.1. Aktywność ekonomiczna ludności, w tym struktura zatrudnienia

Wskaźnik liczby pracujących na 1000 mieszkańców jest użytecznym miernikiem pozwalającym diagnozować zarówno sytuację ekonomiczną ludności, jak i potencjał gospodarczy obszaru. Ponieważ ma on charakter stosunkowy (względny) możliwe jest dokonywanie porównań między jednostkami terytorialnymi zróżnicowanymi pod względem zaludnienia. Analizując dane GUS można zauważyć, że wartość wskaźnika dla gminy Srokowo pozostaje znacząco niższa niż w jednostkach referencyjnych z terenu KOF oraz spoza niego.

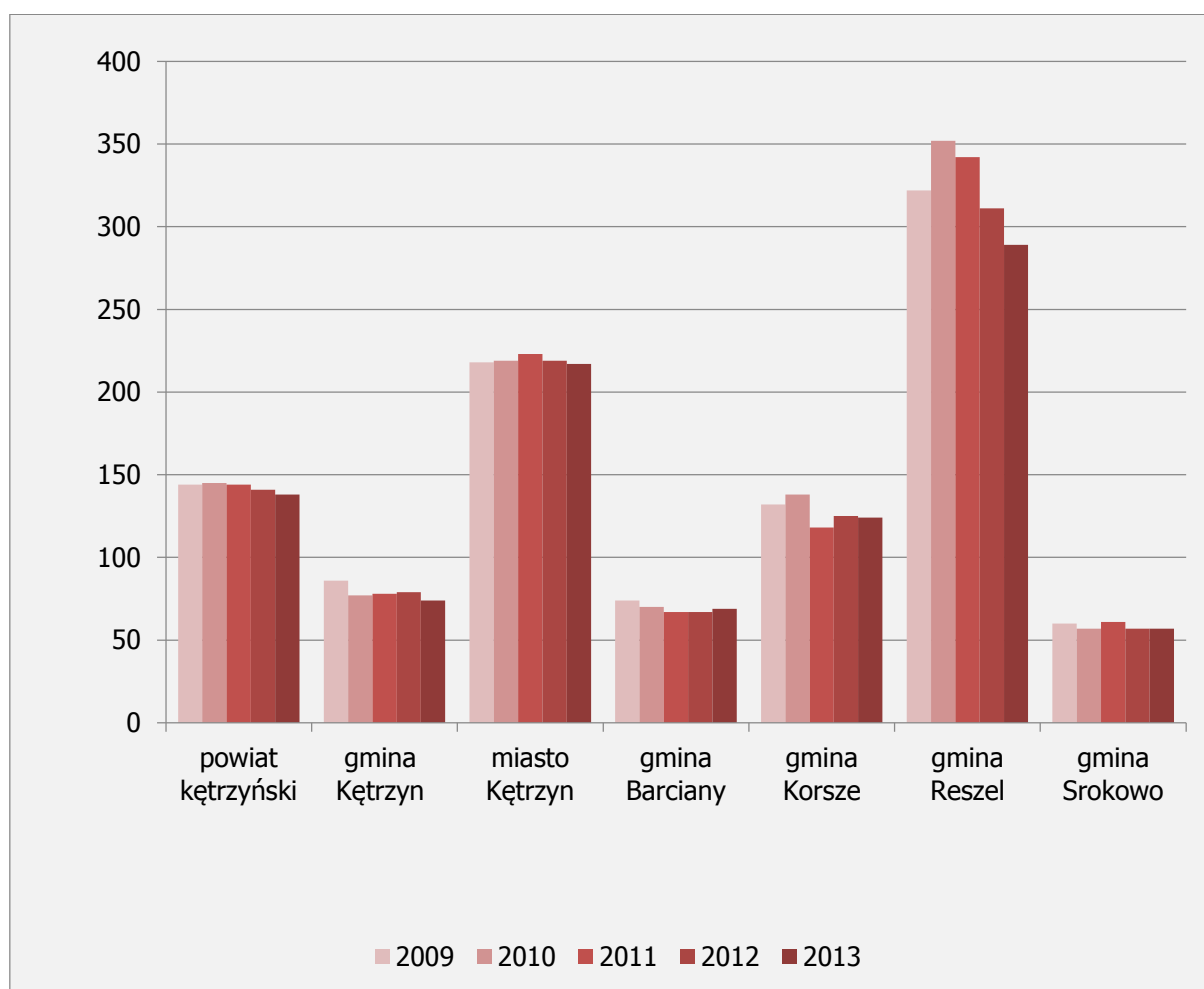

Tabela 21. Pracujący na 1000 mieszkańców – gmina Srokowo i jednostki referencyjne

jednostka terytorialna	pracujący na 1000 mieszkańców				
	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	144	145	144	141	138
miasto Kętrzyn	218	219	223	219	217
gmina Kętrzyn	86	77	78	79	74
gmina Barciany	74	70	67	67	69
gmina Korsze	132	138	118	125	124
gmina Reszel	322	352	342	311	289
gmina Srokowo	60	57	61	57	57

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 4. Pracujący na 1000 mieszkańców – gmina Srokowo i jednostki referencyjne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analiza struktury zatrudnienia w podziale na grupy sekcji PKD jest ważnym narzędziem opisu lokalnego rynku pracy oraz potencjału gospodarczego danego regionu. Niestety tego typu

dane nie są zbierane na poziomie gminnym, w niniejszej diagnozie oparto się więc na danych powiatowych. W całym analizowanym okresie najczęściej osób zatrudnionych było w grupach *przemysł i budownictwo* oraz *pozostałe usługi* (odsetki te były do siebie zbliżone). Nieco mniej liczni są pracownicy grupy *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*. Wskazuje to na średni stopień społeczno-gospodarczego rozwoju regionu.

Czynienie porównań z jednostkami terytorialnymi wyższego rzędu wydaje się nie być zasadne (m.in. ze względu na zróżnicowany udział terenów wiejskich), warto natomiast spojrzeć na sytuację w powiatach porównywanych. Obszar KOF odznacza się najmniejszym odsetkiem osób pracujących w grupie *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*. Wyższa niż w pozostałych powiatach jest natomiast liczba osób pracujących w grupie *pozostałe usługi*.

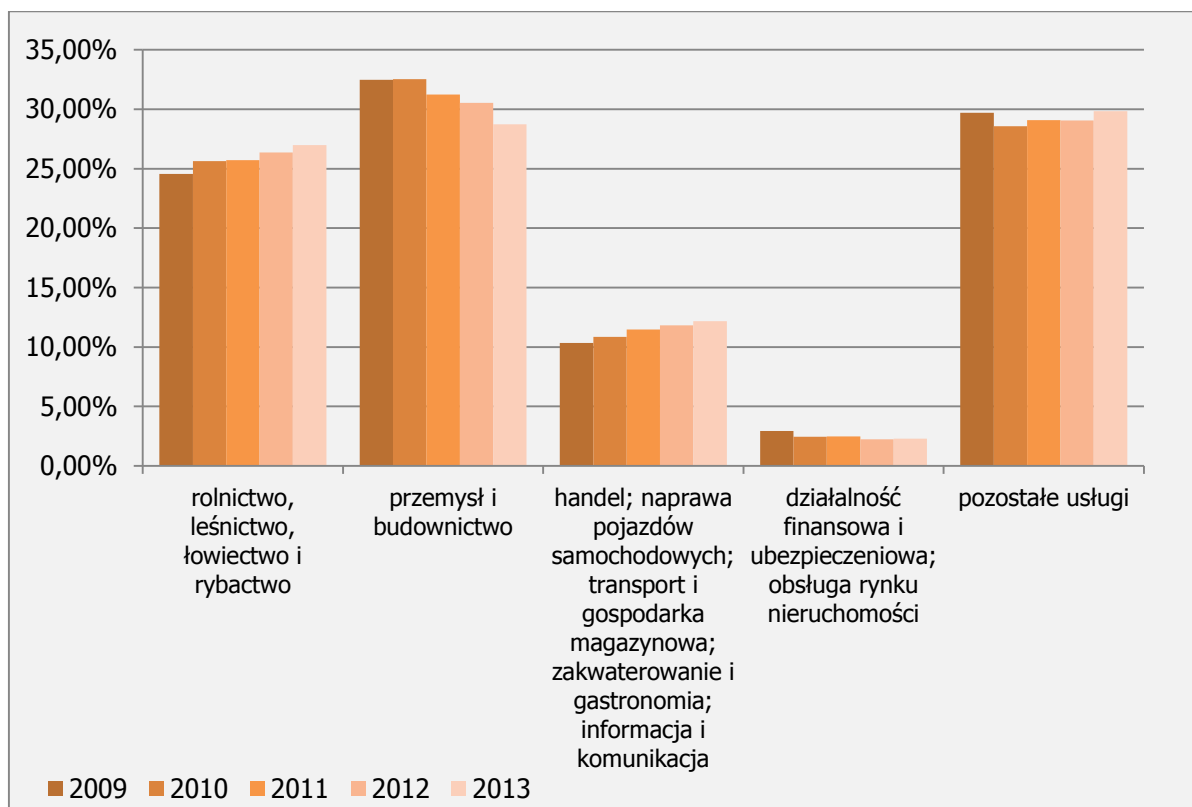
Tabela 22. Odsetki pracujących według grup sekcji PKD – KOF i jednostki referencyjne

grupa sekcji	rok	Polska	woj. warmińsko-mazurskie	woj. podlaskie	pow. kętrzyński	pow. augustowski	pow. olecki
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2009	19,97%	19,95%	40,08%	24,56%	52,18%	31,94%
	2010	21,63%	20,39%	37,68%	25,63%	45,34%	31,10%
	2011	21,54%	20,37%	37,55%	25,72%	44,50%	30,62%
	2012	21,64%	20,67%	37,88%	26,35%	45,12%	30,82%
	2013	21,43%	20,50%	37,51%	26,97%	46,14%	30,03%
przemysł i budownictwo	2009	28,65%	30,36%	18,62%	32,46%	16,50%	32,94%
	2010	27,92%	30,82%	19,69%	32,52%	18,12%	33,47%
	2011	27,96%	31,01%	19,88%	31,23%	17,64%	35,86%
	2012	27,50%	30,21%	19,27%	30,54%	16,76%	33,57%
	2013	26,99%	29,49%	19,07%	28,74%	17,50%	32,60%
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	2009	18,77%	16,19%	14,28%	10,35%	10,79%	9,14%
	2010	18,29%	15,63%	14,54%	10,84%	12,40%	9,78%
	2011	18,43%	15,74%	14,71%	11,48%	12,30%	9,17%
	2012	18,53%	15,54%	14,58%	11,83%	13,09%	9,97%
	2013	18,78%	15,76%	14,73%	12,16%	13,14%	10,03%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	2009	3,94%	3,17%	2,46%	2,93%	1,72%	1,97%
	2010	3,85%	2,98%	2,49%	2,45%	2,38%	1,85%
	2011	3,94%	3,04%	2,52%	2,49%	1,99%	1,74%
	2012	3,93%	2,97%	2,54%	2,24%	1,65%	1,68%
	2013	3,90%	2,89%	2,49%	2,30%	1,63%	1,55%
pozostałe usługi	2009	28,67%	30,33%	24,56%	29,70%	18,81%	24,01%
	2010	28,31%	30,18%	25,61%	28,56%	21,76%	23,80%
	2011	28,13%	29,84%	25,34%	29,08%	23,57%	22,61%
	2012	28,40%	30,61%	25,73%	29,04%	23,38%	23,96%
	2013	28,90%	31,36%	26,20%	29,83%	21,59%	25,79%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 5. Odsetki pracujących według grup sekcji PKD– KOF

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Pomiędzy rokiem 2009 a 2013 w powiecie kętrzyńskim najważniejszą zmianą był spadek zatrudnienia w *przemśle i budownictwie* (znaczniejszy niż w jednostkach porównywanych) przy jednoczesnym wzroście w *rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie* oraz *handlu* (w obu przypadkach w stopniu wyższym niż w jednostkach referencyjnych, spośród których niektóre odnotowały nawet spadek jednej lub obu wartości).

Tabela 23. Zmiana odsetków pracujących według grup sekcji PKD– KOF (punkty procentowe)

grupa sekcji	Polska	woj. warmińsko-mazurskie	woj. podlaskie	pow. kętrzyński	pow. augustowski	pow. olecki
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-1,46	-0,55	2,57	-2,41	6,04	1,91
przemysł i budownictwo	-1,66	-0,87	0,45	-3,72	1,00	-0,34
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	0,01	-0,43	0,45	1,81	2,35	0,89
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	-0,04	-0,28	0,03	-0,63	-0,09	-0,42

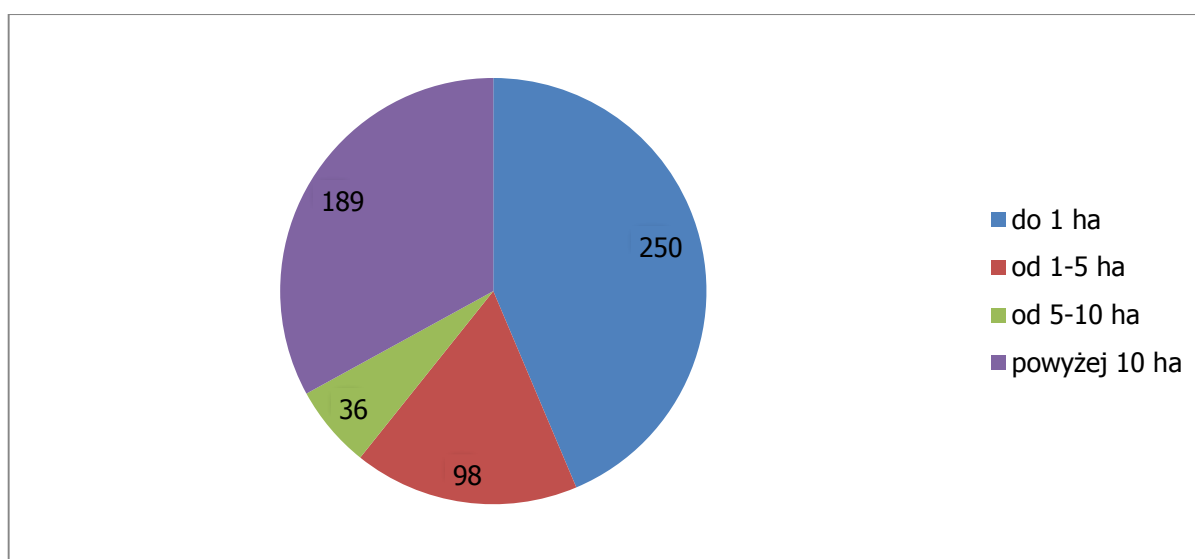

grupa sekcji	Polska	woj. warmińsko- mazurskie	woj. podlaskie	pow. kętrzyński	pow. augustow- ski	pow. olecki
pozostałe usługi	0,23	1,03	1,64	0,13	2,78	1,78

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

Gmina Srokowo charakteryzuje się dużym udziałem gruntów ornych w całości powierzchni gminy. Rolnictwo pozostaje ważną gałęzią gospodarki lokalnej. Dane wykorzystane w tej części diagnozy pochodzą z ostatniego Powszechnego Spisu Rolnego, który został zrealizowany w 2010 roku. Wynika z niego, że na terenie gminy działały 573 gospodarstwa rolne, z czego 491 z nich prowadziło działalność rolniczą. Najwięcej gospodarstw było o powierzchni do 1 ha stanowiły 43,6% ogółu – było ich 250. Drugą najbardziej liczebną grupą były gospodarstwa mające powierzchnię powyżej 10 ha (189 gospodarstw). Najmniej gospodarstw (36) ma powierzchnię większą niż 5 ha jednak nieprzekraczającą 10 ha.

Wykres 6. Liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy Srokowo wg. powierzchni

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010, GUS

3.3.2. Charakterystyka bezrobocia wraz z analizą sytuacji grup szczególnie zagrożonych bezrobociem

Według najnowszych danych GUS w roku 2013 w gminie Srokowo było 474 zarejestrowanych osób bezrobotnych. Od początku analizowanego okresu liczba ta zmieniała się stosunkowo nieznacznie, przy czym największy wzrost odnotowano między rokiem 2009 a 2010. Według danych Statystycznego Vademecum Samorządowca oznacza to, że osoby bezrobotne stanowiły 17,9% ludności w wieku produkcyjnym⁹.

⁹ Statystyczne Vademecum Samorządowca: http://olsztyn.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_gmin/ketrzynski/srokowo.pdf dostęp 04.03.2015 r.

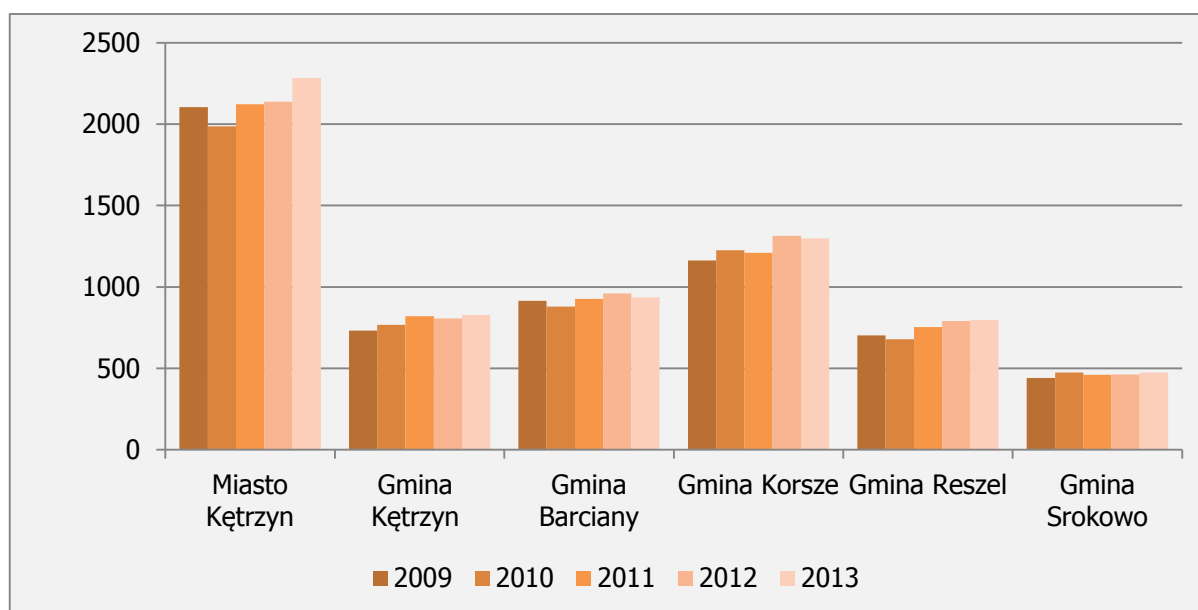

Tabela 24. Liczba osób bezrobotnych – gmina Srokowo i jednostki referencyjne

jednostka terytorialna	rok				
	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	6055	6009	6292	6469	6618
miasto Kętrzyn	2104	1986	2122	2138	2283
gmina Kętrzyn	731	767	821	806	828
gmina Barciany	915	880	926	959	937
gmina Korsze	1162	1225	1209	1314	1299
gmina Reszel	703	678	753	790	797
gmina Srokowo	440	473	461	462	474

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych - gmina Srokowo i jednostki referencyjne z KOF

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Odsetki bezrobotnych kobiet i mężczyzn wśród bezrobotnych gminy Srokowo są stosunkowo wyrównane, przy czym od 2011 roku nieznacznie przeważają kobiety. Warto zauważyć, że poza Srokowem taka sytuacja występuje tylko w jednej z gmin KOF (Korszach), w pozostałych zaś liczniejsi są bezrobotni mężczyźni.

Tabela 25. Procent kobiet w ogóle bezrobotnych – gmina Srokowo i jednostki referencyjne (%)

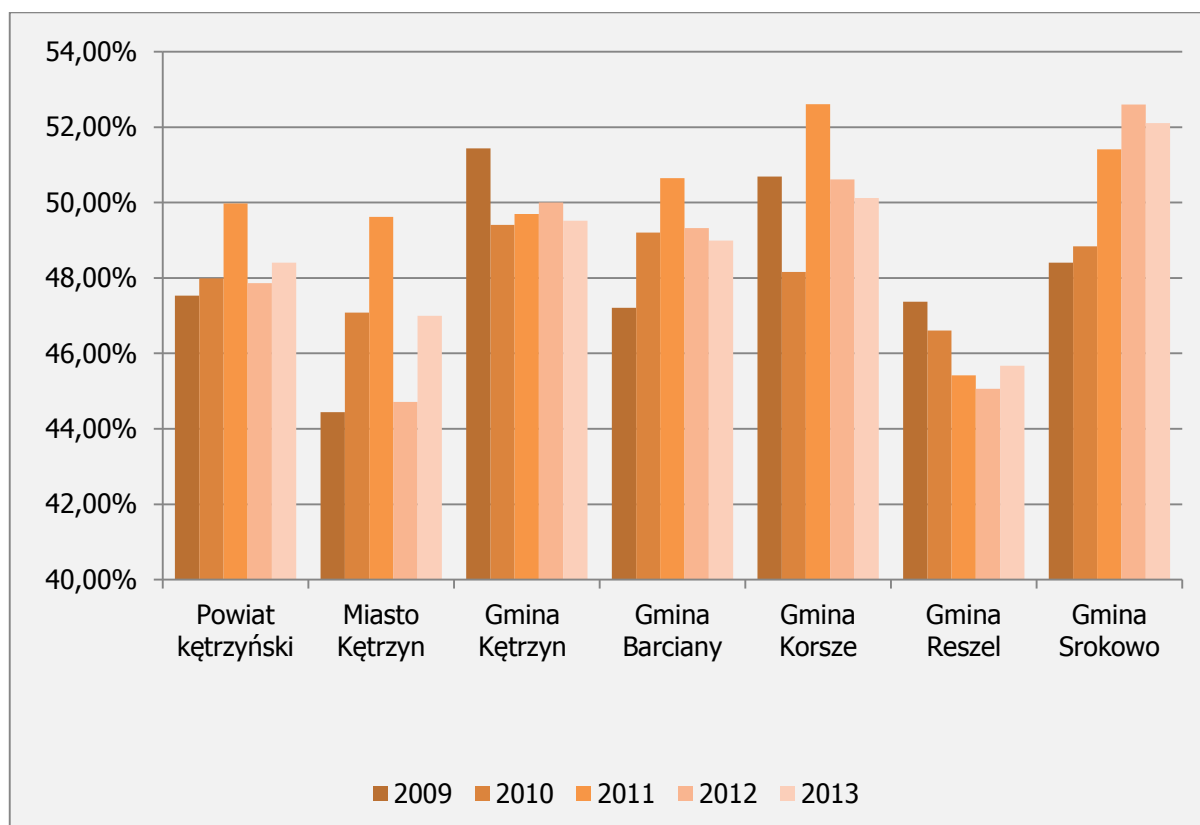
jednostka terytorialna	rok				
	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	47,53%	47,99%	49,98%	47,86%	48,41%
miasto Kętrzyn	44,44%	47,08%	49,62%	44,71%	47,00%
gmina Kętrzyn	51,44%	49,41%	49,70%	50,00%	49,52%
gmina Barciany	47,21%	49,20%	50,65%	49,32%	48,99%

jednostka terytorialna	rok				
	2009	2010	2011	2012	2013
gmina Korsze	50,69%	48,16%	52,61%	50,61%	50,12%
gmina Reszel	47,37%	46,61%	45,42%	45,06%	45,67%
gmina Srokowo	48,41%	48,84%	51,41%	52,60%	52,11%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 8. Procent kobiet w ogóle bezrobotnych – gmina Srokowo i jednostki referencyjne (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Jeśli chodzi o zawodową strukturę osób bezrobotnych to spośród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kętrzynie w 2013 roku, najczęściej było osób bez zawodu (1930 osób). Natomiast najliczniej reprezentowanymi zawodami były:

- sprzedawca (393 osoby, w tym 348 kobiet),
- robotnik gospodarczy (325 osób, w tym 139 kobiet),
- krawiec (181 osób, w tym 178 kobiet),
- technik ekonomista (162 osoby, w tym 132 kobiety)¹⁰.

¹⁰ Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie

W Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415) pojawia się pojęcie *bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy*. Są to osoby, znajdujące się w niekorzystnym położeniu z punktu widzenia szans na powodzenie w życiu zawodowym. Powiatowe urzędy pracy są zobowiązane do udzielania im (w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji) wsparcia w postaci propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Odsetek bezrobotnych w szczególnej sytuacji zawodowej w gminie Srokowo wynosił prawie 90%, co było drugim najwyższym wynikiem w KOF (warto zwrócić tutaj uwagę na niewielkie międzygminne zróżnicowanie w tym zakresie).

Tabela 26. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród bezrobotnych KOF w 2014 roku (liczba i % ogółu bezrobotnych)

jednostka terytorialna	liczba	%
powiat kętrzyński	5472	88,03%
miasto Kętrzyn	1825	87,20%
gmina Kętrzyn	813	84,78%
gmina Barciany	691	89,74%
gmina Korsze	1077	89,16%
gmina Reszel	659	90,03%
gmina Srokowo	407	89,65%

Źródło: dane Urzędu Gminy Srokowo

Wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy bardzo istotną kategorią są bez wątpienia długotrwale bezrobotni. Według Głównego Urzędu Statystycznego są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy¹¹. Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych wskazywać może na strukturalny charakter bezrobocia, który oznacza, że struktura popytu na pracę nie odpowiada podaży (np. w zakresie kompetencji i wykształcenia bezrobotnych). Bezrobocie strukturalne jest problemem trudnym do rozwiązania – konieczne jest stworzenie miejsc pracy dopasowanych do potencjału osób bezrobotnych, albo umożliwienie im zdobycia odpowiednich kwalifikacji. Należy podkreślić, że długotrwale bezrobocie ma negatywny wpływ na dotknięte nim osoby, nie tylko w wymiarze ekonomicznym, ale również psychologicznym i społecznym. Często powoduje zniechęcenie, a w rezultacie wycofanie się z aktywności zawodowej.

W gminie Srokowo długotrwale bezrobotni stanowią 62,11% ogółu bezrobotnych, a więc nieznacznie więcej niż wynosi średnia gmin KOF.

Kolejnym istotnym zagadnieniem rynku pracy jest wiekowa struktura bezrobotnych. Za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy uznawani są zarówno ludzie młodzi (wchodzący na rynek pracy) jak i osoby powyżej 50 roku życia (zagrożone różnymi przejawami dyskryminacji ze względu na wiek). Jak widać w poniżej tabeli, w gminie Srokowo odsetki tych dwóch grup są takie same. Jest to sytuacja odmienna niż w pozostałych gminach, gdzie osoby z najstarszej

¹¹ Pojęcie stosowane w badaniach statystycznych statystyki publicznej, http://old.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6659.htm

kategorii wiekowej są liczniejsze od tych z najmłodszej (poza gminą Barciany, gdzie sytuacja jest odwrotna).

Tabela 27. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród bezrobotnych KOF w 2014 roku (liczba i % ogółu bezrobotnych)

jednostka terytorialna	długotrwale bezrobotni		osoby do 25 r.ż.		osoby powyżej 50 r.ż.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
powiat kętrzyński	3805	61,21%	1126	18,11%	1533	24,66%
miasto Kętrzyn	1228	58,67%	317	15,15%	580	27,71%
gmina Kętrzyn	546	56,93%	177	18,46%	225	23,46%
gmina Barciany	501	65,06%	167	21,69%	148	19,22%
gmina Korsze	798	66,06%	228	18,87%	273	22,60%
gmina Reszel	450	61,48%	135	18,44%	205	28,01%
gmina Srokowo	282	62,11%	102	22,47%	102	22,47%

Źródło: dane Urzędu Gminy Srokowo

3.3.3. Działania na rzecz osób bezrobotnych

Gmina Srokowo objęta jest działalnością Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie, który wykonuje zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Gmina Srokowo współpracuje z PUP przy organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i prac społecznie użytecznych.

Na podstawie danych można stwierdzić, że zakres aktywnej pomocy udzielanej bezrobotnym z gminy Srokowo podlegał wahaniom. Poziom z roku 2014 był nieco niższy od tego z 2009.

Tabela 28. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie w podziale na gminy

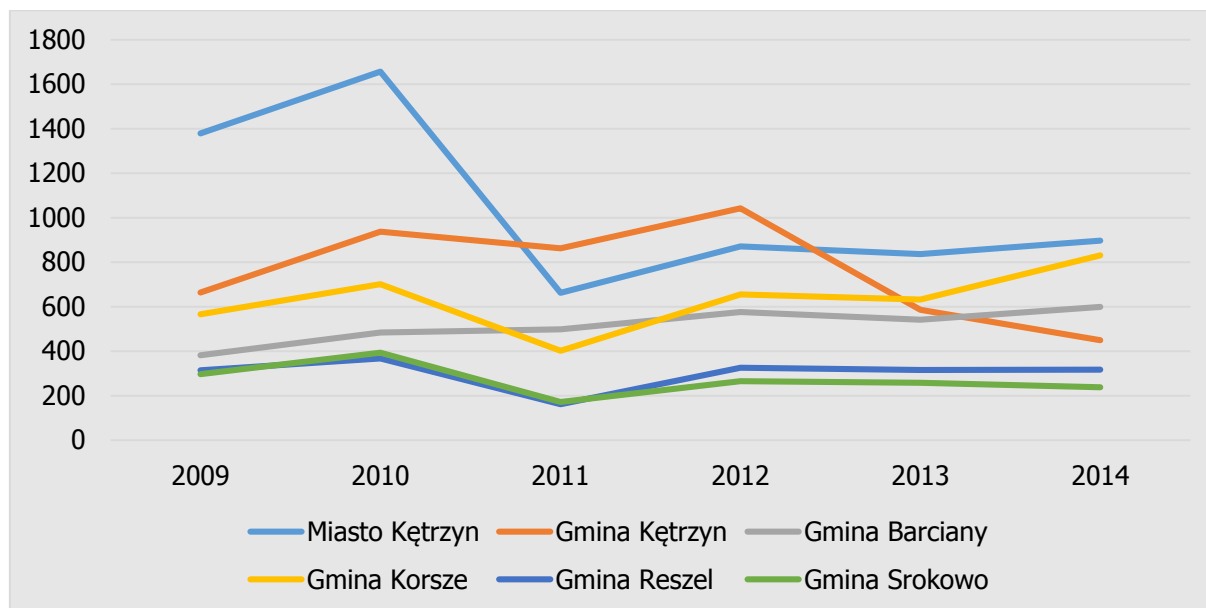
rok	miasto Kętrzyn	gmina Kętrzyn	gmina Barciany	gmina Korsze	gmina Reszel	gmina Srokowo
2009	1379	664	382	566	314	297
2010	1657	938	484	701	368	393
2011	663	863	498	402	162	172
2012	871	1042	577	656	326	265
2013	837	587	542	632	316	258
2014	898	450	599	831	317	238

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie

Wykres 9. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie w podziale na gminy

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie

Patrząc na poszczególne rodzaje świadczeń o charakterze aktywizacyjnym można zauważyć, że na przestrzeni analizowanego okresu kluczowe znaczenie miały prace społecznie użyteczne¹². Spadło natomiast znaczenie prac interwencyjnych¹³ oraz refundacji dojazdów.

Tabela 29. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie bezrobotnym z gminy Srokowo – część I

rok	prace społecznie użyteczne	prace interwencyjne	roboty publiczne	środki na rozpoczęcie działalności	dodatkowe miejsca pracy	refundacja dojazdów
2009	100	54	42	6	1	26
2010	125	10	133	11	6	44
2011	120	25	0	1	2	0
2012	182	25	7	1	4	0
2013	181	25	15	3	1	0
2014	148	19	19	3	8	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie

¹² Zgodnie z informacją Centrum Informacyjnego Służb Zatrudnienia: „Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu”, źródło: <http://zielonalinia.gov.pl/Prace-spoecznie-uzyteczne-32424>, dostęp on-line 05.02.2014

¹³ Zgodnie z informacją Centrum Informacyjnego Służb Zatrudnienia: „Prace interwencyjne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej między pracodawcą a powiatowym urzędem pracy. Ma ono na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.” źródło: <http://zielonalinia.gov.pl/Prace-interwencyjne-32281>, dostęp on-line 05.02.2014

Część działań PUP ukierunkowanych jest na wspieranie osób bezrobotnych w zdobywaniu kwalifikacji i umiejętności, które mogą przyczynić się do zwiększenia ich atrakcyjności na rynku pracy. W analizowanym okresie liczba osób korzystających ze wszystkich tych form pomocy spadała. Obecnie można uznać, że największe znaczenie mają staże¹⁴.

Tabela 30. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie bezrobotnym z gminy Srokowo – część II

rok	staże	przygotowanie zawodowe	szkolenia	kluby pracy
2009	28	3	32	5
2010	35	0	22	7
2011	15	0	7	2
2012	32	0	12	2
2013	20	0	13	0
2014	24	0	16	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie

3.3.4. Wnioski

- Wartość wskaźnika liczby pracujących na 1000 mieszkańców w gminie Srokowo jest znacznie niższa od wartości dla jednostek referencyjnych,
- w powiecie kętrzyńskim, do którego należy Srokowo, przeważa zatrudnienie w *przemysle i budownictwie oraz pozostałych usługach*,
- liczba osób bezrobotnych w gminie w latach 2009-2013 utrzymywała się na zbliżonym poziomie, w roku 2013 stanowiły one 17,9% ludności w wieku produkcyjnym,
- w gminie Srokowo znacząca większość bezrobotnych to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Istotnym problemem jest długotrwałe bezrobocie, świadczące o strukturalnym charakterze bezrobocia,
- struktura bezrobocia wg płci jest zrównoważona zaś odsetki bezrobotnych z najmłodszej i najstarszej kategorii wiekowych takie same,
- na przestrzeni analizowanego okresu liczba bezrobotnych z gminy Srokowo, którzy korzystali z aktywnych form pomocy świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie nieco spadała. Wśród form wsparcia największe znaczenie miały prace społecznie użyteczne.

¹⁴ Zgodnie z informacją Centrum Informacyjnego Służb Zatrudnienia: „*Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.*” źródło: <http://zielonalinia.gov.pl/Staze-32434>, dostęp on-line 05.02.2014

3.4. Kultura (w tym ochrona dziedzictwa kulturowego), sport i rekreacja

Poniżej omówiono instytucje kultury i stowarzyszenia o profilu kulturalnym działające na terenie gminy Srokowo, dziedzictwo kulturowe i jego ochronę oraz bazę sportowo-rekreacyjną.

3.4.1. Dom kultury

Na terenie gminy Srokowo działa Gminny Ośrodek Kultury w Srokowie (GOK). W Ośrodku prowadzone są zajęcia muzyczne (nauka gry na instrumentach oraz zajęcia wokalne), taneczne, plastyczne i rękodzielnicze, skierowane zarówno dla dorosłych, jak i dzieci. Ośrodek posiada także galerię sztuki i izbę etnograficzną. GOK jest organizatorem Dni Srokowa. GOK prowadzi Centrum Kształcenia – pracownię komputerową, pełniącą rolę oświatowo-kulturalną¹⁵.

Przy GOK-u działają także: Klub Seniora „Niezapominajka i Ludowy Zespół Srokowiaczy, powstały w 2005 roku. Zespół debiutował na uroczystościach z okazji 600-lecia lokowania Srokowa na prawach miejskich. Srokowiaczy prezentują przede wszystkim pieśni ludowe Warmii i Mazur, ale w ich repertuarze znajdują się również utwory z innych regionów Polski, a także Ukrainy czy Rosji¹⁶.

3.4.2. Biblioteka

W gminie Srokowo przy GOK funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna.

Oprócz udostępniania zbiorów, biblioteka prowadzi ciekawe zajęcia dla dzieci, spotkania autorskie oraz podróżnikami bierze udział w ogólnopolskich akcjach np. Cała Polska Czyta Dzieciom¹⁷.

Biblioteka gminy może pochwalić się najliczniejszym księgozbiorem spośród gmin powiatu kętrzyńskiego – zgromadziła 5390 woluminów w przeliczeniu na 1000 ludności. Niestety, gorzej wygląda ilość czytelników biblioteki publicznej – zaledwie 100 osób na 1000 mieszkańców korzysta z usług placówki. Niekorzystnie wygląda również ilość wypożyczeń – jeden czytelnik wypożyczył zaledwie 17,7 książek, podczas gdy średnia dla powiatu kętrzyńskiego wynosi 22,6 książek.

Dokładne dane dotyczące biblioteki przedstawia poniższa tabela.

¹⁵ Gmina Srokowo i okolice, opracowanie UG Srokowo, Srokowo 2012

¹⁶ <http://www.srokowo.iap.pl/pl/47605/0/Srokowiaczy.html> dostęp 10.02.2015 r.

¹⁷ Gmina Srokowo i okolice, opracowanie UG Srokowo, Srokowo 2012

Tabela 31. Dane dotyczące bibliotek w regionie KOF i jednostkach porównywanych w 2013 roku

jednostka	ludność na 1 placówkę biblioteczną	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
powiat kętrzyński	3275	2826,0	127	22,6
miasto Kętrzyn	4675	2795,0	143	19,1
gmina Kętrzyn	4220	591,0	18	15,9
gmina Barciany	6671	2084,0	68	28,8
gmina Korsze	1484	3280,0	210	28,5
gmina Reszel	2656	4046,0	143	24,2
gmina Srokowo	3992	5390,0	100	17,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.4.3. Stowarzyszenia o profilu kulturalnym

W gminie Srokowo działają następujące stowarzyszenia, których celem statutowym jest wspieranie kultury:

- Srokowskie Stowarzyszenie „Sukces Każdego Dziecka”,
- Związek Ukraińców w Polsce Koło w Srokowie,
- Związek Ukraińców w Polsce Koło w Bajorach Małych,
- Stowarzyszenie Silna Grupa „Jegławki”,
- Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Siniec „Blusztyn”,
- Stowarzyszenie „Nasza Solanka”,
- Stowarzyszenie „Wiedza, Rozwój, Praca”.

Celem statutowym Srokowskiego Stowarzyszenia „Sukces Każdego Dziecka” jest działanie na rzecz integracji i rozwoju lokalnego środowiska społecznego, poprzez wspieranie inicjatyw społecznych w następujących obszarach: kultura, oświata, edukacja, ochrona środowiska, prawa człowieka, ochrona zdrowia, rozwój regionalny i lokalny, pomoc społeczna. Stowarzyszenie prowadzi program stypendialny „Bociek” wspierający finansowo młodzież gimnazjalną, ze szkół średnich oraz studentów w kontynuowaniu nauki. W ramach realizowanych projektów Stowarzyszenie prowadzi zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży (m.in. projekt „Gmina Srokowo widziana oczami młodzieży”, projekt z POKL „Młodzieżowy Przewodnik Florystyczny”)¹⁸.

Związek Ukraińców w Polsce prowadzi na terenie gminy Srokowo dwa koła – w Srokowie oraz Bajorach Małych. Związek jest organizatorem m.in. koncertów muzyki ukraińskiej, które otwierają Sezon Kulturalny Ukraińców Warmii i Mazur¹⁹.

¹⁸ <http://sukcessrokowo.pl/> dostęp 11.02.2015 r.

¹⁹ <http://srokowo.wm.pl/215328,Ukraińskie-rytmy-w-Srokowie.html#axzz3VsNoPxVu> dostęp 30.03.2015 r.

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

Natomiast celami Stowarzyszenia Silna Grupa „Jegławki” jest ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego na obszarze sołectwa Wilczyny w miejscowości Jegławki i wspieranie działań na rzecz odbudowy i kultywowania lokalnych tradycji²⁰.

Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Siniec „Blusztyn” stawia sobie za cel wspieranie aktywności społecznej na rzecz dóbr kultury, zabytków, pobudzanie inicjatyw kulturalnych w obszarze kultury oraz upowszechnianie kultury jako formy rekreacji. Członkowie stowarzyszenia opiekują się zabytkami, m.in. poprzez porządkowanie cmentarzy²¹.

Działalność stowarzyszenia „Nasza Solanka” ma na celu aktywizację i integrację mieszkańców sołectwa Solanka, rozwój edukacyjny i kulturowy²².

Stowarzyszenie „Wiedza, Rozwój, Praca” zajmuje się szeroko pojętą promocją gminy. Pomaga również osobom starszym oraz prowadzi działania na rzecz zmniejszania problemu bezrobocia. Stowarzyszenie jest autorem maskotki Gminy Srokowo jaką jest bóbr.

3.4.4. Imprezy cykliczne

Na terenie gminy Srokowo odbywa się dziewięć głównych imprez cyklicznych organizowanych głównie przez GOK, zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 32. Główne wydarzenia odbywające się cyklicznie na terenie gminy Srokowo

miesiąc	nazwa imprezy
styczeń	Przeгляд kołęd
luty	Zapusty
marzec	Dzień Kobiet
czerwiec	Dni rodziny
lipiec	Dni Srokowa
sierpień	Festiwal Kultury Ukraińskiej
wrzesień	Dożynki, Święto Szkoły
listopad	Dzień Niepodległości

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od Urzędu Gminy Srokowo

Wskaźnikiem mierzącym aktywność urzędu gminy, szkół, domu kultury i stowarzyszeń kulturalnych pod względem ilości zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, jest liczba imprez kulturalnych zorganizowanych na 10 000 mieszkańców²³. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego pokazuje, że gmina Srokowo zorganizowała w 2013 roku 80 imprez w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców. Średnia dla powiatu kętrzyńskiego wynosi 64 imprezy w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców – pod tym względem, Srokowo pozytywnie się wyróżnia. Dane przedstawia poniższy wykres.

²⁰ http://mojepanstwo.pl/dane/krs_podmioty/350110,stowarzyszenie-silna-grupa dostęp 11.02.2015 r.

²¹ https://www.facebook.com/blusztyn/timeline?ref=page_internal dostęp 30.03.2015 r.

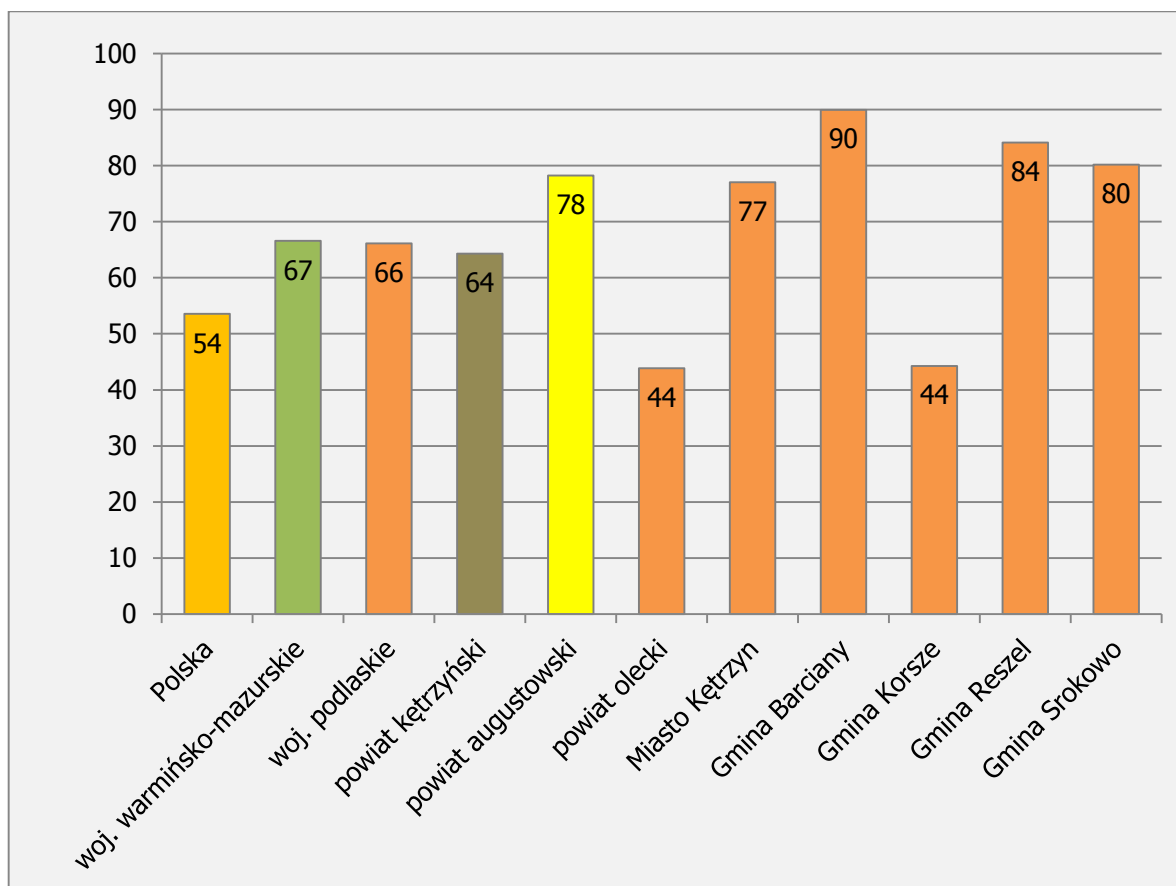
²² Statut Stowarzyszenia „Nasza Solanka”

²³ Patrz rozdział 2.2.2. Analiza danych zastanych.

Wykres 10. Imprezy na 10 000 mieszkańców w 2013 roku

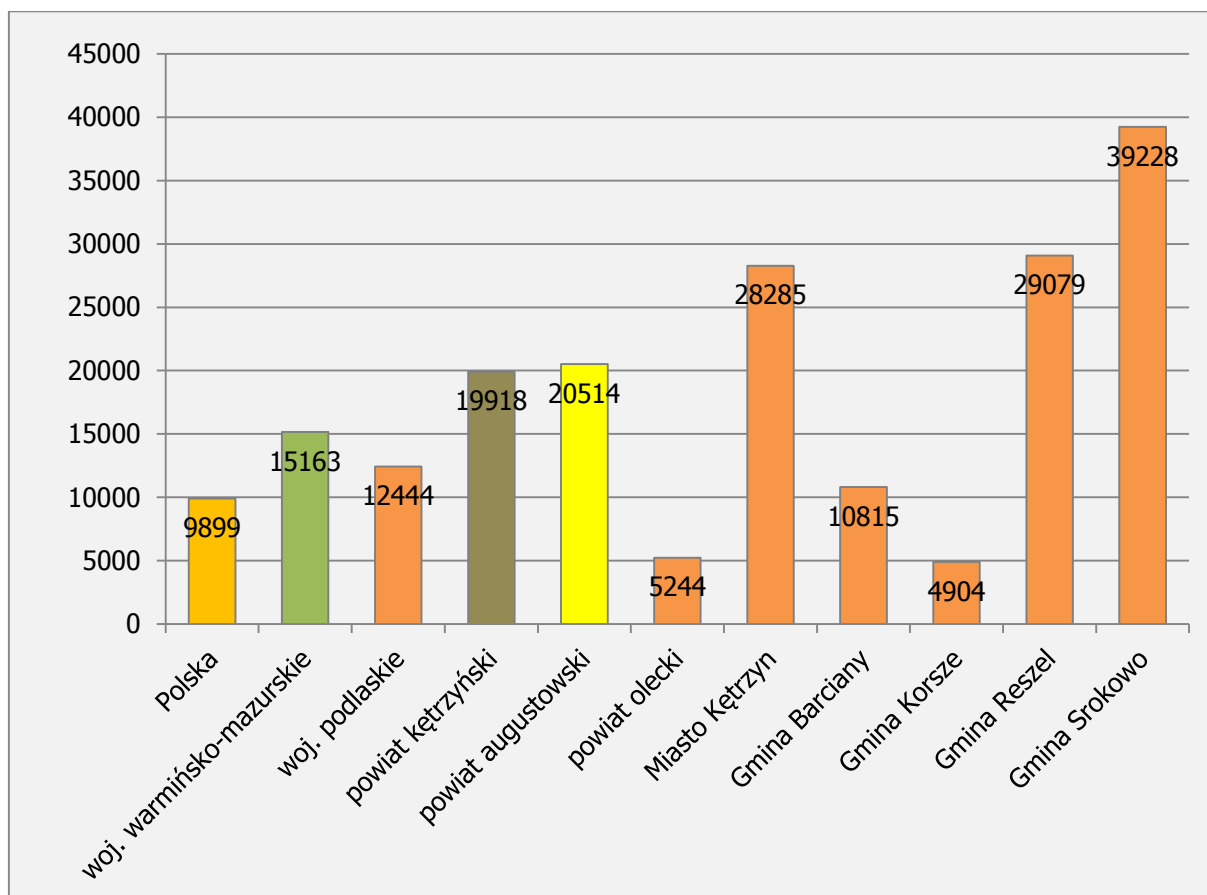

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Imprezy w gminie Srokowo cieszą się dużą popularnością – zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w 2013 roku na 10 000 mieszkańców przypadało 39 228 uczestników imprez. Jest to najwyższy wskaźnik wśród gmin KOF – oferta gminy Srokowo jest atrakcyjna na tle innych gmin.

Wykres 11. Uczestnicy imprez na 10 000 mieszkańców w 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.4.5. Wydatki na kulturę

W latach 2009-2013 wydatki na kulturę w gminie Srokowo systematycznie wzrastały. Budżet został podniesiony niemal trzykrotnie – z 299 469,30 zł w 2009 roku do 639 022,90 zł w 2013 roku, wzrost odzwierciedla także wysokość środków przeznaczona na działalność kulturalną i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Niemniej, budżet, jaki przeznacza Srokowo na cele związane z kulturą, jest najniższy w powiecie kętrzyńskim.

Wysokość środków przeznaczonych na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na terenie powiatu kętrzyńskiego przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 33. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w zł

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	6 696 644,00	12 089 956,70	13 309 418,80	5 846 030,60	7 917 008,00
miasto Kętrzyn	3 743 195,70	8 445 771,00	9 862 540,50	2 159 603,80	2 661 004,30
gmina Kętrzyn	172 024,00	754 625,50	745 009,00	540 547,20	967 458,10
gmina Barciany	539 450,00	569 694,60	598 566,60	818 591,10	1 407 733,10
gmina Korsze	941 949,96	995 785,64	888 379,40	998 335,64	1042431,54

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
gmina Reszel	1 000 555,00	981 025,70	875 703,80	940 834,30	1 199 358,20
gmina Srokowo	299 469,30	343 054,20	339 219,50	388 118,60	639 022,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 34. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	102,8	180,9	199,9	88,2	120,4
miasto Kętrzyn	134,0	295,4	346,9	76,4	94,6
gmina Kętrzyn	21,5	89,9	88,2	63,7	114,6
gmina Barciany	81,3	83,5	88,5	121,5	209,7
gmina Korsze	90,8	93,5	83,7	94,7	100,0
gmina Reszel	123,8	118,8	106,6	115,9	149,6
gmina Srokowo	72,6	83,1	82,6	94,9	158,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.4.6. Dziedzictwo kulturowe i jego ochrona

Dziedzictwo kulturowe jest pojęciem, które obejmuje coraz szerszy zakres – zaliczyć można do niego wiele aspektów: zarówno dziedzictwo materialne (np. architektura sakralna czy użyteczności publicznej), jak i niematerialne (tradycyjne potrawy, kultywowane obrzędy, zwyczaje przekazywane z pokolenia na pokolenie itp.).

Dziedzictwo materialne to w dużej mierze ślady po obecności Niemców na tych terenach. Przykład obecności Zakonu Krzyżackiego może stanowić kościół parafialny pod wezwaniem św. Krzyża w Srokowie, którego najstarsza część pochodzi z 1405 roku. Natomiast śladem obecności Niemców zamieszkujących Prusy Wschodnie jest budynek ratusza w Srokowie, wzniesiony w XVIII wieku. Przed ratuszem posadzono trzy dęby silnie związane z XIX-wieczną historią Niemiec – pierwszy z dębów został posadzony 18 stycznia 1871 roku, czyli w dniu zjednoczenia Niemiec, drugie z drzew, zwane Dębem Pokoju, posadzono dla uczczenia zakończenia wojny francusko-pruskiej w 1871 roku, zaś trzeci w 1888 roku jako Dąb Cesarski. Do chwili obecnej pozostały dwa dęby.

Za materialne dziedzictwo obecności Niemców można uznać także wieżę Bismarcka wybudowaną dla uczczenia pamięci kanclerza. Pozostałości po wieży znajdują się na Diablej Górze. Na terenie gminy znajdują się także dworki i pałace wybudowane przez niemieckich właścicieli.

Obiektem, który również jest świadectwem obecności Niemców na tym terenie jest Kanał Mazurski. W zamyśle projektantów miała być to droga wodna łącząca Krainę Wielkich Jezior Mazurskich z Bałtykiem. Jej budowę rozpoczęto w 1911 roku, jednak nigdy nie ukończono go w pełni. Długość kanału wynosi 51,7 km w tym 22 km na terenie Polski, pozostała część znajduje się na terenie Obwodu Kaliningradzkiego (Rosja). Kanał Mazurski przechodzi przez obszar Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego właśnie w gminie Srokowo, gdzie zlokalizowane są 4 śluzy wodne: Leśniewo Górne, Leśniewo Dolne, Bajory, Długopole.

Przedstawiciele kultury niemieckiej, nie byli jedyną narodowością na tym terenie. Na obszarze KOF-u w wyniku akcji „Wisła” pojawili się Ukraińcy. Zostali oni przesiedleni w 1947 roku

z terenów południowo-wschodniej Polski – większość osób, które przybyły na te tereny pochodziło z województwa lubelskiego. Obecnie dziedzictwo kulturalne mniejszości ukraińskiej podtrzymywane jest przez Związek Ukraińców w Polsce - Koło w Srokowie oraz Koło w Bajorach Małych. W gminie Srokowo organizowany jest także Sezon Kultury Ukraińskiej na Warmii i Mazurach - celem jest promocja kultury ukraińskiej oraz integracja społeczności a także Festiwal Kultury Ukraińskiej.

Podtrzymywaniu tradycji ludowych służy działalność Zespołu Ludowego „Srokowiacy” oraz izba etnograficzna w GOK-u, które omówiono już wcześniej.

Odwiedzając gminę Srokowo nie można pominąć kilku zabytków:

▪ **w Srokowie:**

- **Ratusz** – pochodzący z początku XVII w. budynek został ufundowany przez elektora Jana Zygmunta. W 1657 roku spalony przez Tatarów podczas najazdu i odbudowany w II połowie XVIII wieku. Na ratuszu zachował się herb pierwszego fundatora. Obecnie w późnobarokowym ratuszu mieści się Urząd Gminy.
- **Kościół Parafialny pod wezwaniem Św. Krzyża** – świątynia została wybudowana w stylu gotyckim na początku XV w. Z tego okresu pochodzą: jeden z ołtarzy, zakrystia, wieże oraz dwa przedsionki – północny i południowy.
- **Wieża Bismarcka** – budowana w latach 1898 -1902 na Diabłej Górze wieża widokowa powstała na cześć "żelaznego kanclerza" Otto Bismarcka²⁴.

- **w Skandławkach** – we wsi znajduje się dawny dwór należący kiedyś do rodziny Siegfriedów, zaprojektowany przez znanego niemieckiego architekta Leo von Klenze. Wokół dworu rozciąga się park.
- **w Solance – Dwór** – budowla pochodzi z początku XIX w., obecnie własność prywatna.
- **w Kosakowie** – malownicza wioska, z którą wiąże się legenda o dzwonie, który do dziś wisi w zabytkowej wieży z XVII w. Gdy Tatarzy spalili w 1657 roku kościół i całą wieś, odbudowano tylko drewnianą wieżę. Dzwon kościelny postanowiono przenieść do kościoła farnego w pobliskim Srokowie. Jednak po przenosinach dzwon w cudowny sposób wrócił do Kosakowa, a budowniczy wieży zginął tragiczną śmiercią.
- **w Jegławkach** – we wsi znajduje się tu pałac z XV w., który tak jak ratusz został zniszczony podczas najazdu Tatarów. Odbudowano go w połowie XIX w. W Jegławkach urodził się w 1934 roku znany niemiecki pisarz Arno Surminski. Obecnie pałac w Jegławkach jest własnością prywatną.

²⁴http://www.srokowo.warmia.mazury.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=343&Itemid=853&lang=pl dostęp z dnia 24.03.2015 r.

3.4.7. Rekreacja i sport

Na terenie gminy Srokowo funkcjonują następujące obiekty sportowe:

- kompleks boisk Orlik wraz z bieżnią,
- sala sportowa Śnieżka,
- boisko trawiaste przy sali Śnieżka,
- sala gimnastyczna przy szkole podstawowej,
- sala sportowa przy gimnazjum,
- sala sportowa przy szkole podstawowej w Solance,
- sala sportowa w Jegławce.

Wszystkie obiekty są ogólnodostępne.

Stowarzyszenie Sportowe „OMET” w Srokowie prowadzi trzy sekcje: piłki nożnej, piłki siatkowej oraz tenisa stołowego. Drużyna piłkarska uczestniczy w rozgrywkach B - Klasa warmińsko-mazurska gr. I²⁵.

3.4.8. Wnioski

- Mieszkańcy oceniają ofertę kulturalno-rozrywkową gminy jako średnią,
- GOK posiada różnorodną i rozbudowaną ofertę kulturalną,
- biblioteka w Srokowie posiada najliczniejszy księgozbiór spośród gmin powiatu kętrzyńskiego (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców), jednak zaobserwować można niski poziom czytelnictwa,
- gmina Srokowo organizuje wiele imprez, które wzbudzają zainteresowanie nie tylko wśród mieszkańców, ale także osób spoza gminy,
- mimo wzrostu budżetu na działalność kulturalną i ochronę dziedzictwa narodowego, środki są niewystarczające,
- na terenie gminy aktywnie działają organizacje pozarządowe o profilu kulturalnym,
- gmina posiada rozbudowaną infrastrukturę sportową.

²⁵ <http://ometsrokowo.futbolowo.pl/> dostęp 11.02.2015 r.

3.5. Infrastruktura techniczna

3.5.1. Drogi

Łączna długość dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych w KOF na koniec 2014 roku wynosiła prawie 1100 km. Drogi gminne stanowiły ponad 40%, z czego jedynie 19,20% miało nawierzchnię utwardzoną, drogi powiatowe ponad 43%, z czego 77,46% miało nawierzchnię utwardzoną oraz drogi wojewódzkie ponad 16%. Wszystkie drogi wojewódzkie w gminach KOF na koniec 2014 roku posiadały nawierzchnię utwardzoną.

Analizując odsetek dróg powiatowych o nawierzchni utwardzonej w poszczególnych gminach należy stwierdzić, że wahał się on od 69% (gmina Barciany) do 96% (miasto Kętrzyn). Największym odsetkiem dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej w ogólnej liczbie dróg gminnych odznaczało się miasto Kętrzyn (88%), a najmniejszym gminy Srokowo i Barciany (1%).

Najdłuższą siecią dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych na koniec 2014 roku charakteryzowała się gmina Barciany (271,93 km), najkrótszą natomiast miasto Kętrzyn (56 km). W gminie Srokowo długość dróg wynosi 171,32 km.

Tabela 35. Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne w gminach KOF oraz % dróg o nawierzchni utwardzonej wg typu własności na koniec 2014 roku

jednostka	w km			% dróg o nawierzchni utwardzonej		
	wojewódzkie	powiatowe	gminne	wojewódzkie	powiatowe	gminne
miasto Kętrzyn	8,02	20,75	27,23	100	96	88
gmina Kętrzyn	40,8	104,9	40,18	100	74	17
gmina Barciany	34,7	119,83	117,4	100	69	13
gmina Korsze	34,9	90,9	89,1	100	82	18
gmina Reszel	44,7	65,9	85	100	79	14
gmina Srokowo	15,66	73,66	82	100	84	13
KOF	178,78	475,94	440,91			

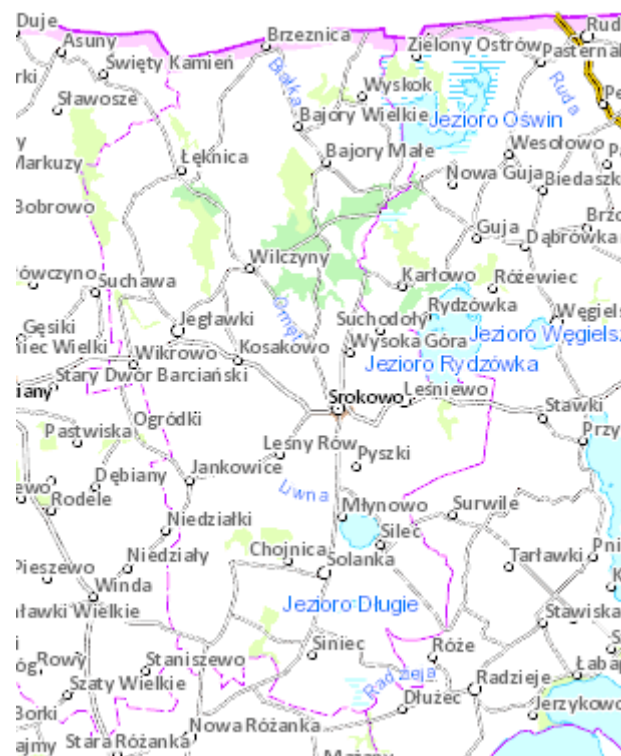
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez urzędy gmin

Układ drogowy gminy Srokowo przedstawia poniższa mapa:

Mapa 3. Układ drogowy gminy Srokowo

Źródło: www.geoportal.gov.pl

Najważniejszą drogą przechodzącą przez obszar gminy Srokowo jest droga wojewódzka nr 650 o przebiegu Gołdap-Węgorzewo-Srokowo-Stara Różanka. Oprócz niej przez teren gminy przechodzi kilka dróg powiatowych, z których najistotniejszymi dla lokalnego ruchu są 1725 N (Barciany-Srokowo), 1711 N (Aptynty-Asuny-Św. Kamień-Wilczyny-Srokowo-droga wojewódzka nr 650) oraz 1723 N (Brzeźnica- Wysoka Góra).

Stan techniczny dróg na terenie gminy, w zależności od rodzaju dróg, prezentuje się dobrze albo przeciętnie. Całkowita długość dróg wojewódzkich była w stanie technicznym dobrym. Wśród dróg powiatowych posiadających nawierzchnię twardą 84% były w stanie dobrym, a 16% w stanie technicznym przeciętnym. Wszystkie drogi gminne, które posiadają nawierzchnię twardą charakteryzują się przeciętnym stanem technicznym.

3.5.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

W latach 2009-2013 KOF charakteryzował przyrost długości czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej o 10,5%.

W 2013 roku w gminach KOF najdłuższą czynną sieć wodociągową posiadała gmina Barciany (172,8 km), najkrótszą natomiast miasto Kętrzyn. W stosunku do roku 2009, w 2013 roku, zarówno względnie, jak i bezwzględnie, najbardziej rozwinęła się czynna sieć rozdzielcza wodociągowa w gminie Reszel (przyrost o ponad 39 km, dynamika 142,0). W gminie Srokowo

długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w latach 2010-2013 była na stałym poziomie równym 101,64 km, z uwagi na zwodociągowanie gminy na poziomie – 99,7%.

Tabela 36. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w latach 2009-2013 [km]

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	648,6	690,4	691,5	709,6	717,0	110,5
miasto Kętrzyn	54,2	54,4	54,4	55,2	55,2	101,8
gmina Kętrzyn	109,7	109,7	109,9	110,2	110,9	101,1
gmina Barciany	170,1	169,8	170,7	172,5	172,8	101,6
gmina Korsze	123,8	148,1	148,1	148,1	148,1	119,6
gmina Reszel	93,3	110,9	110,9	126,1	132,5	142,0
gmina Srokowo	97,5	101,64	101,64	101,64	101,64	104,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych udostępnionych przez Urząd Gminy Srokowo

W 2013 roku 99,7% ogólnej liczby mieszkańców gminy Srokowo korzystało z sieci wodociągowej. W porównaniu z rokiem 2009 nastąpił wzrost tego wskaźnika. Związane było to z inwestycjami, które zrealizowała gmina. W 2013 roku spośród jednostek KOF najmniej ludności korzystającej z sieci wodociągowej było w gminie Barciany (79,5%), najwięcej natomiast w mieście Kętrzyn (99,1%) oraz właśnie w gminie Srokowo.

Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w gminie Srokowo był wyższy niż wartość ww. wskaźnika liczona dla kraju (88,0%) oraz dla województwa warmińsko-mazurskiego (89,4%). Jednocześnie należy zauważyć, że sieć wodociągowa w miejscowości Srokowo jest bardzo stara (wybudowana w 1973 r.) i istnieje pilna potrzeba jej wymiany.

Tabela 37. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	91,7	91,8	91,8	91,9	92,0
miasto Kętrzyn	99,0	99,0	99,1	99,1	99,1
gmina Kętrzyn	84,1	84,1	84,3	84,5	84,6
gmina Barciany	79,4	79,4	79,5	79,5	79,5
gmina Korsze	90,7	91,2	91,2	91,2	91,2
gmina Reszel	85,2	85,4	85,4	85,9	86,1
gmina Srokowo	92,2	99,7	99,7	99,7	99,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

Największym przyrostem zużycia wody w m³ ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca, w latach 2009-2013, wśród jednostek KOF charakteryzowała się gmina Barciany (dynamika 116,2). W pozostałych gminach, oprócz gminy Reszel (dynamika dla ww. latach 100) odnotowano zmniejszenie się wartości ww. wskaźnika. W gminie Srokowo odnotowano największy spadek zużycia (dynamika 71,9).

Powiat kętrzyński (gminy KOF) w latach 2009-2013 charakteryzuje spadek zużycia wody w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (dynamika 95,5).

Tabela 38. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca w m³ w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	35,3	34,9	35,3	33,8	33,7	95,5
miasto Kętrzyn	40,7	39,0	39,6	38,1	38,1	93,6
gmina Kętrzyn	29,0	28,7	26,8	26,2	27,2	93,8
gmina Barciany	29,1	34,6	36,4	32,2	33,8	116,2
gmina Korsze	37,1	37,0	38,9	36,8	35,7	96,2
gmina Reszel	27,9	26,8	27,0	27,5	27,9	100,0
gmina Srokowo	31,0	31,0	29,0	27,9	22,3	71,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W latach 2009-2013 w gminie Srokowo nastąpił znaczny wzrost długości sieci kanalizacyjnej (o 92,41 %), gdzie odnotowano największy przyrost spośród gmin KOF. Najmniejszy przyrost czynnej sieci kanalizacyjnej ww. okresie odnotowano natomiast w mieście Kętrzyn (o 0,72 %).

Spośród poszczególnych gmin należących do KOF najdłuższą siecią kanalizacyjną na koniec 2013 roku dysponowało miasto Kętrzyn (69,5 km). Natomiast w najkrótszą sieć kanalizacyjną wyposażona była gmina Barciany i Korsze (w obu 39,7 km). W gminie Srokowo sieć ta miała długość 49,45 km.

Tabela 39. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w latach 2009-2013 w km

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	228,5	236,8	242,3	297,1	297,4	130,15
miasto Kętrzyn	69,0	69,2	69,2	69,5	69,5	100,72
gmina Kętrzyn	36,8	36,8	36,8	65,7	66,0	179,35
gmina Barciany	20,6	20,6	26,1	39,7	39,7	192,72
gmina Korsze	36,7	39,7	39,7	39,7	39,7	108,17
gmina Reszel	39,7	44,8	44,8	50,2	50,2	126,45
gmina Srokowo	25,7	48,0	49,45	49,45	49,45	192,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

W powiecie kętrzyńskim na koniec 2013 roku było 3670 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

Wśród gmin powiatu kętrzyńskiego największą liczbą połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w 2013 roku, odznaczało się miasto Kętrzyn (1852), najmniejszą natomiast gmina Srokowo (292).

Największy przyrost liczby połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w latach 2009-2013, odnotowano w gminie Barciany (przyrost o 101,27 %). Drugim, co do wielkości, przyrostem charakteryzowała się gmina Srokowo (przyrost o 31,53 %).

Tabela 40. Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2009-2013 w sztukach

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	3362	3466	3565	3646	3670	109,16
miasto Kętrzyn	1759	1774	1817	1841	1852	105,29
gmina Kętrzyn	329	329	329	320	326	99,09
gmina Barciany	158	200	252	317	318	201,27
gmina Korsze	263	294	298	299	303	115,21
gmina Reszel	576	592	592	592	594	103,13
gmina Srokowo	222	285	292	292	292	131,53

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim odprowadzono 1643 dam³ ścieków. Dynamika ww. zjawiska, w latach 2009-2013 miała tendencję spadkową (dynamika 91,02).

W gminach należących do KOF, w 2013 roku, najwięcej ścieków odprowadzanych było w mieście Kętrzyn (992 dam³), najmniej natomiast w gminie Srokowo (61 dam³). W gminach Korsze i Reszel objętość odprowadzanych ścieków w 2013 roku była na bardzo zbliżonym poziomie i wynosiła odpowiednio: 180 i 179 dam³.

Objętość ścieków odprowadzanych w gminie Srokowo na przestrzeni lat 2009-2013 spadała, dynamika wyniosła 79,22 co dało najniższą wartość na tle innych gmin z powiatu kętrzyńskiego.

Tabela 41. Objętość ścieków odprowadzanych w dam³ w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	1805	1664	1694	1669	1643	91,02
miasto Kętrzyn	1103	1012	1002	998	992	89,94
gmina Kętrzyn	120	111	119	125	120	100,00
gmina Barciany	115	106	115	111	111	96,52
gmina Korsze	185	185	195	185	180	97,30
gmina Reszel	205	177	192	182	179	87,32
gmina Srokowo	77	73	71	68	61	79,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

W powiecie kętrzyńskim, w 2013 roku 44 569 osób korzystało z sieci kanalizacyjnej. Na przestrzeni lat 2009-2013 w powiecie kętrzyńskim nastąpił nieznaczny przyrost liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (dynamika 103,05).

W gminie Srokowo w 2013 roku 2757 osób korzystało z sieci kanalizacyjnej – była to najmniejsza liczba spośród gmin KOF. Wśród jednostek należących do KOF, na przestrzeni lat 2009-2013, w gminie Reszel nastąpił spadek liczby korzystających z sieci kanalizacyjnej. Dynamika dla tej gminy wynosiła 99,1 W pozostałych jednostkach Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego nastąpił wzrost liczby korzystających z sieci kanalizacyjnej w ww. okresie. Najwyższą dynamikę przyrostu liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej odnotowano w gminie Barciany (wzrost o 26,1 %) oraz gminie Srokowo (wzrost o 12,44 %)

Tabela 42. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	43250	44722	44796	44860	44569	103,05
miasto Kętrzyn	26553	27373	27249	27161	26970	101,57
gmina Kętrzyn	3183	3351	3362	3319	3350	105,25
gmina Barciany	2214	2361	2533	2822	2791	126,06
gmina Korsze	4740	4963	5020	4982	4980	105,06
gmina Reszel	5319	5429	5392	5349	5272	99,12
gmina Srokowo	2452	2452	2757	2757	2757	112,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

W 2013 roku w gminie Srokowo 69,1% mieszkańców korzystało z sieci kanalizacyjnej. Wartość ww. wskaźnika w gminie, w latach 2009-2013, wzrosła o 9,4 punktu procentowego. Wyższą wartość wskaźnika odnotowano jedynie w mieście Kętrzyn, w którym aż 96,1 % mieszkańców korzystało z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik liczony dla całego KOF, kraju i województwa warmińsko-mazurskiego był na niższym poziomie niż w gminie Srokowo i wynosił odpowiednio: 68,0%, 65,1% oraz 62,1%.

Tabela 43. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	66,7	67,0	67,4	67,9	68,0
miasto Kętrzyn	96,0	96,0	96,1	96,1	96,1
gmina Kętrzyn	39,7	39,7	39,7	39,2	39,7
gmina Barciany	33,5	34,8	37,5	41,8	41,8
gmina Korsze	45,9	46,8	47,5	47,6	47,9
gmina Reszel	65,8	65,9	66,1	66,1	66,2
gmina Srokowo	59,7	66,9	67,2	67,9	69,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na terenie gminy od 2006 roku funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 400 m³/dobę.

3.5.3. Sieć gazowa

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim było 9436 gospodarstw domowych, którym dostarczany był gaz. Na przestrzeni lat 2009-2013 ich liczba spadła o ponad 2000 (dynamika 80,16).

Wśród gmin należących do KOF najwięcej gospodarstw domowych, którym dostarczany był gaz w 2013 roku było w mieście Kętrzyn (7450) oraz w gminie Reszel (1560). W gminie Srokowo było 337 takich gospodarstw.

Tabela 44. Odbiorcy gazu w latach 2009-2013 (gospodarstwa domowe)

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	11772	10741	11679	9450	9436	80,16
miasto Kętrzyn	9722	8748	9646	7559	7450	76,63
gmina Kętrzyn	2	2	2	2	2	100,00
gmina Barciany	0	0	0	0	1	-
gmina Korsze	75	69	75	72	86	114,67
gmina Reszel	1636	1587	1622	1480	1560	95,35
gmina Srokowo	337	335	334	337	337	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim ogrzewanych gazem było 2684 gospodarstw domowych. Na przestrzeni lat 2009-2013 liczba takich gospodarstw domowych w powiecie kętrzyńskim wzrosła o ponad 250 (dynamika 110,59).

Wśród gmin należących do KOF najwięcej gospodarstw domowych ogrzewanych gazem, w 2013 roku było w mieście Kętrzyn (1910). W gminach Reszel i Srokowo, w 2013 roku było odpowiednio: 387 i 317 gospodarstw ogrzewanych gazem. W pozostałych gminach liczba ta była znacznie niższa i wynosiła: w gminie Kętrzyn – 1, w gminie Barciany – 1, w gminie Korsze – 68.

Tabela 45. Odbiorcy gazu w latach 2009-2013 (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	2427	2074	2041	2665	2684	110,59
miasto Kętrzyn	1707	1459	1435	1893	1910	111,89
gmina Kętrzyn	0	0	0	1	1	-
gmina Barciany	0	0	0	0	1	-
gmina Korsze	39	33	33	54	68	174,36
gmina Reszel	366	313	308	399	387	105,74
gmina Srokowo	315	269	265	318	317	100,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim zużycie gazu wynosiło 4544,5 tys. m³. Na przestrzeni lat 2009-2013 zużycie gazu w powiecie kętrzyńskim nieznacznie wzrosło (dynamika 101,10).

Wśród gmin należących do KOF największe zużycie gazu, w 2013 roku było w mieście Kętrzyn (3557,0 tys. m³). W gminach Reszel i Srokowo, w 2013 roku zużycie gazu było odpowiednio na poziomie: 584,5 i 302,3 tys. m³. W pozostałych gminach zużycie było znacznie niższe i wynosiło odpowiednio: w gminie Kętrzyn – 0,4, w gminie Barciany – 2, w gminie Korsze – 98,3 tys. m³.

Tabela 46. Zużycie gazu w tys. m³ w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	4495,00	4789,20	4420,50	4394,0	4544,5	101,10
miasto Kętrzyn	3416,80	3640,30	3360,00	3422,5	3557,0	104,10
gmina Kętrzyn	0,30	0,50	0,40	0,4	0,4	133,33
gmina Barciany	0,00	0,00	0,00	0,0	2,0	-
gmina Korsze	76,00	80,90	74,70	87,1	98,3	129,34
gmina Reszel	687,60	732,70	676,40	588,7	584,5	85,01
gmina Srokowo	314,30	334,80	309,00	295,3	302,3	96,18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim zużycie gazu przeznaczone na ogrzewanie mieszkań wynosiło 2919 tys. m³. Na przestrzeni lat 2009-2013 zużycie gazu przeznaczone na ogrzewanie mieszkań w powiecie kętrzyńskim wzrosło o ponad 500 tys. m³ (dynamika 121,02).

Wśród gmin należących do KOF największe zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań, w 2013 roku było w mieście Kętrzyn (2 196,2 tys. m³). W gminach Reszel i Srokowo w 2013 roku zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań było odpowiednio na poziomie: 346,2 i 291,8 tys. m³. W pozostałych gminach zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań było znacznie niższe i wynosiło odpowiednio: w gminie Kętrzyn – 0,2, w gminie Barciany – 2, w gminie Korsze – 82,6 tys. m³.

Tabela 47. Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m³ w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	2412,0	2601,8	2445,6	2769,1	2919,0	121,02
miasto Kętrzyn	1725,2	1861,1	1749,3	2047,9	2196,2	127,30
gmina Kętrzyn	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	-
gmina Barciany	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	-
gmina Korsze	61,0	65,8	61,9	71,7	82,6	135,41
gmina Reszel	333,2	359,3	337,8	361,7	346,2	103,90
gmina Srokowo	292,6	315,6	296,6	287,6	291,8	99,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Miejskie budynki użyteczności publicznej zaopatrywane są w energię ciepłą poprzez ogrzewanie gazowe oraz indywidualne na paliwo stałe (węgiel, koks) (odpowiednio 8470 m² i 2788 m² powierzchni budynków ogrzewane w ten sposób).

3.5.4. Gospodarka odpadami

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim było 12 195,40 ton odpadów komunalnych. Na przestrzeni lat 2009-2013 w powiecie kętrzyńskim odnotowano spadek tonażu odpadów komunalnych, dynamika wynosiła 94,42.

Wśród gmin należących do KOF najwięcej odpadów komunalnych, w 2013 roku było w mieście Kętrzyn (4 714,72 t), najmniej w gminie Srokowo (537,5 t). W pozostałych tonaż odpadów komunalnych był na bardzo zbliżonym poziomie.

Tabela 48. Odpady komunalne zebrane w tonach w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	12915,77	13864,26	14798,34	14466,21	12195,40	94,42
miasto Kętrzyn	5161,15	5197,12	7062,09	6905,00	4714,72	91,35
gmina Kętrzyn	2468,46	2547,95	2529,48	2415,78	1462,16	59,23
gmina Barciany	1567,34	2153,86	1516,10	1388,84	1967,27	125,5
gmina Korsze	1872,26	2061,25	1932,44	1913,86	1834,19	97,97
gmina Reszel	1554,06	1583,74	1452,73	1481,35	1679,56	108,1
gmina Srokowo	292,50	320,34	305,50	361,38	537,50	183,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2013 roku w powiecie kętrzyńskim waga odpadów komunalnych wynosiła 185,5 kg w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Wśród gmin należących do KOF najwięcej odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca, w 2013 roku było w gminie Barciany (293,1 kg), najmniej w gminie Srokowo (133 kg). W pozostałych waga odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca była na bardzo zbliżonym poziomie. Największy spadek wagi odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca, w latach 2009-2013, odnotowano w gminie Kętrzyn (dynamika 56,21). W dwóch gminach Barciany i Srokowo odnotowano znaczny wzrost wagi odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca w latach 2009-2013. Dynamika dla ww. zjawiska wyniosła odpowiednio 124 i 187,6.

Tabela 49. Odpady komunalne w kilogramach w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2009-2013

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	198,2	207,4	222,3	218,3	185,5	93,59
miasto Kętrzyn	184,7	181,7	248,4	244,1	167,7	90,8
gmina Kętrzyn	308,3	303,5	299,6	284,7	173,3	56,21
gmina Barciany	236,3	315,7	224,1	206,2	293,1	124
gmina Korsze	180,5	193,6	182,1	181,4	176,0	97,51
gmina Reszel	192,3	191,7	176,9	182,4	209,5	108,9
gmina Srokowo	70,9	77,6	74,3	88,4	133,0	187,6

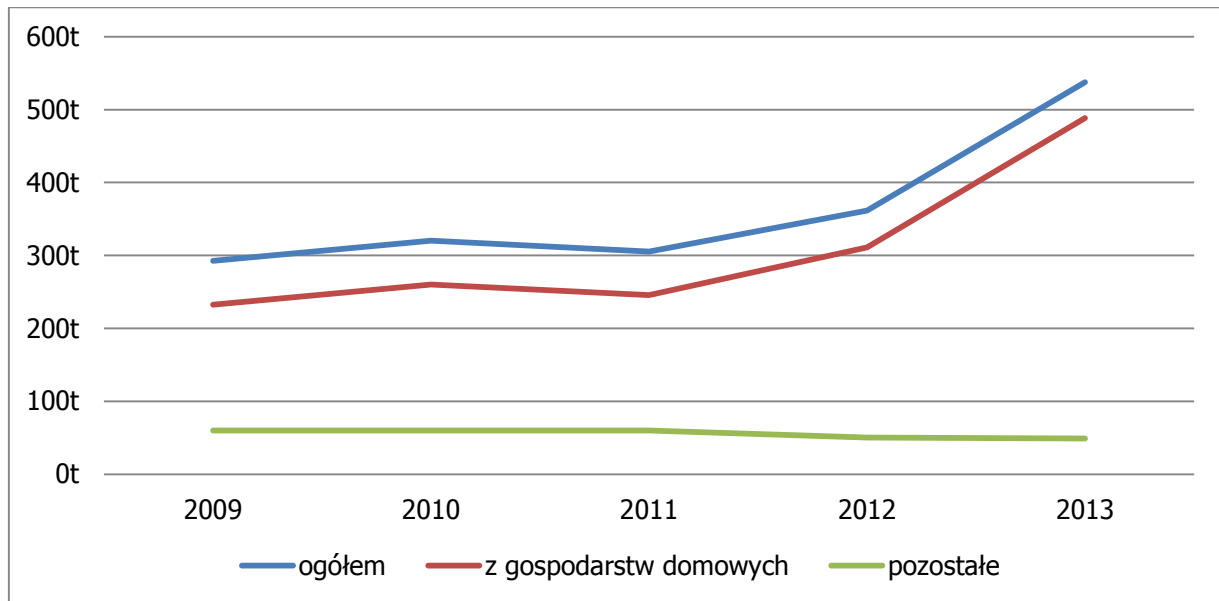
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W analizowanym okresie systematycznie rosła ilość zmieszanych odpadów komunalnych (z 292,5 w 2009 do 537,5 tony w 2013 roku). Związane jest to ze wzrostem ilości odpadów wytwarzanych przez gospodarstwa domowe, które stanowią od około 80% w 2009 roku w ogólnej ilości odpadów komunalnych do blisko 91% w 2013 roku.

Wykres 12. Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Gmina Srokowo zrzeszona jest w Mazurskim Związku Międzygminnym – Gospodarka Odpadami w Giżycku, który jest odpowiedzialny za gospodarkę odpadami na terenie gminy. Wśród zadań, które realizuje należy wymienić zbiórkę odpadów i ich transport a także edukację ekologiczną. Związek ten prowadzi również Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów, które przyjmują nieodpłatnie np. odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony. Na terenie gminy Srokowo nie ma takiego punktu – najbliższy znajduje się w Węgorzewie.

W skład wyżej wymienionego związku wchodzi 12 gmin województwa warmińsko – mazurskiego.

3.5.5. Wnioski

- W układzie drogowym gminy Srokowo przeważają drogi gminne znajdujące się w przeciętnym stanie technicznym. Lepiej oceniane są drogi powiatowe oraz droga wojewódzka nr 650 o przebiegu Gołdap-Węgorzewo-Srokowo-Stara Różanka,
- w gminie Srokowo wzrósł udział osób korzystających z sieci wodociągowej (ustępujący tylko gminie miejskiej Kętrzyn) i kanalizacyjnej (aż o 10 punktów procentowych). Zjawisku temu towarzyszył spadek zużycia wody oraz ponad dwukrotny wzrost ilości odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Świadczy to o rosnącej świadomości ekologicznej mieszkańców, a także skutecznej modernizacji i rozbudowie infrastruktury, co potwierdza istnienie w gminie oczyszczalni ścieków,
- utrzymującej się na stałym, relatywnie wysokim poziomie liczbie gospodarstw domowych podłączonych do sieci gazowej oraz korzystającej z gazu do ogrzewania mieszkań

towarzyszy spadek zużycia gazu sieciowego, co świadczy o racjonalnym użytkowaniu tego paliwa,

- w gminie Srokowo produkcja odpadów komunalnych jest najniższa w całym KOF, jednakże wzrosła ponad dwukrotnie w latach 2009-2013. Odpowiedzialne za ten przyrost są gospodarstwa domowe, których udział w produkcji zmieszanych odpadów komunalnych przeważa nad spadkową tendencją w pozostałych podmiotach.

3.6. Potencjał gospodarczy i struktura gospodarki

Na przestrzeni lat 2009-2013 we wszystkich analizowanych jednostkach samorządu terytorialnego nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W Srokowie przyrost wyniósł 10,4% - z 609,1 podmiotu na 10 000 mieszkańców w 2009 roku do 672,7 podmiotu na 10 000 mieszkańców w 2013 roku. Wśród gmin, które wchodzą w skład Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego najwięcej podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało w mieście Kętrzyn, a najmniej w gminie Korsze (zaledwie 660,8 w 2013 roku), na przedostatniej pozycji była gmina Srokowo z wynikiem 672,7.

Tabela 50. Podmioty gospodarcze w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym

jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika (2009=100)
powiat kętrzyński	1018,6	1018,4	1022,4	1046,3	1062,2	104,3
miasto Kętrzyn	1347,6	1334,1	1338,6	1382,8	1402,7	104,1
gmina Kętrzyn	875,6	906,0	881,3	879,0	916,7	104,7
gmina Barciany	620,7	665,4	653,4	654,4	680,6	109,7
gmina Korsze	622,9	603,1	643,6	657,2	660,8	106,1
gmina Reszel	1049,1	1037,6	1045,0	1066,9	1068,4	101,8
gmina Srokowo	609,1	626,6	632,1	668,4	672,7	110,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analiza liczby podmiotów gospodarczych według klas wielkości w latach 2009 i 2013 pokazuje, iż we wszystkich rodzajach jednostek samorządu terytorialnego najwięcej było mikroprzedsiębiorstw, które zatrudniają od 0 do 9 osób. Porównując rok 2013 do 2009 przybyło podmiotów w tej klasie wielkości. W gminie Srokowo wskaźnik z 2009 roku był najniższy spośród porównywanych jednostek i wynosił 572,2. W 2013 roku liczba podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wzrosła do 638,7, a gmina wyprzedziła pod tym względem Korsze. Liczebność małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 osób spadła w okresie 2009-2013 we wszystkich porównywanych jednostkach. W mieście Kętrzyn spadek ten był blisko dwukrotny. W latach 2009-2013 w gminie Srokowo nie było podmiotów zatrudniający więcej niż 50 osób. W każdej jednostce samorządu terytorialnego w KOF udział podmiotów zatrudniających powyżej 249 osób w ogólnej liczbie podmiotów jest najmniejszy. Niezerową wartość wskaźnika liczby dużych przedsiębiorstw na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie KOF odnotowano tylko w mieście Kętrzyn.

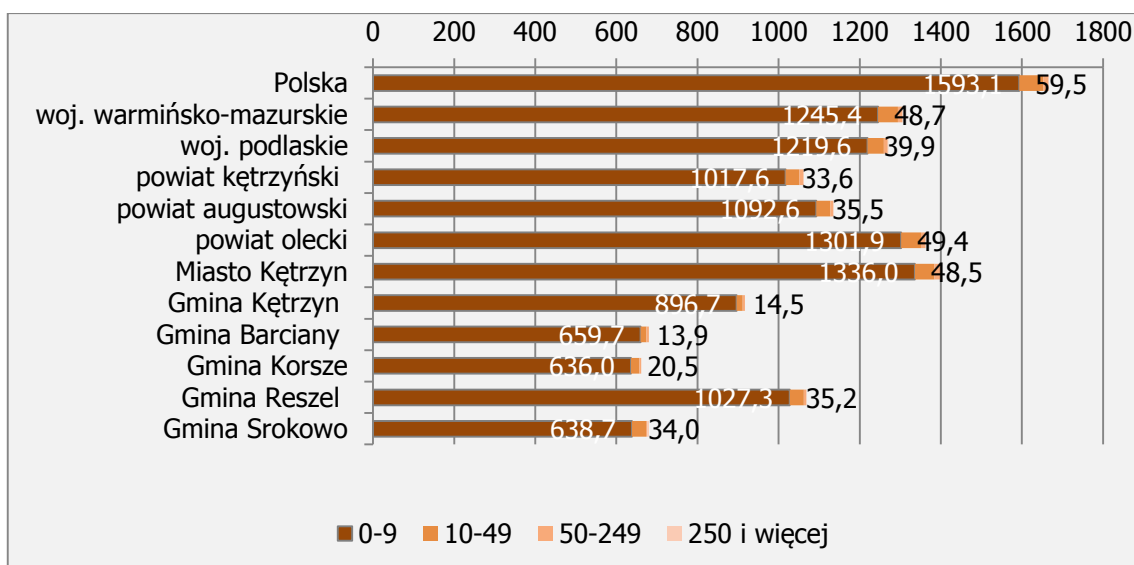

Tabela 51. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości zatrudnienia na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym²⁶

jednostka terytorialna	0 – 9		10 - 49		50 - 249		250 i więcej	
	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2009	2013
powiat kętrzyński	963,2	1017,6	44,5	33,6	9,7	9,7	1,2	1,2
miasto Kętrzyn	1268,0	1336,0	61,5	48,5	15,9	15,9	2,2	2,2
gmina Kętrzyn	842,6	896,7	27,2	14,5	5,8	5,8	0,0	0,0
gmina Barciany	594,6	659,7	19,0	13,9	7,1	7,1	0,0	0,0
gmina Korsze	584,1	636,0	34,4	20,5	4,5	4,5	0,0	0,0
gmina Reszel	1005,2	1027,3	40,1	35,2	3,8	3,8	0,0	0,0
gmina Srokowo	572,2	638,7	36,9	34,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości zatrudnienia na 10 000 mieszkańców w 2013 roku

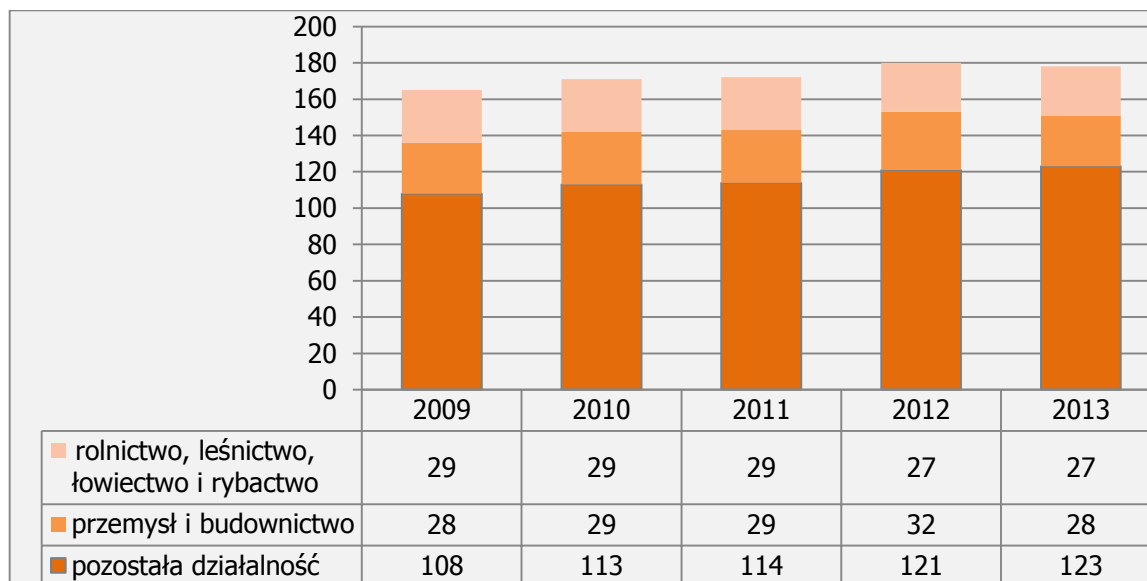
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w gminie Srokowo w latach 2009-2013 nie ulegała znaczącym wahaniom. Największa była w 2012 roku tj. 180, a najmniejsza w 2009 - 165. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów prowadzi działalność inną niż przemysłowa, budowlana, rolnicza, leśna, łowiecka czy też rybacka, czyli np. działalność handlową, usługową, transportową, gastronomiczną itp. Nieznacznie zmalała liczba podmiotów zajmujących się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem, których w latach 2009-2011 było 29, a w roku 2012 i 2013 - 27. W sektorze pozostałej działalności jest zauważalny wyraźny trend – liczba podmiotów gospodarczych rośnie z roku na rok, w całym analizowanym okresie 2009-2013 ze 110 do 125.

²⁶ Ponieważ każda gmina ma różną liczbę ludności należało przeliczyć liczby podmiotów na jednolitą dla wszystkich gmin liczbę ludności, w tym przypadku 10 000, co umożliwiło ich porównywanie ze sobą

Wykres 14. Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych w gminie Srokowo według rodzajów działalności w latach 2009-2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

We wszystkich analizowanych klasach wielkości zatrudnienia zaobserwowano zmianę liczby podmiotów gospodarczych w gminie Srokowo. Dynamika i kierunek tych zmian różniły się w zależności od liczby zatrudnionych. Jedyne spadki (o 10%) odnotowano w latach 2009-2013 w grupie podmiotów gospodarczych zatrudniającej 10-49 osób. W przedsiębiorstwach zatrudniających 0-9 osób w analizowanym okresie nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 9%. W latach 2009-2013 nie było w gminie Srokowo podmiotów zatrudniających więcej niż 50 osób.

Tabela 52. Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych w gminie Srokowo według klas wielkości zatrudnienia w latach 2009-2013

podmioty wg klas wielkości	rok					dynamika (2009=100)
	2009	2010	2011	2012	2013	
ogółem	165	171	172	180	178	107,9
0 – 9 zatrudnionych	155	161	161	171	169	109,0
10 – 49 zatrudnionych	10	10	11	9	9	90,0
50 – 249 zatrudnionych	0	0	0	0	0	-
250 i więcej zatrudnionych	0	0	0	0	0	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS oraz danych przekazanych przez Urząd Gminy Srokowo

Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie gminy Srokowo zajmują się głównie usługami i produkcją związanymi z rolnictwem i leśnictwem. Firmy te wykorzystują rolniczy charakter gminy, zarówno dostarczając materiałów i narzędzi (materiał siewny, środki ochrony roślin), jak również przetwarzając płody rolne (wyrób alkoholu etylowego). Wyjątkiem jest Zakład Produkcyjno-Usługowy „MARYTEX” Maria Seebeck produkujący odzież, a więc artykuł wysoko przetworzony. Przedsiębiorstwa te zatrudniają od 10 do 18 osób, co pozwala je zaliczyć do małych (zatrudniających 10-49 osób).

Ważnym podmiotem gospodarczym zarejestrowanym na terenie gminy Srokowo jest Nadleśnictwo Srokowo. Podmiot ten prowadzi swoją działalność zarówno na obszarze gminy Srokowo jak i pozostałych jednostek Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, dając jednocześnie zatrudnienie osobom z całego powiatu kętrzyńskiego.

Tabela 53. Najważniejsze podmioty gospodarcze, stan na 31.12.2014 roku

lp.	nazwa podmiotu	liczba zatrudnionych	klasyfikacja działalności	główne produkty
1.	Gospodarstwo Rolne „Stokłosy” Andrzej Bilip	18	0.14.Z; 01.61.Z; 43.12.Z; 43.99.Z	wyrób alkoholu etylowego
2.	Handel Artykułami Przemysłowymi Leszek Siewruk	15	47.76.Z; 01.61.Z; 16.10.Z; 46.11.Z; 46.12.Z; 46.21.Z; 46.73.Z; 47.42.Z; 47.71.Z; 47.77.Z; 49.41.Z; 61.10.Z	sprzedaż nawozów i środków ochrony roślin transport
3.	Zakład Produkcyjno–Usługowy „MARYTEX” Maria Seebeck	12	14.13.Z; 14.19.Z; 46.24.Z; 47.71.Z;	produkcja odzieży
4.	Prywatne Gospodarstwo Rolne Leszek Boruch	brak danych	01.11.Z	obróć mat. siewnym
5.	Zakład Usług Leśnych „Drzewko” Katarzyna Lubera	10	02.10.Z	szkółki leśne
6.	Zakład Usług Leśnych „Kornik” Paweł Iwaniura	10	02.40.Z; 02.10.Z; 01.29.Z; 02.20.Z; 02.30.Z	szkółki leśne, pozyskiwanie drewna
7.	Nadleśnictwo Srokowo	brak danych	02.10.Z	szkółki leśne, pozyskiwanie drewna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Urzędu Gminy Srokowo

Na terenie gminy Srokowo istnieje 11 obiektów noclegowych, w tym 5 gospodarstw agroturystycznych. Większość z tych ośrodków otwarta jest całorocznie, niewielka część dostępna jest tylko w sezonie letnim²⁷. Obecnie na terenie gminy w ogóle brak jest obiektów małej gastronomii – w sezonie letnim funkcjonuje jedynie smażalnia ryb w Leśniewie.

Rolnictwo stanowi jedną z ważniejszych dziedzin gospodarki na terenie gminy Srokowo. W gminie Srokowo w 2010 roku było 573 gospodarstw rolnych, stanowiły one 20,75%

²⁷http://www.srokowo.warmia.mazury.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=344&Itemid=855&lang=pl, dostęp z dnia 25.03.2015

wszystkich gospodarstw w KOF. Ich powierzchnia wynosiła 13 546,33 ha. W większości gmin KOF (w Korszach, Reszlu, gminach miejskiej i wiejskiej Kętrzyn) było mniej gospodarstw niż w gminie Srokowo. Jedynie w gminie Barciany odnotowano ich więcej o 3 sztuki, tam również powierzchnia gospodarstw była największa – przewyższała Srokowo znacząco, o 15 485,77 ha.

Tabela 54. Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych na terenie KOF w 2010 roku

jednostka terytorialna	liczba gospodarstw rolnych	powierzchnia
powiat kętrzyński	2762	82632
miasto Kętrzyn	203	793,39
gmina Kętrzyn	509	16062,10
gmina Barciany	576	29032,10
gmina Korsze	442	10555,12
gmina Reszel	459	12642,53
gmina Srokowo	573	13546,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Najmniej obszaru – 161,53 ha zajmują gospodarstwa najmniejsze, o powierzchni do 1 ha a najwięcej gospodarstwa największe, powyżej 15 ha – 12187,17 ha powierzchni gminy Srokowo. Stanowią one odpowiednio 1,2% oraz 90,0 % powierzchni gospodarstw rolnych ogółem. Jest to bardzo korzystna struktura, świadcząca o niewielkim rozdrobnieniu gospodarstw na tym obszarze.

Tabela 55. Powierzchnia gospodarstw rolnych w podziale na klasy wielkości

jednostka terytorialna	ogółem	do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 – 15 ha	15 ha i więcej
powiat kętrzyński	82631,57	505,16	1604,86	1978,18	3531,33	75012,04
miasto Kętrzyn	793,39	54,37	151,07	114,20	64,96	408,79
gmina Kętrzyn	16062,10	40,71	398,07	450,32	676,23	14496,77
gmina Barciany	29032,10	103,30	286,83	318,49	820,13	27503,35
gmina Korsze	10555,12	80,47	187,13	287,26	679,88	9320,38
gmina Reszel	12642,53	64,78	290,55	506,56	685,06	11095,58
gmina Srokowo	13546,33	161,53	291,21	301,35	605,07	12187,17

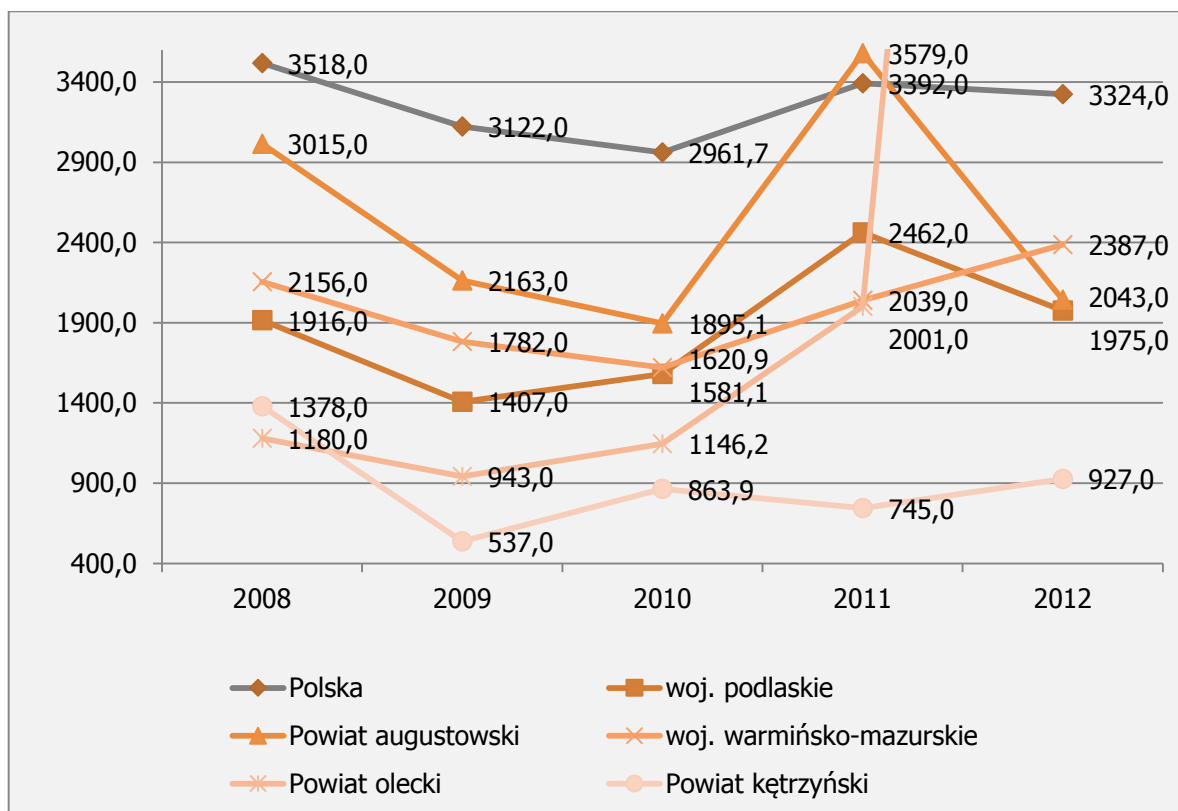
Źródło: opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Nakłady inwestycyjne w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców są w powiecie kętrzyńskim niższe niż w którejkolwiek z analizowanych jednostek. Świadczy to o relatywnie mniejszych nakładach inwestycyjnych - nakładach finansowych lub rzeczowych, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych, rozbudowa lub modernizacja istniejących obiektów majątku trwałego dokonywanych przez kętrzyńskich przedsiębiorców. W latach 2008-2012 oscylowały one wokół 900 zł. Są to wartości znacząco niższe niż dla województwa warmińskiego, gdzie w ostatnich latach obserwujemy trend wzrostowy i przekroczenie kwoty 2000 zł. W porównywalnym powiecie augustowskim nakłady inwestycyjne nie spadały w okresie 2008-2012 poniżej 2000 zł, a w rekordowym roku 2011 zbliżyły się do 3600 zł. Również w powiecie oleckim wartości te są wyższe, a w roku 2011 przekraczają 14 000.

Wykres 15. Nakłady inwestycyjne na jednego mieszkańca w złotych w latach 2008-2012

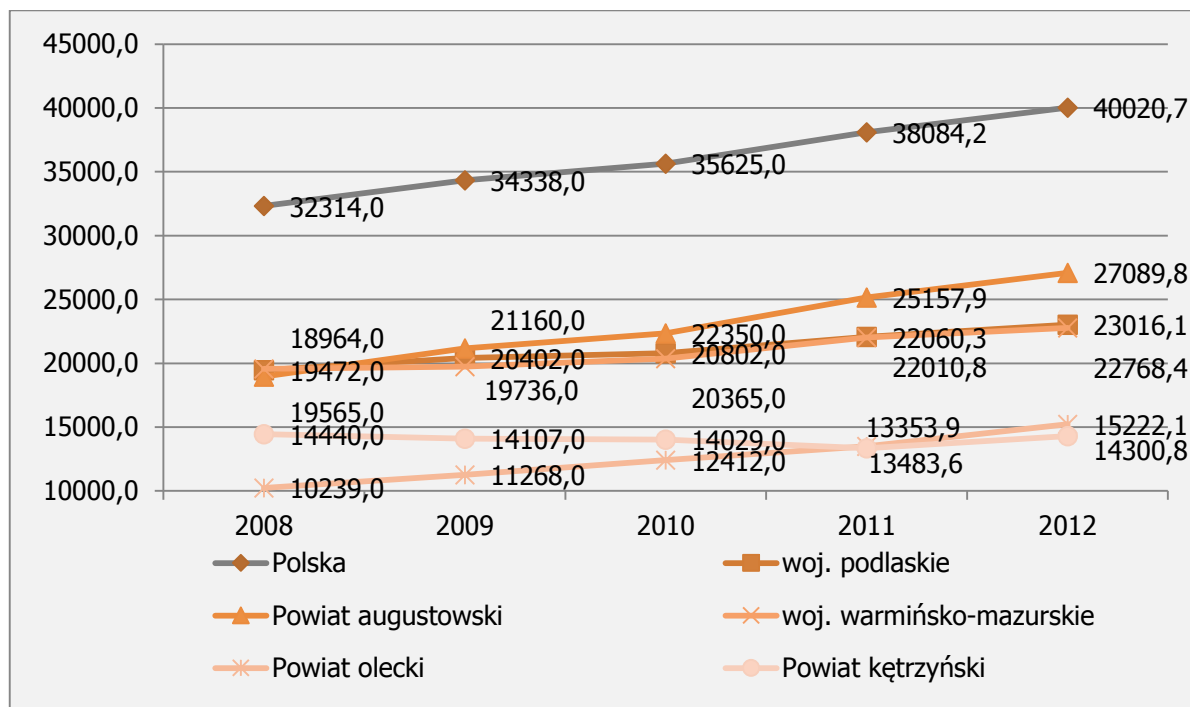
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Również wartość brutto środków trwałych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w okresie 2008-2012 negatywnie odbiegała od średniej wojewódzkiej i krajowej. Wprawdzie w powiecie oleckim w 2008 roku na jednego mieszkańca przypadły środki trwałe o wartości około 10 000 zł, lecz dzięki tendencji wzrostowej w 2011 roku powiat ten zrównał się pod tym względem z powiatem kętrzyńskim, a w 2012 roku przekroczył barierę 15 000 zł, wyprzedzając go. Wartości te nadal jednak były dużo niższe niż przeciętnie w województwie warmińsko-mazurskim i podlaskim oraz powiecie augustowskim. Średnia wartość środków trwałych przypadająca na jednego mieszkańca w Polsce jest blisko trzykrotnie wyższa od tej dla powiatu kętrzyńskiego. We wszystkich analizowanych jednostkach, poza powiatem kętrzyńskim, wartość brutto środków trwałych w przeliczeniu na jednego mieszkańca wzrastała w analizowanym okresie tj. od 2008 do 2012.

Wykres 16. Wartość brutto środków trwałych na jednego mieszkańca w złotych w latach 2004-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wnioski

- Gmina Srokowo wyróżnia się na tle Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego najszybszym wzrostem liczby przedsiębiorstw w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców, doganiając w ten sposób pozostałe gminy członkowskie, nadal jednak sama liczba przedsiębiorstw jest mała,
- przeważają mikroprzedsiębiorstwa, lecz to wskaźnik dotyczący średnich i dużych podmiotów gospodarczych jest w gminie Srokowo wyższy niż w pozostałych gminach KOF,
- niskie nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prywatnych, połączone z niedużą wartością środków trwałych wskazują na malejące znaczenie przemysłu ciężkiego w strukturze gospodarki KOF. Wskazane jest pozyskiwanie inwestorów spoza tej branży, którzy pozwolą w pełni wykorzystać potencjał regionu, w tym wynikającą z nadgranicznego położenia możliwość produkcji na rynki światowe.

3.7. Potencjał przyrodniczy i jego ochrona

Na przestrzeni lat 2009-2013 niezmiennie były powierzchnie obszarów prawnie chronionych w KOF. W gminie Srokowo 8 759,7,2 ha stanowią obszary prawnie chronione. Wartość ta stanowi 33,1% obszarów chronionych KOF.

Tabela 56. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w gminach KOF w latach 2009-2013

jednostka terytorialna	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	26456,4	26456,4	26456,4	26456,4	26456,4
miasto Kętrzyn	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
gmina Kętrzyn	6930,4	6930,4	6930,4	6930,4	6930,4
gmina Barciany	1522,0	1522,0	1522,0	1522,0	1522,0
gmina Korsze	3343,2	3343,2	3343,2	3343,2	3343,2
gmina Reszel	5897,6	5897,6	5897,6	5897,6	5897,6
gmina Srokowo	8759,7	8759,7	8759,7	8759,7	8759,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Obszary chronione stanowią 45,12% powierzchni gminy Srokowo, co stanowi najwyższy odsetek wśród gmin KOF, ponad dwukrotnie wyższy od odsetka całego obszaru.

Tabela 57. Udział obszarów prawnie chronionych w gminach KOF w latach 2009-2013

jednostka terytorialna	2009	2010	2011	2012	2013
powiat kętrzyński	21,81%	21,81%	21,81%	21,81%	21,81%
miasto Kętrzyn	0,34%	0,34%	0,34%	0,34%	0,34%
gmina Kętrzyn	24,29%	24,29%	24,29%	24,29%	24,29%
gmina Barciany	5,18%	5,18%	5,18%	5,18%	5,18%
gmina Korsze	13,38%	13,38%	13,38%	13,38%	13,38%
gmina Reszel	32,91%	32,91%	32,91%	32,91%	32,91%
gmina Srokowo	45,12%	45,12%	45,12%	45,12%	45,12%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Do obszarów chronionych należą:

- Ostoja Warmińska PLB280015 – objęcie obszaru ochroną było umotywowane głównie faktem, iż w okresie lęgowym Ostoję zasiedla aż 2% populacji krajowej bociana białego. Na unikalność awifauny Ostoi Warmińskiej wpływają liczne populacje lęgowe dwóch innych rzadkich gatunków – orlika krzykliwego i żurawia²⁸,
- Jezioro Oświn i okolice PLB280004 – obszar obejmuje eutroficzne jezioro Oświn z siedmioma wyspami. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej a także obszar podlegający ochronie na mocy Konwencji RAMSAR. Żyją tutaj liczne gatunki ptaków i zwierząt chronionych w tym zielonka oraz dzięcioł biało-grzbiety²⁹,

²⁸ <http://ine.eko.org.pl/>, dostęp 11.02.2015

²⁹ <http://ine.eko.org.pl/>, dostęp 11.02.2015

- Ostoja nad Oświnem PLH280044 – obszar składa się z jeziora, siedlisk rolniczych, lasów, torfowisk, bagien, łąk oraz zarośli. Na tym terenie znajduje się 6 rodzajów siedlisk przyrodniczych z I Dyrektywy Siedliskowej. Występują tu liczne gatunki zwierząt i chronionych w tym borsuk, łoś, skójką malarską, szczeżuja olbrzymia, rak błotny i ropucha zielona, a także objęte ochroną gatunki roślin i grzybów³⁰.

Wśród powierzchniowych form ochrony przyrody można znaleźć tu również trzy rezerwy oraz dwa obszary chronionego krajobrazu:

- Rezerwat Kałęckie Błota – został utworzony w 1988 roku dla zachowania biotopów lęgowych rozmaitych gatunków zwierząt wodnych i błotnych. Kałęckie Błota stanowią ostoję bobrów³¹. Rezerwat znajduje się około 12 km na północ od Srokowa i ok. 0,5 km od wsi Kałki,
- Rezerwat Bajory – został utworzony w roku 1988 na terenach uprawnych łąk, które uległy wtórnemu zabagnieniu. Rezerwat o powierzchni 216,37 ha jest ostoją bocianów, które przywędrowały tu zza granicy około 1962 roku i rozmnożyły się. Rozlewiska sprzyjają wydrze i wielu ptakom wodno-błotnym. Od roku 1966 na tym obszarze pojawiły się bobry, rezerwat służy więc ochronie ich populacji (a także zachowaniu biotopów lęgowych innych gatunków zwierząt wodnych i błotnych). Czasem można tu też spotkać łosia. Rezerwat leży na północ od drogi Srokowo-Bajory³²,
- Rezerwat Jezioro Siedmiu Wysp – istnieje już od 1956 roku, wcześniej zaś tereny te podlegały ochronie na podstawie Zarządzenia Wojewody Olsztyńskiego z 1948 roku. Od 1983 roku rezerwat, jako cenny obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym, jest objęty Konwencją RAMSAR (PAO 02.03.3.09.), czyli międzynarodowym porozumieniem mającym na celu ochronę właśnie takich terenów³³. Rezerwat zajmuje zajmujący powierzchnię około 1006,8 ha, w tym 357 ha powierzchni wodnej, 592 ha bagien i 58 ha lasów. Rezerwat położony jest na terenie gminy Węgorzewo i graniczy z gminą Srokowo. Bytuje tu stale i na przelotach blisko 120 gatunków ptaków. Jezioro to upatrzyły sobie jako miejsce odpoczynku na przelotach gęsi zbożowe i białoczelne. Jesienią na tafli jeziora jednorazowo odpoczywa tu ok. 5000 gęsi. Równie interesująca i bogata jest szata roślinna rezerwatu. Występują tu liczne zespoły wodne, bagienne, torfowiskowe, zaroślowe i leśne. Z uwagi na niewielkie oddziaływanie człowieka na tutejsze zbiorowiska wodne, mają one naturalny charakter,
- Rezerwat Półwysep i wyspy na jeziorze Rydzówka – leży w gminie Węgorzewo na jeziorze Rydzówka, które graniczy linią brzegową z gminą Srokowo. Rezerwat o powierzchni 0,26 km² jest kolonią kormoranów i czapli siwych, a także jest miejscem odpoczynku ptaków przelotnych. Znajdują się tu także żeremia bobrów. Można tu dotrzeć 3,5 km drogą polną ze Srokowa na północny wschód lub 2,5 km drogą polną z Leśniewa na północ³⁴.

³⁰ <http://ine.eko.org.pl/>, dostęp 11.02.2015

³¹ <http://www.srokowo.olsztyn.lasy.gov.pl/rezerwy-przyrody#.VNs03fmG-So>, dostęp 11.02.2015

³² <http://www.srokowo.olsztyn.lasy.gov.pl/rezerwy-przyrody#.VNs03fmG-So>, dostęp 11.02.2015

³³ <http://www.oswin.org.pl/rezerwat/>, dostęp 11.02.2015

³⁴ wmii.uwm.edu.pl/~anita/Ratownictwo/Rezerwy-tekst.doc

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn – powstał w 2008 roku obszar, o powierzchni 15 182,9 ha położony na terenie gmin: Srokowo, Kętrzyn i Węgorzewo³⁵,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich - powstał w 2008 roku obszar, ma powierzchnię 1180,0 ha³⁶.

Na terenie gminy znajduje się również 31 pomników przyrody. Większość stanowią wiekowe drzewa głównie są to dęby szypułkowe.

Poniższa tabela zawiera informacje o powierzchni poszczególnych terenów objętych ochroną.

Tabela 58. Formy ochrony przyrody w gminie Srokowo, stan na 31.12.2014 roku

Lp.	Nazwa	Powierzchnia [ha]
Rezerwaty:		
1.	Kałeckie Błota	186,48 (na terenie gm. Srokowo-186,48)
2.	Bajory	216,37 (na terenie gm. Srokowo-216,37)
3.	Jezioro Siedmiu Wysp	1618,34 (na terenie gm. Srokowo-niewielki fragment)
Obszary chronionego krajobrazu:		
4.	Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn	15182,9 (na terenie gm. Srokowo-brak danych)
5.	Obszar Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich	1180,0 (na terenie gm. Srokowo-brak danych)
Obszary Natura 2000 (obszary specjalnej ochrony ptaków):		
6.	Ostoja Warmińska PLB280015	145342,0 (na terenie gm. Srokowo-8781,7)
7.	Jezioro Oświn i okolice PLB280004	2516,1 (na terenie gm. Srokowo-385,3)
Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty:		
8.	Ostoja nad Oświnem PLH280044	3356,7 (na terenie gm. Srokowo-brak danych)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od gminy

Poniższa mapa ukazuje obszary chronione w podziale na poszczególne formy ochrony przyrody. Warto zauważyć, że niektóre z opisanych obszarów nie leżą w całości na terenie KOF, w szczególności największy z obszarów Natura 2000 – Ostoja Warmińska, która rozciąga się na północy województwa warmińsko-mazurskiego od powiatu braniewskiego na zachodzie poprzez powiat bartoszycki i kętrzyński, po powiat węgorzewski na wschodzie.

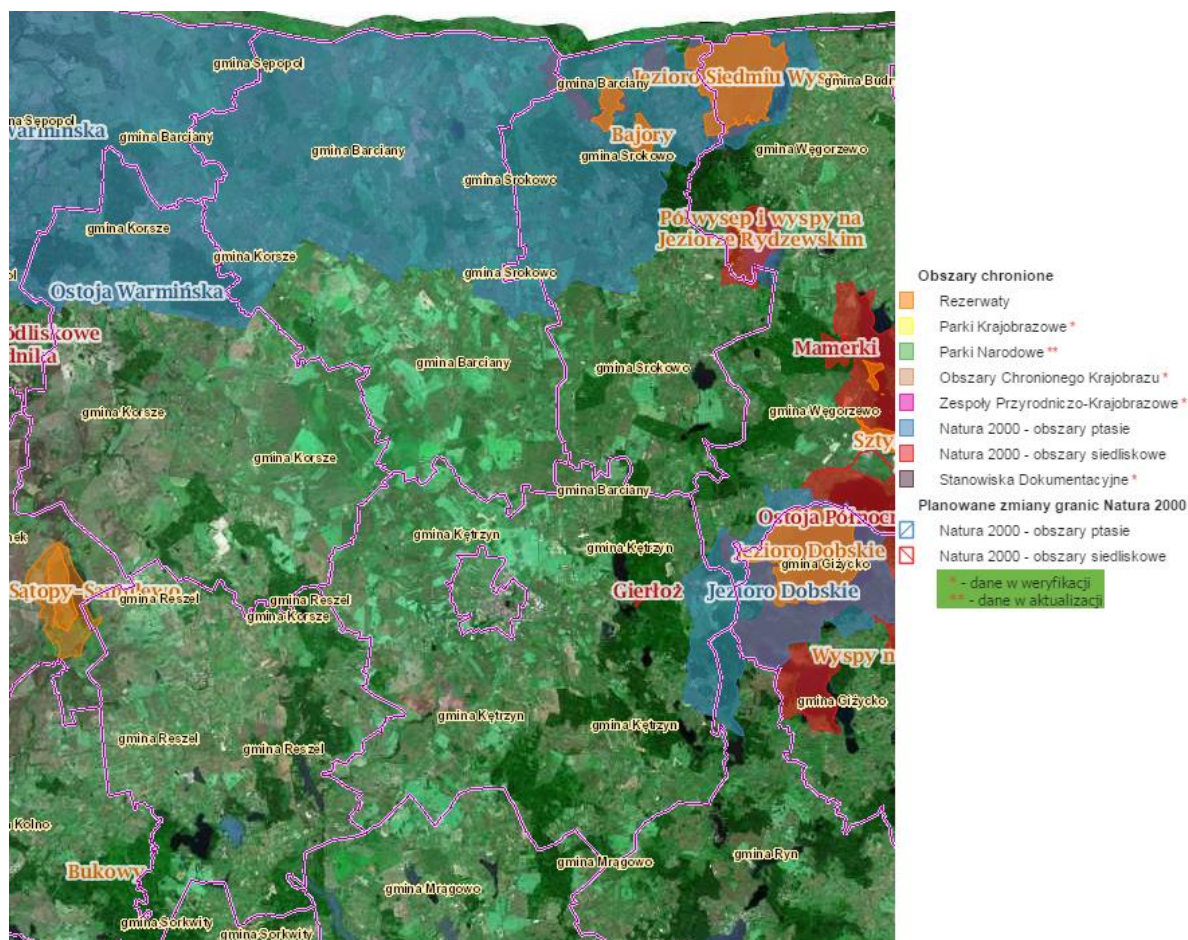
³⁵ http://ine.eko.org.pl/index_areas.php?rek=41, dostęp 11.02.2015

³⁶ http://www.srokowo.olsztyn.lasy.gov.pl/obszary-chronionego-krajobrazu/-/asset_publisher/1M8a/content/obszary-chronionego-,_krajobrazu/pop_up?_101_INSTANCE_1M8a_viewMode=print#.VRKk4uHpzaQ

Mapa 4. Obszary chronione, stan na 31.12.2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> dostęp z dnia 20.01.2015 r.

Na terenie Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego występuje 10 złóż surowców mineralnych, spośród czego 8 jest eksploatowanych. Żadne z nich nie znajduje się jednak w gminie Srokowo.

Wnioski

- Gmina Srokowo pozytywnie wyróżnia się na tle Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego pod względem potencjału ekologicznego,
- wpisuje się w obserwowane na terenie sąsiednich powiatów i województwa zjawisko objęcia dużych obszarów ochroną oraz ustanowieniem licznych i różnorodnych form ochrony przyrody (rezerваты, obszary chronionego krajobrazu, Obszary Natura 2000 i inne),
- obejmują one 45,12% powierzchni gminy Srokowo, dodatkowo na terenie gminy nie dochodzi do degradacji środowiska spowodowanej odkrywkowym wydobyciem surowców mineralnych.

3.8. Współpraca międzynarodowa i ponadlokalna

Gmina Srokowo ma podpisane porozumienia z dwoma miastami partnerskimi:

- Zimne (Ukraina) zawarta 27 października 2006 roku,
- Kurszskaja Kosa (Rosja) zawarta 3 listopada 2009 roku.

Od 1991 roku gmina należy do Związku Gmin „Barcja”, który powstał w celu realizacji inwestycji związanych z powstaniem przejścia granicznego Michałkowo-Żeleznodorożne. Celem Związku jest zarówno promowanie regionu – jego walorów turystycznych, podejmowanie wspólnych inicjatyw kulturalnych jak i organizacja systemu gospodarki odpadami, działanie na rzecz budowy ścieżek rowerowych na tym obszarze³⁷.

Gmina Srokowo jest jednym z założycieli i członkiem:

- Lokalnej Grupy Działania „LGD 9” - zarejestrowanej pod nazwą „Związek Stowarzyszeń na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich”. LGD9 powstała w roku 2006 z inicjatywy samorządów lokalnych: gmin Budry, Pozezdrze, Węgorzewo, Giżycko, Kruklanki, Miłki, Ryn, Wydminy i Srokowo, powiatów węgorzewskiego i giżyckiego, oraz ośmiu innych podmiotów (stowarzyszeń, w tym dwóch z gminy Srokowo). Zgodnie ze statutem jego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców gmin północnego obszaru Wielkich Jezior Mazurskich z wykorzystaniem zasobów naturalnych i kulturowych. Realizacja celu odbywa się w szczególności poprzez działania na rzecz zrównoważonego rozwoju³⁸. Wśród działań podejmowanych przez grupę znajdują się różnorodne projekty związane z turystyką, ekologią i aktywizacją społeczności lokalnej. Z inicjatywy LGD9 na tym samym obszarze powstała Lokalna Grupa Rybacka.
- Lokalnej Grupy Rybackiej „Wielkie Jeziora Mazurskie”. LGR została powołana w roku 2009 przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze związane z gospodarką rybacką. LGR obejmuje swoim zasięgiem ten sam obszar co LGD9. Gminy i powiaty z tego obszaru przystąpiły do LGR w 2010 r. Celem organizacji jest podejmowanie działań na rzecz na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich i zależnych od rybactwa. Jej działanie uwzględnia ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój turystyki oraz popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych³⁹.
- Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich – powstał w roku 1992, w jego skład wchodzi 68 gmin województwa warmińsko-mazurskiego. Związek reprezentuje interesy gmin wobec władz administracji rządowej i samorządowej (także inicjując i opiniując projekty aktów prawnych dotyczących samorządu terytorialnego). Realizuje także inne zadania przekraczające możliwości organizacyjne gmin członkowskich, m.in w zakresie promocji walorów turystycznych regionu oraz wspierania inicjatyw lokalnych i samorządowych.

³⁷ <http://www.barcja.org.pl/dzialalnosc.htm>, dostęp on-line 25-03-2015

³⁸ Statut Związku Stowarzyszeń na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9) <http://www.3.mazurylgd9.pl/wp-content/uploads/2013/04/Statut-LGD9.pdf>

³⁹ <http://www.mazurylgr.pl/>

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

4. Wyniki badania społecznego

4.1. Badanie wśród mieszkańców gminy Srokowo

Przygotowaną na potrzeby projektu ankietę wypełniło łącznie 95 mieszkańców gminy Srokowo (z czego 34 osób w wersji kwestionariusza internetowego do samodzielnego wypełniania, a pozostałe 61 w wersji ankiety papierowej).

4.1.1. Próba

Wśród osób, które wzięły udział w badaniu przeważały kobiety, aczkolwiek tylko w nieznacznym stopniu. Jeśli zaś chodzi o wiek badanych, to można zauważyć szczególnie liczną reprezentację starszych pokoleń – ponad połowa osób biorących udział w badaniu miała ponad 45 lat.

Tabela 59. Respondenci według płci

płeć	liczba	%
kobieta	50	52,63%
mężczyzna	43	45,26%
brak odpowiedzi	2	2,11%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Tabela 60. Respondenci według wieku

wiek	liczba	%
poniżej 24 lat	2	2,11%
25 – 34 lata	20	21,06%
35 – 44 lata	17	17,89%
45 – 54 lata	24	25,26%
powyżej 55 lat	32	33,68%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Można również zauważyć, że kwestionariusze ankiet były wypełniane przede wszystkim przez osoby z wykształceniem wyższym, drugą co do liczebności grupę stanowili respondenci z wykształceniem średnim.

Tabela 61. Respondenci według wykształcenia

Wykształcenie	liczba	%
podstawowe/gimnazjalne	2	2,11%
zasadnicze zawodowe	6	6,3%
Średnie	33	34,74%
Wyższe	52	54,74%
brak odpowiedzi	2	2,11%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Analizując status społeczno-ekonomiczny respondentów można zwrócić uwagę, że ponad połowę stanowią osoby pracujące (przy czym w grupie tej przeważają osoby zatrudnione).

Tabela 62. Respondenci według statusu społeczno-ekonomicznego

odpowiedź	liczba	%
praca na własny rachunek	12	12,63%
praca najemna	41	43,16%
praca w indywidualnym gospodarstwie rolnym	6	6,32%
bezrobocie	8	8,42%
emerytura	13	13,68%
Renta	0	0,00%
nauka	8	8,42%
inne/brak odpowiedzi	7	7,37%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Co istotne większość ankietowanych urodziła się w gminie Srokowo, można więc zakładać, że mają bardzo bogatą wiedzę na temat życia w gminie, jej słabych i mocnych stron, a także potrzeb lokalnej społeczności. Wśród osób przyjezdnych nieznacznie przeważają osoby pochodzące z innych gmin Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Tabela 63. Respondenci według miejsca urodzenia

odpowiedź	liczba	%
gmina Srokowo	41	43,16%
inna gmina Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego	23	24,21%
inna gmina województwa warmińsko-mazurskiego (spoza Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego)	17	17,89%
poza województwem warmińsko-mazurskim	14	14,74%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Warto też zauważyć, że w całej próbie przeważają osoby mieszkające w Srokowie przez okres dłuższy niż 15 lat.

Tabela 64. Respondenci według czasu zamieszkania na terenie gminy

odpowiedź	liczba	%
poniżej 5 lat	2	2,11%
5-10 lat	7	7,37%
11-15 lat	5	5,26%
dłużej niż 15 lat	80	84,21%
brak odpowiedzi	1	1,05%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

4.1.2. Wyniki badania

Ankieta rozpoczynała się od ogólnego pytania o ocenę gminy jako miejsca do zamieszkania. Najczęściej wybieranymi odpowiedziami były *średnio* i *dobrze*, zaś średnia ocena wynosiła 2,32. Oznacza to, że przeważają opinie pozytywne.

Tabela 65. Ocena gminy jako miejsca do zamieszkania w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą

ocena	liczba	%
0 (bardzo źle)	5	5,27%
1 (źle)	11	11,58%
2 (średnio)	36	37,89%
3 (dobrze)	35	36,84%
4 (bardzo dobrze)	8	8,42%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Opinie mieszkańców odnoszące się do życia w gminie były silnie zróżnicowane w zależności od ocenianego aspektu. Ankietowani najbardziej zadowoleni byli ze *Stanu i dostępności infrastruktury sportowej* oraz *Estetyki i czystości w gminie*. Najniższa średnia ocena natomiast dotyczyła *Możliwości znalezienia pracy w gminie*, kwestią problemową jest także *Dostępność infrastruktury publicznej dla osób niepełnosprawnych*.

Tabela 66. Ocena aspektów życia w gminie (w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą)

aspekt życia w gminie	średnia ważnych odpowiedzi
możliwości znalezienia pracy w gminie	0,45
dostępność infrastruktury publicznej dla osób niepełnosprawnych	1,13
standard i dostępność mieszkań	1,30
dostęp do usług służby zdrowia	1,73
stan dróg	1,95
oferta kulturalno-rozrywkowa	2,00
opieka nad dziećmi (żłobki i przedszkola)	2,04
zieleń miejska	2,12
ekologia i gospodarka odpadami	2,16
jakość oświaty na poziomie podstawowym	2,29
stan chodników	2,31
bezpieczeństwo mieszkańców	2,33
estetyka i czystość w gminie	2,65
stan i dostępność infrastruktury sportowej	2,74

Źródło: badanie ankietowe n=95

Z oceną poszczególnych aspektów życia w gminie powiązane było również wskazanie tych spośród nich, które wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań. Odpowiedzi mieszkańców w obu kwestiach są spójne – wskazywali oni na konieczność podjęcia działań na rzecz zmiany sytuacji w zakresie *Możliwości znalezienia pracy w gminie*. Kolejnym najczęściej wskazywanym obszarem działań był *Stan dróg*.

Tabela 67. Aspekty życia w gminie wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań

aspekt życia w gminie	liczba	% ⁴⁰
możliwości znalezienia pracy w gminie	68	71,58%
stan dróg	41	43,16%
standard i dostępność mieszkań	23	24,21%
opieka nad dziećmi (żłobki i przedszkola)	23	24,21%
dostęp do usług służby zdrowia	22	23,16%
jakość oświaty na poziomie podstawowym	20	21,05%
oferta kulturalno-rozrywkowa	17	17,89%
dostępność infrastruktury publicznej dla osób niepełnosprawnych	11	11,58%
ekologia i gospodarka odpadami	10	10,53%
bezpieczeństwo mieszkańców	9	9,47%
zieleń miejska	8	8,42%
stan chodników	4	4,21%
estetyka i czystość w gminie	3	3,16%
stan i dostępność infrastruktury sportowej	2	2,11%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Następną poruszoną w ankiecie kwestią był rozwój gospodarczy gminy na tle innych gmin w Polsce. Wśród odpowiedzi respondentów najliczniejsze były opinie neutralne (2), jednak oceny negatywne (0 i 1) przeważały nad pozytywnymi (3 i 4).

Tabela 68. Ocena poziomu rozwoju gospodarczego gminy na tle innych gmin w Polsce (na skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza bardzo, zaś 4 bardzo wysoki poziom)

ocena	liczba	%
0	17	17,90%
1	22	23,16%
2	31	32,63%
3	20	21,05%
4	5	5,26%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Kolejne pytanie zostało przygotowane na wzór Net Promoter Score używanego często w badaniach marketingowych – respondenci mieli określić na ile prawdopodobne jest, że poleciliby przyjacielom lub krewnym gminę Srokowo, jako dobre miejsce do zamieszkania. Wskaźnik obliczany jest poprzez odjęcie od procenta osób, które można określić jako Promotorów (wybierających odpowiedzi 9 lub 10) odsetka Krytyków (odpowiedzi 0-6). W przypadku gminy Srokowo wartość wskaźnika wynosi -65,26%. Oznacza to, że pomimo koncentracji odpowiedzi w środkowej części skali, nie jest zbyt prawdopodobne, aby mieszkańcy polecali gminę jako dobre miejsce zamieszkania.

⁴⁰ Procenty nie sumują się do 100%, gdyż było to pytanie wielokrotnego wyboru

Tabela 69. Ocena ile prawdopodobne jest polecenie przyjaciom lub krewnym gminy jako dobrego miejsca do zamieszkania (na skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza „zupełnie nieprawdopodobne” zaś 10 „pewne”)

ocena	liczba	%
0	6	6,31%
1	7	7,37%
2	7	7,37%
3	20	21,05%
4	10	10,53%
5	15	15,79%
6	15	15,79%
7	4	4,21%
8	8	8,42%
9	1	1,05%
10	2	2,11%
łącznie	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Najczęściej jako czynnik mogący skłonić ich do zmiany miejsca zamieszkania prawie połowa respondentów wskazała względy zawodowe. Jest to spójne z ich wskazaniami sytuacji na rynku pracy jako jedno z głównych problemów gminy. Warto podkreślić, że druga co do liczebności grupa niezależnie od okoliczności nie zdecydowałaby się na opuszczenie gminy Srokowo.

Tabela 70. Czynniki, które mogłyby skłonić Respondentów do zmiany miejsca zamieszkania

odpowiedź	liczba	% ⁴¹
względy zawodowe – możliwość znalezienia dobrej pracy/założenia działalności gospodarczej	43	45,26%
nic, zdecydowanie nie opuściłbym obecnego miejsca zamieszkania	21	22,11%
osobista potrzeba zmiany otoczenia	19	20,00%
możliwość wyjazdu za granicę	11	11,58%
względy osobiste – chęć mieszkania bliżej krewnych, powrót do miejsca urodzenia	16	16,84%
uwarunkowania związane z edukacją i samorozwojem np. podjęcie studiów wyższych	7	7,37%
możliwość zamieszkania bliżej natury	7	7,37%
możliwość zamieszkania w dużym mieście	4	4,21%
inne	95	100,00%

Źródło: badanie ankietowe n=95

Ostatnie pytanie ankiety dotyczyło rozwoju gminy w przyszłości. Ponad połowa osób biorących udział w badaniu wskazała na *Poprawę jakości życia mieszkańców*, drugim najczęstszym wyborem był *Rozwój gospodarczy, wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców*.

⁴¹ Procenty nie sumują się do 100%, gdyż było to pytanie wielokrotnego wyboru

Tabela 71. Wskazania najważniejszych kierunków rozwoju gminy w przyszłości

odpowiedź	liczba	% ⁴²
poprawa jakości życia mieszkańców	126	71,59%
rozwój gospodarczy, wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców	115	65,34%
pełniejsze wykorzystanie potencjału turystycznego	23	13,07%
działania na rzecz podtrzymywania i kultywowania lokalnych tradycji	21	11,93%
ekologia i poszanowanie środowiska naturalnego	73	41,48%
rozwój społeczeństwa informacyjnego	9	5,11%
poprawa komunikacji z innymi gminami w regionie i poza nim	34	19,32%
promocja i wzmacnianie marki gminy	32	18,18%
inne	7	3,98%

Źródło: badanie ankietowe n=95

4.1.3. Wnioski

Wśród ocen gminy Srokowo jako miejsca do zamieszkania przeważają opinie umiarkowane oraz pozytywne. Najbardziej zadowoleni mieszkańcy są ze *Stanu i dostępności infrastruktury sportowej* oraz *Estetyki i czystości w gminie*. Za główny problem można uznać natomiast *Możliwość znalezienia pracy w gminie* – to właśnie w tą stronę powinny zostać, zdaniem respondentów skierowane priorytetowe działania władz.

Poziom rozwoju gospodarczego gminy jest uznawany przez osoby biorące udział w badaniu za średni. Badanie wzorowanym na marketingowym wskaźniku NPS pokazuje, że jest niezbyt prawdopodobne aby Respondenci polecali Srokowo jako miejsce do zamieszkania.

Największa grupa osób biorących udział w badaniu mogłaby przeprowadzić się ze względów zawodowych, jednak ponad jedna piąta nie zmieniłaby miejsca zamieszkania niezależnie od okoliczności. Jako najważniejsze kierunki rozwoju gminy wskazane zostały *Poprawa jakości życia mieszkańców* oraz *Rozwój gospodarczy, wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców*.

4.2. Wyniki badania społecznego wśród przedsiębiorców z obszaru KOF

W ramach części badawczej projektu zostało przeprowadzone również badanie skierowane do specyficznej grupy mieszkańców, jaką stanowią przedsiębiorcy.

4.2.1. Próba

W badaniu wzięło udział 38 przedsiębiorców. Próba była zrównoważona płciowo, a także stosunkowo wyrównana, jeśli chodzi o grupy wiekowe.

Tabela 72. Respondenci według płci

płeć	%
Kobieta	50,00%
Mężczyzna	50,00%
łącznie	100,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

⁴² Procenty nie sumują się do 100%, gdyż było to pytanie wielokrotnego wyboru

Tabela 73. Respondenci według wieku

wiek	%
poniżej 24 lat	5,26%
25 – 34 lata	31,58%
35 – 44 lata	23,69%
45 – 54 lata	18,42%
powyżej 55 lat	21,05%
łącznie	100,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Poziom wykształcenia respondentów był wysoki, najliczniejsza grupa (prawie 70%) miała wykształcenie wyższe a kolejne około 30% średnie.

Tabela 74. Respondenci według wykształcenia

wykształcenie	%
zasadnicze zawodowe	2,63%
średnie	28,95%
Wyższe	68,42%
łącznie	100,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Rozkład terytorialny prowadzonych przez respondentów działalności również był równomierny. Nieco mniej liczni byli jedynie przedsiębiorcy z gminy Srokowo, zaś silniej reprezentowane były Korsze oraz Reszel.

Tabela 75. Prowadzone przez respondentów przedsiębiorstwa według lokalizacji

odpowiedź	%
miasto Kętrzyn	15,79%
gmina Kętrzyn	15,79%
gmina Barciany	15,79%
gmina Korsze	21,05%
gmina Reszel	21,05%
gmina Srokowo	10,53%
łącznie	100,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Tabela 76. Prowadzone przez respondentów przedsiębiorstwa według Sekcji PKD

odpowiedź	%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23,69
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	5,27
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2,64
Sekcja F – Budownictwo	5,26
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,89
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	2,63
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7,89
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5,26
Sekcja P – Edukacja	2,63
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,63

odpowiedź	%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,53
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	23,68
łącznie	100,00

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Większość z reprezentowanych przez respondentów przedsiębiorstw działa już ponad 14 lat, co jest bardzo pozytywne z punktu widzenia badania, gdyż można założyć, że biorące udział w badaniu osoby mają duże doświadczenie w zakresie działalności gospodarczej na terenie KOF.

Tabela 77. Prowadzone przez respondentów przedsiębiorstwa według roku powstania

odpowiedź	%
2001 lub wcześniej	23,68
2001-2005	5,26
2006-2010	2,63
2011 lub później	5,26
łącznie	100,00

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

4.2.2. Wyniki badania

Ankieta rozpoczynała się od ogólnego pytania o ocenę gminy jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Najliczniejsze były oceny umiarkowanie negatywne oraz neutralne, zaś średnia ocena wynosiła 1,61.

Tabela 78. Ocena gminy jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą

ocena	%
0 (bardzo źle)	13,16%
1 (źle)	36,84%
2 (średnio)	28,95%
3 (dobrze)	18,42%
4 (bardzo dobrze)	2,63%
łącznie	100%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Analizując odpowiedzi w podziale na gminy, można zauważyć, że przedsiębiorcy z gminy Srokowo byli najbardziej zadowoleni z warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 79. Średnia ocena gminy jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą

gmina	średnia
miasto Kętrzyn	1
gmina Kętrzyn	1,33
gmina Barciany	2,33
gmina Korsze	2,5
gmina Reszel	1
gmina Srokowo	2

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Jeśli spojrzeć na poszczególne aspekty życia i prowadzenie działalności gospodarczej na terenie KOF można zauważyć pewne zróżnicowanie ocen, aczkolwiek w przypadku wszystkich pozycji średnie ocen były niższe niż 2. Najwyżej oceniane były *Współpraca między przedsiębiorcami* oraz *Możliwość znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr*. Za kluczowy obszar problematyczny natomiast należy uznać *Politykę finansową gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)*.

Tabela 80. Ocena aspektów prowadzenia działalności gospodarczej (w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą)

aspekt prowadzenia działalności gospodarczej	średnia ważnych odpowiedzi
polityka finansowa gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)	0,95
działalność instytucji otoczenia biznesu	1,26
infrastruktura techniczna	1,30
możliwość uzyskania wsparcia przy zakładaniu działalności gospodarczej	1,34
promocja gospodarcza gminy	1,35
stan dróg, dostępność komunikacyjna gminy	1,37
możliwość znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr	1,49
współpraca między przedsiębiorcami	1,63

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Patrząc na wyniki w podziale na gminy można zauważyć, iż przedsiębiorcy z gminy Srokowo najlepiej spośród wszystkich respondentów oceniają *Politykę finansową gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)*, jak również *Infrastrukturę techniczną*.

Tabela 81. Średnia ocen aspektów prowadzenia działalności gospodarczej w podziale na gminy (w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą)

aspekt prowadzenia działalności gospodarczej	miasto Kętrzyn	gmina Kętrzyn	gmina Barciany	gmina Korsze	gmina Reszel	gmina Srokowo
polityka finansowa gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)	1,33	1,33	0,33	0,50	1,17	1,36
działalność instytucji otoczenia biznesu	1,50	1,50	1,00	0,83	1,17	1,36
infrastruktura techniczna	1,50	1,00	1,33	0,83	1,50	1,75
możliwość uzyskania wsparcia przy zakładaniu działalności gospodarczej	1,67	1,50	1,00	0,83	1,50	0,92
promocja gospodarcza gminy	2,00	1,50	1,33	0,67	2,00	1,33
stan dróg, dostępność komunikacyjna gminy	1,83	1,17	0,83	1,50	1,00	1,67
możliwość znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr	2,17	1,33	0,67	1,00	2,00	1,83
współpraca między przedsiębiorcami	1,50	1,83	1,33	1,50	2,17	1,36

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Z oceną poszczególnych aspektów życia w gminie powiązane było również wskazanie tych spośród nich, które wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań. Ponownie wskazane została *Polityka finansowa gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)*. Za konieczne

zostało również uznane podjęcie działań na rzecz poprawy *Stanu dróg i dostępności komunikacyjnej gminy*.

Tabela 82. Aspekty życia w gminie wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań

aspekty prowadzenia działalności w gminie	% ⁴³
polityka finansowa gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)	57,89%
stan dróg, dostępność komunikacyjna gminy	50,00%
promocja gospodarcza gminy	36,84%
możliwość uzyskania wsparcia przy zakładaniu działalności gospodarczej	34,21%
infrastruktura techniczna	26,32%
instytucje otoczenia biznesu	26,32%
możliwość znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr	21,05%
współpraca między przedsiębiorcami	15,79%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Analiza odpowiedzi w podziale na przedsiębiorców reprezentujących poszczególne gminy pokazuje, że w gminie Srokowo za jeszcze ważniejsze uznano działania na rzecz zapewnienia przedsiębiorstwom *Możliwości znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr*.

Tabela 83. Aspekty życia w gminie wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań w podziale na gminy

aspekt prowadzenia działalności gospodarczej	miasto Kętrzyn	gmina Kętrzyn	gmina Barciany	gmina Korsze	gmina Reszel	gmina Srokowo
polityka finansowa gminy (ulgi i zwolnienia z podatków i opłat)	66,67%	66,67%	83,33%	62,50%	50,00%	50,00%
stan dróg, dostępność komunikacyjna gminy	33,33%	50,00%	16,67%	12,50%	12,50%	0,00%
promocja gospodarcza gminy	0,00%	33,33%	16,67%	12,50%	37,50%	0,00%
możliwość uzyskania wsparcia przy zakładaniu działalności gospodarczej	50,00%	16,67%	0,00%	0,00%	25,00%	25,00%
infrastruktura techniczna	33,33%	50,00%	66,67%	50,00%	100,00%	0,00%
instytucje otoczenia biznesu	33,33%	16,67%	16,67%	12,50%	0,00%	50,00%
możliwość znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr	16,67%	16,67%	16,67%	12,50%	50,00%	75,00%
współpraca między przedsiębiorcami	16,67%	33,33%	33,33%	25,00%	12,50%	50,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Następną poruszoną w ankiecie kwestią był rozwój gospodarczy gmin, gdzie respondenci prowadzą działalność gospodarczą, na tle innych gmin w Polsce. Z odpowiedzi respondentów

⁴³ Procenty nie sumują się do 100%, gdyż było to pytanie wielokrotnego wyboru

widać, że postrzegają oni KOF raczej jako obszar mało rozwinięty - prawie 70% stanowiły oceny 0 i 1, zaś średnia wynosiła 1,18.

Tabela 84. Ocena poziomu rozwoju gospodarczego gminy gdzie respondenci prowadzą działalność gospodarczą, na tle innych gmin w Polsce (na skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza bardzo zaś 4 bardzo wysoki poziom)

ocena	%
0	21,05%
1	47,38%
2	23,68%
3	7,89%
4	0,00%
łącznie	100,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Kolejne pytanie zostało przygotowane na wzór Net Promoter Score używanego często w badaniach marketingowych – respondenci mieli określić na ile prawdopodobne jest, że poleciliby przyjaciołom lub krewnym gminę, w której prowadzą działalność gospodarczą. Wskaźnik obliczany jest poprzez odjęcie od procenta osób, które można określić jako Promotorów (wybierających odpowiedzi 9 lub 10) odsetka Krytyków (odpowiedzi 0-6). W przypadku badania przedsiębiorców wartość wskaźnika wynosi -94,74%, co oznacza, że raczej nie poleciliby swojej gminy jako dobrego miejsca do działalności gospodarczej.

Tabela 85. Ocena ile prawdopodobne jest polecenie przyjaciołom lub krewnym swojej gminy jako dobrego miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej (na skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza „zupełnie nieprawdopodobne”, zaś 10 „pewne”)

ocena	%
0	23,68%
1	18,42%
2	10,53%
3	21,05%
4	5,26%
5	10,53%
6	5,26%
7	2,63%
8	2,63%
9	0,00%
10	0,00%
łącznie	100,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

Osoby biorące udział w badaniu zostały również zapytane o to, jakie branże mają największe szanse na rozwój w reprezentowanych przez nich gminach. Najwięcej wskazań dotyczyło *Rolnictwa* oraz *Turystyki*.

Tabela 86. Branże, które mają największe szanse na rozwój na terenie KOF w podziale na gminy

odpowiedź	% ⁴⁴
rolnictwo	71,05%
turystyka	63,16%
przetwórstwo rolno-spożywcze	52,63%
przemysł elektrotechniczny i maszynowy	21,05%
przemysł meblarski	13,16%
przemysł odzieżowy	2,63%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

W gminie Srokowo obydwie te branże zostały wskazane przez wszystkich respondentów.

Tabela 87. Branże, które mają największe szanse na rozwój na terenie KOF w podziale na gminy

branża	miasto Kętrzyn	gmina Kętrzyn	gmina Barciany	gmina Korsze	gmina Reszel	gmina Srokowo
rolnictwo	50,00%	66,67%	83,33%	25,00%	87,50%	100,00%
turystyka	66,67%	66,67%	100,00%	75,00%	50,00%	100,00%
przetwórstwo rolno-spożywcze	50,00%	50,00%	66,67%	62,50%	25,00%	75,00%
przemysł elektrotechniczny i maszynowy	33,33%	16,67%	0,00%	25,00%	12,50%	25,00%
przemysł meblarski	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
przemysł odzieżowy	0,00%	16,67%	0,00%	12,50%	37,50%	25,00%

Źródło: badanie przedsiębiorców na próbie n=38

4.2.3. Wnioski

Biorący udział w badaniu przedsiębiorcy oceniali obszar KOF jako niezbyt dobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej. Najbardziej problematycznym aspektem jest *Polityka finansowa gmin (ulgi i zwolnienia z podatków opłat)*, jednak w przypadku gminy Srokowo za najważniejszy obszar działania została uznana *Możliwość znalezienia odpowiednio wykwalifikowanych kadr*. Przedsiębiorcy są zdania, że gminy KOF, w których prowadzą działalność gospodarczą są niezbyt rozwinięte gospodarczo i nie poleciliby ich jako dobrego miejsca dla funkcjonowania przedsiębiorstw.

Jako branże z największym potencjałem rozwojowym przez przedsiębiorców z gminy Srokowo (jak również w całej próbie) zidentyfikowane zostały *Turystyka* oraz *Rolnictwo*.

⁴⁴ Procenty nie sumują się do 100%, gdyż było to pytanie wielokrotnego wyboru

5. Analiza problemów

Problem to nieakceptowana sytuacja odnosząca się do podmiotu strategii, uniemożliwiająca utrzymanie pożądanego stanu lub osiągnięcie zamierzonych celów/rezultatów. Problem to także nieakceptowany skutek oddziaływania wewnętrznych lub zewnętrznych czynników rozwojowych.

Poniżej znajduje się identyfikacja problemów dla poszczególnych obszarów, które zostały wypracowane podczas spotkania warsztatowo-konsultacyjnego.

5.1. Problemy w sferze społecznej

- wysoka stopa bezrobocia,
- niski poziom dochodów,
- brak perspektyw powiększania dochodów,
- brak mieszkań socjalnych,
- brak zapewnionej opieki nad dziećmi do 3 lat,
- uboga oferta spędzania czasu wolnego,
- niska aktywność społeczna mieszkańców,
- roszczeniowa postawa społeczeństwa,
- występowanie problemu alkoholizmu wśród części mieszkańców,
- występowanie problemu przemocy w rodzinie,
- występowanie problemu drobnej przestępczości (kradzieże),
- brak profesjonalnego monitoringu,
- duża odległość z miejscowości w gminie do ośrodków specjalistycznego leczenia,
- występowanie chorób cywilizacyjnych typu depresja, zaburzenia psychiczne,
- brak oferty pracy i spędzania wolnego czasu dla osób niepełnosprawnych,
- bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.

5.2. Problemy w sferze zasobów i potencjałów

- brak oświetlenia energooszczędnego,
- zły stan infrastruktury wodociągowej,
- wysoki koszt gospodarki odpadami (opłata za wywóz i składowanie śmieci),
- słaba infrastruktura drogowa (drogi gminne, lokalne),
- brak połączenia ścieżkami rowerowymi Srokowo-Kętrzyn,
- zły stan techniczny obiektów zabytkowych,

- niewystarczająca liczba planów zagospodarowania przestrzennego,
- niewykorzystanie linii brzegowej jezior,
- uboga oferta mieszkaniowa,
- brak przygotowania terenów inwestycyjnych,
- brak miejsc na spotkania mieszkańców (na świeżym powietrzu),
- niska aktywność mniejszości narodowych z wyjątkiem mniejszości ukraińskiej,
- duży odpływ ludności w wieku produkcyjnym.

5.3. Problemy w sferze gospodarczej i promocji

- brak otwartego przejścia granicznego,
- brak przygotowanych terenów inwestycyjnych,
- brak zachęt inwestycyjnych,
- brak warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- duża powierzchnia terenów chronionych tworzących bariery w rozwoju przedsiębiorczości,
- niewystarczająca liczba miejsc pracy (brak dużych zakładów, niewiele małych i średnich przedsiębiorstw),
- zły stan techniczny zabytków (przekłada to się na niską ofertę promocji gminy),
- niedostateczna oferta turystyczna (baza noclegowa, oferta gastronomiczna).

6. Analiza SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych. Stosowana jest we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jako główne narzędzie analizy strategicznej. Jest podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Analiza ta polega na podziale posiadanych informacji o danym zagadnieniu na cztery grupy, nazywane kategoriami czynników rozwojowych. Są to: mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Nazwa SWOT jest skrótem pochodzącym od pierwszych liter angielskich słów:

- Strengths (mocne strony) – analiza uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony obszaru, i które należy wykorzystać sprzyjając będą jego rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jego przyszły rozwój);
- Weaknesses (słabe strony) – analiza uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony obszaru i które niewyeliminowane będą utrudniać jego rozwój (należy minimalizować ich oddziaływanie);
- Opportunities (szanse) – analiza uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności obszaru, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- Threats (zagrożenia) – analiza uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności obszaru, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jego rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój obszaru).

Poniżej zaprezentowano analizę SWOT dla gminy Srokowo.

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – wysoki poziom estetyki i czystości w miejscowościach na terenie gminy, – wysoka dostępność do infrastruktury rekreacyjno-sportowej, – przygraniczne położenie, – atrakcyjne turystycznie walory środowiska naturalnego, – wysoki stopień bezpieczeństwa obszaru, – uregulowana gospodarka odpadami, – duży stopień zwodociągowania gminy, – wolne obiekty i obszary pod inwestycje (bez uzbrojenia), – systematyczna modernizacja dróg wojewódzkich, – dostępne, wolne obszary pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego, – działające organizacje pozarządowe, 	<ul style="list-style-type: none"> – niska atrakcyjność inwestycyjna wynikająca z peryferyjnego położenia, – wykluczenie komunikacyjne, – niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, – zły stan techniczny części dróg gminnych i powiatowych, – wysoki udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej, – zastój w budownictwie, w tym mieszkaniowym, – niekorzystne tendencje demograficzne, migracja ludzi młodych, – zmniejszająca się liczba mieszkańców, – niewystarczający stopień pokrycia siecią gazową obszarów wiejskich, – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej,

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- dobrze działający Ośrodek Pomocy Społecznej,- zintegrowane społecznie odmienne środowiska kulturowe,- istnienie dużych obszarów gruntów rolnych,- wysoki potencjał turystyki i istniejące możliwości rozwoju w tym zakresie,- wysoki potencjał rolnictwa w gminie,- skanalizowane większe miejscowości w gminie (Srokowo, Solanka, Kosakowo, Jegławki, Siniec, Leśniewo, Silec).	<ul style="list-style-type: none">- brak obiektów małej gastronomii oraz mała liczba miejsc noclegowych,- niedostateczny dostęp do specjalistycznej opieki medycznej,- niedostateczny dostęp do oferty kulturalnej,- niedostatecznie rozwinięte kształcenie zawodowe, niedostosowanie do rynku pracy,- wzrost występowania patologii, chuligaństwa, przestępczości nieletnich,- rozdrobnienie produkcji rolnej,- nierozwinięta współpraca samorządu i przedsiębiorców,- znaczne odległości od jednostek Państwowej Straży Pożarnej- niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych i ich połączeń między sobą,- słabo rozwinięta sieć internetu szerokopasmowego,- niewystarczające formy wsparcia osób niepełnosprawnych,- część obiektów użyteczności publicznej niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,- zły stan techniczny części budynków placówek oświatowych.

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

szanse w otoczeniu	zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none"> - dostępność funduszy unijnych na: <ul style="list-style-type: none"> • rewitalizację obiektów zabytkowych promujących zasoby dziedzictwa historycznego regionu, • rozwój odnawialnych źródeł energii, • rozwój infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej, - zainteresowanie wymianą handlową potencjalnych partnerów z Rosji (otwarcie przejścia granicznego w Michałkowie), - rozwój ekonomii społecznej – doświadczenie w tworzeniu i funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych, - rozwój elastycznych form zatrudnienia (e-praca, możliwość ruchomego czasu pracy), - moda na zdrowy styl życia, - rozwój społeczeństwa informacyjnego, - wysoki priorytet ochrony środowiska i produkcji proekologicznej w polityce UE i polskiego rządu, - wysoki priorytet wspierania w UE i kraju przedsięwzięć społecznych i gospodarczych realizowanych przez wielu partnerów, - rozwój systemów teleinformatycznych ,w Polsce i na świecie - kapitał inwestycyjny dostępny na rynku krajowym i światowym. 	<ul style="list-style-type: none"> - długotrwały kryzys gospodarczy w Polsce i na świecie, - niedostosowanie programów pomocowych do potrzeb KOF, - nadmierny wpływ polityki na życie społeczne i gospodarcze, - powiększenie terenu obszarów chronionych, Natura 2000, - niewystarczające rozwiązania systemowe w zakresie ochrony zabytków, - brak otwartego przejścia granicznego w Michałkowie, - nieprecyzyjne regulacje w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych, - starzejące się społeczeństwo, wydłużenie wieku emerytalnego, - nadmiernie restrykcyjne regulacje w zakresie ochrony środowiska, - atrakcyjne płacowo warunki pracy w regionie i za granicą, - demotywująca relacja wysokości zasiłków do płacy minimalnej.

7. Analiza PEST

Analiza PEST jest analizą makrootoczenia przeprowadzona w oparciu o cztery typy czynników. Poniżej zaprezentowano analizę PEST dla gminy Srokowo.

Polityczne (Political) – uwarunkowania wynikające z sytuacji politycznej w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej, włączając w to uwarunkowania prawne

- Wysoki priorytet dotyczący zachowania spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej w polityce UE,
- aktywna polityka rozwoju regionalnego kraju i UE, dążenie do wyrównywania dysproporcji regionalnych,
- koncentracja UE na obszarach tematycznych (11 obszarów interwencji),
- niestabilna sytuacja w kontaktach między UE a Rosją (mogąca wpływać na mały ruch graniczny z Obwodem Kaliningradzkim),
- wysoki priorytet ochrony środowiska w polityce UE i Polski i wynikające z niego przepisy prawne wpływające m.in. na prowadzenie działalności gospodarczej,
- brak zaufania społeczeństwa do elit politycznych w Polsce.

Ekonomiczne (Economic) – sytuacja gospodarcza (PKB, koniunktura, rozwój gospodarczy)

- sytuacja gospodarcza globalna – długi czas trwania kryzysu, powolne tempo wychodzenia z kryzysu,
- dostępność środków UE w perspektywie 2014-2020, szczególnie z RPO woj. warmińsko-mazurskiego oraz PO Polska Wschodnia,
- wysoki priorytet na poziomie UE i kraju dla gospodarki opartej na wiedzy,
- rosnący udział i znaczenie w strukturze gospodarki kraju przedsiębiorstw rozwijających się w oparciu o wiedzę,
- zwiększające się rozwarstwienie ekonomiczne społeczeństwa,
- rosnące znaczenie telepracy i elastycznych form zatrudnienia,
- dość niska pozycja gospodarcza województwa warmińsko-mazurskiego w kraju i Europie,
- niska konkurencyjność i innowacyjność woj. warmińsko-mazurskiego,
- rosnące koszty ochrony środowiska w gospodarce, rozwój obszarów Natura 2000,
- jedna z najwyższych stóp bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na tle kraju,
- korzystne warunki do rozwoju gospodarstw wysoko towarowych w regionie,
- potencjał turystyczny całego regionu.

Społeczne (Social) – trendy demograficzne, czynniki kulturowe, czynniki związane ze stylem życia ludności

- migracje (często za granicę) wykształconych i przedsiębiorczych osób z powodów ekonomicznych,
- rosnący poziom i jakość kapitału ludzkiego w kraju (wykształcenia i umiejętności),
- rosnąca długość życia społeczeństwa,
- utrwalanie się form demokracji pośredniej i bezpośredniej,
- postępujący rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- trwałe zagrożenie wykluczeniem społecznym i cyfrowym niektórych grup społecznych,
- konsumpcyjny styl życia,
- niski poziom kapitału społecznego w Polsce,
- starzenie się społeczeństwa,
- jakość kształcenia zawodowego w Polsce niedostosowana do potrzeb rynku pracy,
- postępujące zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi.

Technologiczne (Technological) – rozwój techniczny i możliwości, jakie on stwarza, informatyzacja społeczeństwa oraz innowacyjność

- rozwój krajowej infrastruktury komunikacyjnej oraz rozwój transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T),
- słabo rozwinięta sieć komunikacji drogowej, kolejowej o znaczeniu krajowym,
- niski poziom dostępności komunikacyjnej regionu (w tym także dla inwestorów),
- niski poziom rozwoju technologicznego i innowacyjności regionu,
- stosunkowo niski poziom innowacyjności regionu na tle polski innych krajów UE,
- duży nacisk ze strony UE na prowadzenie działalności innowacyjnej, znaczne środki przeznaczane na działalność badawczo-rozwojową (B+R),
- rosnące znaczenie nowych technologii teleinformatycznych w rozwoju społecznym i gospodarczym,
- rozwój i rosnąca dostępność ekonomiczna do innowacji/nowych technologii,
- powszechność dostępu do informacji i łatwość komunikowania się w wymiarze globalnym, europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

8. Misja i wizja rozwoju

Wizja przedstawia pożądaną obraz w danym okresie, jest opisem wizerunku gminy Srokowo w odległej przyszłości, przy założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań. Jest to koncepcja pewnego modelu w przyszłości.

Misja będzie natomiast stanowić syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania. W strategii tworzonej z udziałem partnerów społecznych, misja będzie określała też wspólne zobowiązania wobec przyszłości.

Wizja gminy Srokowo:

1. Wysoki poziom wykształcenia, przedsiębiorczości, świadomości społecznej i zaangażowania w życie społeczne wśród mieszkańców gminy Srokowo. Rozwój edukacji, wprowadzenie nowych metod nauczania, w tym przekwalifikowanie osób bezrobotnych.
2. Niższe bezrobocie poprzez rozwój przedsiębiorczości. Dostęp do zatrudnienia dla ludzi młodych.
3. Poprawa infrastruktury drogowej – remont i modernizacja, przebudowa dróg dojazdowych oraz wewnętrznych w gminie.
4. Rozwój infrastruktury – modernizacja sieci wodociągowej, budowa sieci kanalizacyjnej, dostępny dla wszystkich bezpłatny Internet szerokopasmowy, zaplecze socjalno-turystyczne.
5. Utrzymanie ogólnego dostępu do zasobów naturalnych – jezior i lasów.
6. Rozwój turystyki i jej infrastruktury.
7. Zwiększone turystyczne wykorzystanie Kanału Mazurskiego.
8. Wspieranie rozwoju działalności gospodarczej na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem branży rolnej i przetwórstwa rolnego oraz turystyki.
9. Współpraca przygraniczna – czynne przejście graniczne w Michałkowie, mały ruch przygraniczny.
10. Rozwinięte zaplecze usługowe pozwalające na wykorzystywanie dostępnych zasobów przyrodniczych i rolniczych (m.in. zbiór ziół i runa leśnego oraz przetwórstwo miodów).

Misja gminy Srokowo:

Gmina Srokowo to atrakcyjne miejsce zamieszkania, pracy i wypoczynku, w której podejmowane są działania mające na celu zintegrowany rozwój społeczno-gospodarczy ze szczególnym uwzględnieniem branży turystycznej i rolnictwa oraz dbałości o środowisko naturalne.

9. Obszary strategiczne, cele priorytetowe, szczegółowe kierunki działań wraz z zadaniami realizacyjnymi

9.1. Obszary strategiczne

Struktura rezultatów, która została wypracowana w ramach Strategii jest następująca:

Schemat 1. Struktura rezultatów Strategii

Źródło: opracowanie własne

Wizja, stanowi opis wizerunku gminy w przyszłości, natomiast **misja** jest najogólniejszym i najważniejszym celem rozwoju gminy, którego osiągnięcie możliwe będzie poprzez realizację podrzędnych mu celów priorytetowych, szczegółowych kierunków działania oraz zadań realizacyjnych.

Misja gminy Srokowo zawiera w sobie najważniejsze cele w trzech wyznaczonych obszarach: obszarze społecznym, obszarze zasobów i potencjałów oraz obszarze gospodarki i promocji.

9.2. Cele priorytetowe

Do każdego z ww. wymienionych obszarów zostały opracowane **cele priorytetowe** stanowiące uszczegółwienie misji.

Cele priorytetowe określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu w długiej perspektywie oraz kierunkują działania na rzeczy właściwe dla koncepcji rozwoju gminy. Cele priorytetowe związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów gminy, w tym również zasobów będących w dyspozycji sektora prywatnego i pozarządowego. Przypisane im szczegółowe kierunki działania wyznaczają sposób ich realizacji w zakresie przedsięwzięć właściwych dla rozwoju gminy.

Cele te są następujące:

Obszar społeczny

Cel 1. Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Srokowo

Cel 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo

Obszar zasobów i potencjałów

Cel 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo

Cel 4. Zachowanie walorów przyrodniczych gminy

Obszar gospodarki i promocji

Cel 5. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo

Niniejszy rozdział będzie stanowił meritum Strategii. W tej części dokumentu przedstawione zostaną cele przyporządkowane do poszczególnych obszarów strategicznych wraz z przypisanymi do nich szczegółowymi kierunkami działań i zadaniami realizacyjnymi, które określą sposób realizacji założonych celów.

Opracowane cele w sposób jednoznaczny będą wskazywać działania służące przeciwdziałaniu zdiagnozowanym negatywnym zjawiskom, bądź będą służyć wzmocnieniu subregionalnych i lokalnych atutów oraz potencjałów.

9.1. Szczegółowe kierunki działań wraz z zadaniami realizacyjnymi

Do poszczególnych celów priorytetowych przypisane są **szczegółowe kierunki działań**. Będą one możliwe do osiągnięcia poprzez propozycje działań niezbędnych do realizacji celów strategii (zadań realizacyjnych). Wyznaczają one działania właściwe dla koncepcji rozwoju gminy. Łącznie zostało wyznaczonych 15 szczegółowych kierunków działań.

Do celu 1 **Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Srokowo** zostały zaproponowane następujące szczegółowe kierunki działań:

- 1.1. poprawa stanu zdrowia mieszkańców,
- 1.2. zapewnienie odpowiedniej opieki dzieciom, osobom starszym i niepełnosprawnym.

Do celu 2 **Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo** zostały zaproponowane następujące szczegółowe kierunki działań:

- 2.1 poprawa jakości kształcenia,
- 2.2 tworzenie możliwości kształcenia dorosłych,
- 2.3. zwiększenie poziomu dostępu do kultury i sportu,

2.4 wzrost aktywności społecznej i wzmocnienia więzi lokalnych w gminie.

Do celu 3 **Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo** zostały zaproponowane następujące szczegółowe kierunki działań:

- 3.1 poprawa stanu technicznego budynków i zasobów mieszkaniowych,
- 3.2 poprawa infrastruktury technicznej,
- 3.3 wykorzystanie potencjału turystycznego,
- 3.4 wzrost jakości działania systemu bezpieczeństwa.

Do celu 4 **Zachowanie walorów przyrodniczych** zostały zaproponowane następujące szczegółowe kierunki działań:

- 4.1. dbanie o ład przestrzenny,
- 4.2. utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego.

Do celu 5 **Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo** zostały zaproponowane następujące szczegółowe kierunki działań:

- 5.1. zmniejszenie poziomu bezrobocia,
- 5.2. wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności,
- 5.3. prowadzenie promocji gminy.

Następnie do każdego ze szczegółowych kierunków działań zostały przypisane **zadania realizacyjne**. Zadania realizacyjne niezbędne do wdrożenia Strategii: to wszystkie przedsięwzięcia, programy i projekty oraz inne działania, które mogą być przypisane do realizacji pojedynczej jednostce organizacyjnej lub osobie.

W poniższych tabelach znajduje się obszernie omówienie szczegółowych kierunków działań, w których zostały zawarte następujące elementy:

- Zadania realizacyjne,
- Powiązanie z problemami oraz mocnymi i słabymi stronami,
- Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Powiązanie z programami operacyjnymi na lata 2014-2020.

Cel priorytetowy 1. Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 1.1: Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> Niedostateczny dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja programu dożywiania dzieci w szkołach Wspieranie akcji organizacji pozarządowych służących pomocą mieszkańcom gminy Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej Rozszerzenie oferty specjalistycznej pomocy zdrowotnej Współpraca samorządu z niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej Podejmowanie działań w celu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innym uzależnieniom Promowanie zdrowego stylu życia Modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej w miejscowości Srokowo oraz gminie Stworzenie i zapewnienie sprawniejszego systemu opieki medycznej, pielęgnacyjnej i rehabilitacyjnej osobom starszym i niepełnosprawnym
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.3. Cyfrowy region 2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych 2.10. Regionalny rynek pracy 2.11. Włączenie społeczne
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś II E-administracja i otwarty rząd
Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Cel priorytetowy 1. Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 1.2: Zapewnienie odpowiedniej opieki dzieciom, osobom starszym i niepełnosprawnym	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej ▪ Niewystarczające formy wsparcia osób niepełnosprawnych ▪ Część obiektów użyteczności publicznej niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych ▪ Wzrost występowania patologii, chuligaństwa, przestępczości nieletnich
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrze działający ośrodek pomocy społecznej
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ułatwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do miejsc publicznych ▪ Wspieranie tworzenia miejsc opieki dla dzieci ▪ Wspieranie tworzenia miejsc opieki nad osobami starszymi ▪ Wspieranie podmiotów zajmujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi ▪ Wspieranie podmiotów ekonomii społecznej ▪ Zapewnienie lepszego dostępu do przedszkoli i żłobków ▪ Doszkalanie osób zajmujących się dziećmi i młodzieżą ▪ Promowanie i organizacja szkoleń dla osób zajmujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi ▪ Stworzenie oferty dla osób niedostosowanych społecznie lub zagrożonych demoralizacją np. świetlica socjoterapeutyczna ▪ Rozwój oferty kulturalno-rekreacyjnej dla osób starszych, niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH 7.3.1. DOSKONALENIE ADMINISTRACJI
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.3. Cyfrowy region 2.8. Obszary wymagające rewitalizacji 2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych 2.10. Regionalny rynek pracy 2.11. Włączenie społeczne
Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 2.1: Poprawa jakości kształcenia	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> Zły stan techniczny części budynków placówek oświatowych
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> Niewielka liczba dzieci przypadająca na jeden oddział, co stwarza komfortowe warunki do nauki
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Doposażanie placówek oświatowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne Wprowadzanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w szkołach Poszerzenie różnych form rozwoju fizycznego w szkołach i jednostkach pozaszkolnych Rozszerzenie bazy transportowej dla dzieci i młodzieży w celu zapewnienia udziału w zajęciach pozaszkolnych Modernizacja oraz wyposażenie w sprzęt i pomoce naukowe placówek oświatowych, instytucji kultury i świetlic wiejskich Systematyczne podnoszenie kwalifikacji nauczycieli oraz opiekunów świetlic Zapewnienie opieki przedszkolnej dla wszystkich potrzebujących dzieci w wieku przedszkolnym Opracowanie gminnej strategii(polityki) oświatowej Podniesienie jakości nauczania z jednoczesnym wdrożeniem systemów ewaluacji Rozwój kształcenia pozaszkolnego Wspieranie systemów stypendialnych Organizacja wymian krajowych i międzynarodowych pomiędzy szkołami i organizacjami pozarządowymi
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.2. Kadry dla gospodarki 2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś I Powszechny dostęp do szybkiego internetu Oś III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa
Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś I Osoby młode na rynku pracy Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 2.1: Poprawa jakości kształcenia

Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich

MO1 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 2.2.: Tworzenie możliwości kształcenia dorosłych

Powiązanie z problemami

- Niewystarczający poziom kształcenia ustawicznego

Zadania realizacyjne

- Wspieranie podmiotów przeprowadzających kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe
- Współorganizacja szkoleń dla bezrobotnych dostosowanych do potrzeb rynku pracy
- Tworzenie programów zawodowych przy współpracy z lokalnym środowiskiem gospodarczym
- Rozwijanie szkolnictwa zawodowego i rzemiosł artystycznych
- Rozwijanie form kształcenia ustawicznego
- Tworzenie i współudział w działaniach wspierających przekwalifikowanie osób dorosłych
- Wspieranie uruchamiania inicjatyw gospodarczych i społecznych

Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego

7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH
7.1.3. WZROST LICZBY MIEJSC PRACY

Powiązanie z RPO Warmia i Mazury

2.2. Kadry dla gospodarki

Powiązanie z PO Polska Cyfrowa

Oś III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa

Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój

Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich

MO1 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna

Powiązanie z Programem

Priorytet 1. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 2.2.: Tworzenie możliwości kształcenia dorosłych

Operacyjnym „Rybacko i Morze”

Priorytet 2. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 2.3: Zwiększenie dostępu do kultury i sportu

Powiązanie z problemami

- Niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych i ich połączeń między sobą
- Niedostateczny dostęp do oferty kulturalnej
- Mimo wzrostu budżetu na działalność kulturalną i ochronę dziedzictwa narodowego, środki są nadal niskie

Powiązanie z mocnymi stronami

- Wysoka dostępność do infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- Srokowo organizuje wiele imprez, które wzbudzają zainteresowanie nie tylko wśród mieszkańców, ale także osób spoza gminy
- Biblioteka w Srokowie posiada najliczniejszy księgozbiór spośród gmin powiatu kętrzyńskiego (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)

Zadania realizacyjne

- Profesjonalizacja kadry organizatorów kultury, sportu, rekreacji i turystyki
- Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa niematerialnego
- Wspieranie podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych ukierunkowanych na upowszechnianie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
- Wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego
- Wykreowanie sztandarowych wydarzeń kulturalnych
- Poprawa stanu infrastruktury, zaplecza instytucjonalnego, materialnego, organizacyjnego instytucji kultury
- Rewitalizacja obiektów zabytkowych oraz dostosowanie ich na cele edukacyjno-kulturalne
- Rozszerzenie nowoczesnej i atrakcyjnej oferty kulturalnej (w oparciu m.in. o tradycje ludowe, historie i legendy) spójnej z ofertą turystyczną
- Promocja dorobku kulturowego i tradycji lokalnych
- Rozszerzenie oferty zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży
- Modernizacja istniejącej bazy sportowej
- Usprawnienie zarządzania obiektami infrastruktury sportowej

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 2.3: Zwiększenie dostępu do kultury i sportu	
	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie potencjału historycznego i stworzenie produktów typu wioska tematyczna
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.2.1. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO 7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.6. Kultura i dziedzictwo
Powiązanie z PO Infrastruktura i Środowisko	2.2.8. OŚ PRIORYTETOWA VIII: Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
Powiązanie z INTERREG EUROPA ŚRODKOWA	Oś III Współpraca w zakresie zasobów naturalnych i kulturowych na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w EUROPIE ŚRODKOWEJ

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 2.4.: Wzrost aktywności społecznej i wzmocnienia więzi lokalnych w gminie	
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> Działające organizacje pozarządowe Zintegrowane społecznie odmienne środowiska kulturowe Frekwencja wyborcza przekraczającą średnią dla KOF, województwa i kraju oznacza zainteresowanie mieszkańców sprawami lokalnymi i krajowymi
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Uruchomienie funkcjonalnych kanałów informacji o problemach gminy i sposobie ich rozwiązywania Rozwijanie konsultacji i dialogu społecznego (w tym wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych) Wykorzystywanie funduszy sołeckich Zwiększenie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi poprzez wspieranie działań podejmowanych na rzecz społeczności gminy Wspieranie i rozwijanie liderów w realizacji inicjatyw lokalnych Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz społeczności gminy

Cel priorytetowy 2. Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 2.4.: Wzrost aktywności społecznej i wzmocnienia więzi lokalnych w gminie	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększanie wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w komunikacji społecznej ▪ Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia poczucia tożsamości i więzi lokalnych ▪ Tworzenie programów i wspieranie działań na rzecz lepszej integracji społeczności lokalnej i budowania więzi międzypokoleniowych ▪ Wykorzystanie istniejących instytucji kultury na rzecz budowania tożsamości regionalnej
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.2.1. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.3. Cyfrowy region 2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych 2.11. Włączenie społeczne
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś II E-administracja i otwarty rząd Oś III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa
Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa
Powiązanie z INTERREG EUROPA	Oś IV Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami
Powiązanie z INTERREG EUROPA ŚRODKOWA	Oś III Współpraca w zakresie zasobów naturalnych i kulturowych na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w EUROPIE ŚRODKOWEJ
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybnictwo i Morze”	Priorytet 1. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy Priorytet 2. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.1.: Poprawa stanu technicznego budynków i zasobów mieszkaniowych	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> Zastój w budownictwie, w tym mieszkaniowym
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> Dostępne, wolne obszary pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja i termomodernizacja budynków, w tym użytku publicznego Dostosowanie budynków, w tym użytku publicznego do potrzeb osób niepełnosprawnych Doposażenie świetlic wiejskich Poprawa stanu technicznego i standardu mieszkań komunalnych Kontynuacja programu usuwania azbestu z budynków mieszkalnych i użytkowych Ocena i poprawa stanu technicznego i standardu mieszkań komunalnych Uruchomienie i realizacja programu modernizacji starej substancji mieszkaniowej Uruchomienie programu rewitalizacji zasobów mieszkaniowych będących w gestii gminy w tym pozyskanie mieszkań socjalnych Opracowanie i wdrożenie programu gospodarki niskoemisyjnej (wzrost efektywności energetycznej, ograniczenie niskiej emisji) Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych Budowa i przebudowa infrastruktury pomocy społecznej, w tym likwidacja barier architektonicznych Uaktualnienie i rozszerzenie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Rewitalizacja obiektów zabytkowych
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH 7.4.3. POPRAWA JAKOŚCI I OCHRONA ŚRODOWISKA
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.4. Efektywność energetyczna 2.8. Obszary wymagające rewitalizacji
Powiązanie z PO Infrastruktura i Środowisko	2.2.1 – OŚ PRIORYTETOWA I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.2: Poprawa infrastruktury technicznej	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zły stan techniczny części dróg gminnych i powiatowych ▪ Wysoki udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej ▪ Wykluczenie komunikacyjne ▪ Niewystarczający stopień zwodociągowania i pokrycia siecią gazową obszarów wiejskich
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uregulowana gospodarka odpadami ▪ Duży stopień zwodociągowania gminy ▪ Systematyczna modernizacja dróg wojewódzkich
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody w gminie ▪ Modernizacja punktów poboru wody dla celów gaśniczych ▪ Modernizacja oczyszczalni ścieków ▪ Budowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków ▪ Utrzymanie i modernizacja sieci melioracyjnych ▪ Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie gminy (w tym ciągi komunikacji pieszej i rowerowej) ▪ Wspieranie rozwoju sieci gazowej ▪ Budowa nowych punktów świetlnych i wymiana istniejących na energooszczędne ▪ Rewitalizacja ulic w Srokowie oraz budowa chodników w innych miejscowościach gminy ▪ Zwiększenie dostępności do infrastruktury teleinformatycznej (w tym do szerokopasmowej sieci internetowej) i elektroenergetycznej ▪ Modernizacja i budowa sieci deszczowej i instalacji burzowej ▪ Budowa gniazd do segregacji odpadów
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	<p>7.4.3. POPRAWA JAKOŚCI I OCHRONA ŚRODOWISKA</p> <p>7.4.1. ZWIĘKSZENIE ZEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ ORAZ WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI</p> <p>7.4.2. DOSTOSOWANA DO POTRZEB SIĘD NOŚNIKÓW ENERGII</p>
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	<p>2.4. Efektywność energetyczna</p> <p>2.5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów</p>
Powiązanie z PO Infrastruktura i Środowisko	<p>2.2.2 – OŚ PRIORYTETOWA II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu</p>

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.2: Poprawa infrastruktury technicznej	
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybnictwo i Morze”	Priorytet 1. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.3: Wykorzystanie potencjału turystycznego	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych i ich połączeń między sobą ▪ Niewystarczająca liczba obiektów małej gastronomii i miejsc hotelowych
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atrakcyjne turystycznie walory środowiska naturalnego ▪ Przygraniczne położenie ▪ Wysoki potencjał turystyki i istniejące możliwości rozwoju w tym zakresie
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rewitalizacja zasobów naturalnych i dostosowanie do funkcji rekreacyjnych i integracyjnych ▪ Tworzenie nowych i rewitalizacja istniejących miejsc do rekreacji ▪ Wytyczenie i przygotowanie szlaków rowerowych, pieszych oraz konnych ▪ Zagospodarowanie linii brzegowej jezior ▪ Inicjowanie bądź wspieranie działań w celu połączenie ścieżek rowerowych Srokowo-Kętrzyn (Solanka – Nowa Różanka- droga wojewódzka) ▪ Uruchomienie szlaków turystycznych, m.in. nad Kanałem Mazurskim ▪ Wspieranie rozwoju agroturystyki i przedsiębiorczości w zakresie usług okołoturystycznych (baza noclegowa, gastronomiczna, wypożyczalnia sprzętu i inne) ▪ Tworzenie identyfikacji wizualnej, oznakowanie atrakcji turystycznych ▪ Tworzenie warunków do rozwoju turystyki i rekreacji zimowej (biegi narciarskie, kuligi, lodowiska, itp.) ▪ Ciągły rozwój oferty turystycznej ▪ Rewitalizacja obiektów zabytkowych
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju	7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.3: Wykorzystanie potencjału turystycznego	
Województwa Warmińsko-Mazurskiego	
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów 2.7. Infrastruktura transportowa 2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś I Powszechny dostęp do szybkiego internetu Oś II E-administracja i otwarty rząd
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze”	Priorytet 1. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.4.: Wzrost jakości działania systemu bezpieczeństwa	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Znaczne odległości od jednostek Państwowej Straży Pożarnej
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysoki stopień bezpieczeństwa obszaru
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usprawnienie systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów użyteczności publicznej ▪ Wspieranie inicjatyw wprowadzenia OSP Jegławki do systemu ratownictwa drogowego i wodnego oraz edukacja strażaków ochotników ▪ Poprawa stanu bazy i wyposażenia OSP m.in. w sprzęt do ratownictwa wodnego ▪ Wykorzystywanie wyników monitoringu poziomu zanieczyszczeń środowiska (powietrza, gleb i wody) ▪ Rozbudowa i modernizacja systemów melioracyjnych ▪ Modernizacja punktów poboru wody dla celów gaśniczych ▪ Zwiększenie zdolności do reagowania w sytuacjach zagrożenia ▪ Rozwój systemu ratownictwa przeciwpożarowego i wodnego
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa	7.2.2. WZROST DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

Cel priorytetowy 3. Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 3.4.: Wzrost jakości działania systemu bezpieczeństwa	
Warmińsko-Mazurskiego	
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów
Powiązanie z PO Infrastruktura i Środowisko	2.2.2 – OŚ PRIORYTETOWA II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybnictwo i Morze”	Priorytet 5. Wspieranie wdrażania WPRyb

Cel priorytetowy 4. Zachowanie walorów przyrodniczych gminy	
Szczegółowy kierunek działania 4.1.: Dbanie o ład przestrzenny	
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> Wysoki poziom estetyki i czystości w gminnych miejscowościach
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Aktualizacja istniejących i rozszerzenie i zwiększenie obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego Prowadzenie działań motywujących mieszkańców do dbania o swoje posesje i miejscowości Zagospodarowanie nieużytków
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.4.3. POPRAWA JAKOŚCI I OCHRONA ŚRODOWISKA
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.6. Kultura i dziedzictwo 2.8. Obszary wymagające rewitalizacji
Powiązanie z PO Infrastruktura i Środowisko	2.2.2 – OŚ PRIORYTETOWA II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich

Cel priorytetowy 4. Zachowanie walorów przyrodniczych gminy	
Szczegółowy kierunek działania 4.2: Utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego	
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie edukacji ekologicznej ▪ Wspieranie działań proekologicznych ▪ Prowadzenie działań na rzecz zmniejszenia niskiej emisji ▪ Promocja i wspieranie działań na rzecz stosowania energii ze źródeł odnawialnych, w tym modernizacja systemów grzewczych i oświetleniowych ▪ Prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców i przedsiębiorców do przyłączania się do sieci kanalizacyjnej, gazowej ▪ Utrzymanie wysokiego poziomu czystości wód ▪ Adaptacja terenu gminy do zmian klimatycznych poprzez odpowiednie utrzymanie zieleni oraz zwiększanie stopnia retencjonowania wód opadowych i roztopowych ▪ Usprawnienie systemu segregacji odpadów na terenie gminy ▪ Budowa nowych i modernizacja istniejących sieci kanalizacji sanitarnych oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.4.3. POPRAWA JAKOŚCI I OCHRONA ŚRODOWISKA
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.4. Efektywność energetyczna 2.5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów
Powiązanie z PO Infrastruktura i Środowisko	2.2.1 – OŚ PRIORYTETOWA I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki 2.2.2 – OŚ PRIORYTETOWA II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
Powiązanie z INTERREG EUROPA	Oś III Gospodarka niskoemisyjna
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybnictwo i Morze”	Priorytet 1. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy Priorytet 2. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy

Cel priorytetowy 5. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 5.1: Zmniejszenie poziomu bezrobocia	
Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> Wartość wskaźnika liczby pracujących na 1000 mieszkańców w gminie Srokowo jest znacznie niższy od wartości dla jednostek referencyjnych, W gminie Srokowo znacząca większość bezrobotnych to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Istotnym problemem jest długotrwałe bezrobocie, świadczące o strukturalnym charakterze bezrobocia. Niedostatecznie rozwinięte kształcenie zawodowe, niedostosowanie do rynku pracy
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie osób bezrobotnych uruchamiających własną działalność gospodarczą Podnoszenie kwalifikacji - wspieranie organizowania kursów dokształcających w korelacji z zapotrzebowaniem rynku pracy, w tym kursy językowe Wspieranie ekonomii społecznej (np. spółdzielnie, stowarzyszenia, inkubatory) Wspieranie działań prowadzonych przez organizacje pozarządowe na rzecz aktywizacji i rekwalfikacji osób bezrobotnych Prowadzenie robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych i staży Wspieranie programów aktywizujących zawodowo, promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców Rozwój doradztwa i systemu motywacji uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w zakresie określenia przyszłej ścieżki zawodowej Wspieranie programów ułatwiających powrót na rynek pracy Organizacja punktów doradztwa zawodowego, doradztwa prawnego dla osób poszukujących pracy oraz dla pracodawców Wspieranie tworzenia form partnerstwa publiczno-prawnego w zakresie przeciwdziałania bezrobociu
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.1.3. WZROST LICZBY MIEJSC PRACY
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.2. Kadry dla gospodarki 2.10. Regionalny rynek pracy 2.11. Włączenie społeczne
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś II E-administracja i otwarty rząd Oś III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa

Cel priorytetowy 5. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 5.1: Zmniejszenie poziomu bezrobocia

Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś I Osoby młode na rynku pracy Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
Powiązanie z PO Inteligentny Rozwój	Oś priorytetowa II Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	MO1 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze”	Priorytet 3. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej

Cel priorytetowy 5. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 5.2.: Wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności

Powiązanie z problemami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niska atrakcyjność inwestycyjna wynikająca z peryferyjnego położenia ▪ Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców ▪ Nerozwinięta współpraca samorządu i przedsiębiorców
Powiązanie z mocnymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wolne obiekty i obszary pod inwestycje (bez uzbrojenia)
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez przygotowanie i promowanie terenów inwestycyjnych, ulg w podatkach i czynszach ▪ Udostępnienie na preferencyjnych warunkach niezagospodarowanych obiektów na cele prowadzenia działalności gospodarczej, w tym tworzenia spółdzielni socjalnych ▪ Wsparcie dla gospodarstw rolnych wprowadzających nowe i alternatywne gałęzie i kierunki produkcji ▪ Wsparcie rozwoju rzemiosła, rękodzielnictw z wykorzystaniem zasobów lokalnych (przyrodniczych, historycznych i kulturowych) ▪ Ułatwianie dostępu do usług instytucji otoczenia biznesu ▪ Wspieranie utworzenia Inkubatora Przedsiębiorczości ▪ Tworzenie warunków do powstawania innowacyjnych start-up'ów⁴⁵ ▪ Wspieranie wdrażania ekoinnowacji w przedsiębiorstwach ▪ Wspieranie tworzenia grup producenckich w szczególności związanych z inteligentnymi specjalizacjami regionu

⁴⁵ Start-up to nowopowstałe przedsiębiorstwo, zazwyczaj słowem tym określa się podmioty gospodarcze o charakterze innowacyjnym, często działające w branżach związanych z nowymi technologiami

Cel priorytetowy 5. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo

Szczegółowy kierunek działania 5.2.: Wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie wdrażania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w przedsiębiorstwach ▪ Wspieranie podnoszenia kompetencji pracowników i pracodawców ▪ Wspieranie zwiększenia efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach ▪ Wspieranie uruchamiania nieuciążliwych dla środowiska zakładów produkcyjnych ▪ Stworzenie atrakcyjnej oferty dla inwestorów
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.1.1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI REGIONU POPRZEZ ROZWÓJ INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI 7.1.2. WZROST INNOWACYJNOŚCI FIRM
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur 2.4. Efektywność energetyczna 2.10. Regionalny rynek pracy
Powiązanie z PO Polska Wschodnia	OŚ PRIORYTETOWA I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś II E-administracja i otwarty rząd Oś III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa
Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś I Osoby młode na rynku pracy Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa
Powiązanie z PO Inteligentny Rozwój	Oś priorytetowa II Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I Oś priorytetowa IV Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	MO1 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna
Powiązanie z Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze”	Priorytet 3. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej

Cel priorytetowy 5. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo	
Szczegółowy kierunek działania 5.3.: Prowadzenie promocji gminy	
Powiązanie z problemami	Problemy zostaną uzupełnione o wnioski z diagnozy znajdujące się jako podsumowanie danego rozdziału oraz o wyniki prac warsztatowych
Powiązanie z mocnymi stronami	Mocne strony zostaną uzupełnione o wnioski z diagnozy i analizy SWOT Uwaga: nie w każdym przypadku będzie można wskazać zarówno problemy jak i mocne strony, w niektórych wypadkach wskazane zadania będą wynikały jedynie z problemów
Zadania realizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promocja walorów turystycznych gminy ▪ Wykreowanie i promocja produktów lokalnych ▪ Promocja i wspieranie imprez lokalnych ▪ Promocja gospodarcza gminy, w tym udział w konkursach i rankingach o charakterze promocyjnym ▪ Opracowanie Strategii promocji gminy ▪ Edukacja społeczności lokalnej na temat działań gminy i włączanie społeczności w życie gminy ▪ Wykorzystanie sieci internet w promocji gminy (np. lokalna telewizja internetowa), ▪ Budowa partnerstwa międzynarodowego w celach promocji potencjału społeczno-gospodarczego
Powiązanie z celami Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego	7.1.3. WZROST LICZBY MIEJSC PRACY 7.3.2. INTENSYFIKACJA WSPÓŁPRACY MIĘDZYREGIONALNEJ
Powiązanie z RPO Warmia i Mazury	2.6. Kultura i dziedzictwo
Powiązanie z PO Polska Cyfrowa	Oś II E-administracja i otwarty rząd
Powiązanie z PO Wiedza Edukacja Rozwój	Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa
Powiązanie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich	MO1 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich

10. Źródła finansowania

W niniejszym rozdziale przeanalizowana została możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację szczegółowych kierunków działań. Zbadano wszystkie z zaproponowanych zadań realizacyjnych – przypisanych do szczegółowych kierunków działań pod kątem zdobycia finansowania na ich przeprowadzenie z zatwierdzonych i planowanych do zatwierdzenia Programów Operacyjnych na lata 2014 – 2020. Pod uwagę brano te Priorytety Inwestycyjne, w ramach których możliwe jest dofinansowanie działań podejmowanych przez samorządy terytorialne, ich związki oraz instytucje zależne/podległe samorządom terytorialnym.

Zewnętrzne źródła finansowania zostały określone jako osie priorytetowe i przypisane do nich priorytety inwestycyjne, zakodowane za pomocą skrótów, których wyjaśnienia znajdują się poniżej:

- RPO WiM – Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury (wersja zatwierdzona przez KE),
- PO PW – Program Operacyjny Polska Wschodnia (wersja zatwierdzona przez KE),
- POIŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (wersja zatwierdzona przez KE),
- PO PC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa (wersja zatwierdzona przez KE),
- PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (wersja zatwierdzona przez KE),
- POIR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (wersja z dnia 19.12.2014, uzgodniona z KE),
- INTERREG EUROPA – Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej - INTERREG EUROPA (wersja zatwierdzona przez KE),
- INTERREG EUROPA ŚRODKOWA – Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej - Program Współpracy Interreg EUROPA ŚRODKOWA (wersja zatwierdzona przez KE),
- PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (wersja zatwierdzona przez KE),
- PO RYBY – Program Operacyjny „Rybacko i Morze” (projekt z października 2014).

Inne skróty użyte w analizie:

- PI – Priorytet Inwestycyjny,
- KE – Komisja Europejska.

Rozwinięcie skrótów poszczególnych priorytetów inwestycyjnych znajduje się w załączniku 1.

W tabeli poniżej znajduje się przyporządkowanie poszczególnych priorytetów wynikających z Programów Operacyjnych do celów priorytetowych i szczegółowych kierunków działań Strategii Rozwoju.

Cel priorytetowy 1: Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
1.1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.9 PI 9.1 ▪ RPO WiM 2.3 PI 2.3 ▪ RPO WiM 2.10 PI 8. 10 ▪ RPO WiM 2.11 PI 9.7 ▪ PO PC Oś II PI 2c ▪ PO WER Oś II PI 8.10 ▪ PO WER Oś II PI 9.7
1.2. Zapewnienie odpowiedniej opieki dzieciom, osobom starszym i niepełnosprawnym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.8 PI 9.2 ▪ RPO WiM 2.9 PI 9.1 ▪ RPO WiM 2.11 PI 9.7 ▪ PO WER Oś II PI 8.10 ▪ PO WER Oś II PI 9.4 ▪ PO WER Oś II PI 9.7

Cel priorytetowy 2: Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo	
Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
2.1. Poprawa jakości kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.2.PI 10i, ▪ RPO WiM 2.2.PI 10iii ▪ RPO WiM 2.2.PI 10iv ▪ RPO WiM 2.9. PI 10a ▪ PO PC Oś I PI 2a ▪ PO PC Oś III PI 2c ▪ PO WER Oś I PI 8ii ▪ PO WER Oś II PI 9i ▪ PO WER Oś II PI 10i ▪ PO WER Oś II PI 10iii ▪ PROW M01 Pd 1.1.
2.2. Rozwijanie kształcenia dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.2 PI 10.1 ▪ PI 10.3, 10.3. bis ▪ PO PC Oś III PI 2c PO WER Oś I PI 8.6 ▪ PO WER Oś II PI 8.11 ▪ PO RYBY P1, P2 ▪ PO WER Oś II PI 9.4

Cel priorytetowy 2: Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo	
Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
2.3. Zwiększanie poziomu dostępu do kultury i sportu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.6 PI 6.3 ▪ RPO WiM 2.9 PI 10.4 ▪ RPO WiM 2.5 PI 6.4 ▪ POIŚ 2.2.8 PI 6c)
2.4. Wzrost aktywności społecznej i wzmocnienia więzi lokalnych w gminie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.3 PI 2.3 RPO WiM 2.11 PI 9.4 ▪ RPO WiM 2.6 PI 6.3 ▪ RPO WiM 2.9 PI 9.1 ▪ RPO WiM 2.11 PI 9.7 ▪ PO PC Oś II PI 2c ▪ PO PC Oś III PI 2c ▪ PO WER PI Oś II 9.4 ▪ PO WER Oś II PI 11.3 ▪ POIŚ 2.2.8 PI 6c) ▪ PO RYBY P1, P2

Cel priorytetowy 3: Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo	
Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
3.1. Poprawa stanu technicznego budynków i zasobów mieszkaniowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.4 PI 4.3 ▪ RPO WiM 2.8 PI 9.2 ▪ POIŚ 2.2.1 PI 4.III
3.2. Poprawa infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.6 PI 6.3 ▪ RPO WiM 2.8 PI 9.2 ▪ POIŚ 2.2.1 PI 4.III ▪ PO RYBY P1
3.3. Wykorzystanie potencjału turystycznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.5 PI 6.4 ▪ RPO WiM 2.7 PI 7.3 ▪ PO PC Oś I PI 2a ▪ PO PC Oś II PI 2c ▪ PO RYBY P1
3.4. Wzrost jakości działania systemu bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RPO WiM 2.4 PI 4.7 ▪ RPO WiM 2.5 PI 6.2 PI 6.4 ▪ POIŚ 2.2.2 PI 6.II

Cel priorytetowy 3: Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo

Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
	<ul style="list-style-type: none">PO RYBY P5

Cel priorytetowy 4: Zachowanie walorów przyrodniczych gminy

Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
4.1. Dbanie o ład przestrzenny	<ul style="list-style-type: none">PO WiM 2.6 PI 6.3RPO WiM 2.8 PI 9.2POIŚ 2.2.2 PI 6.IV
4.2. Utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none">RPO WiM 2.4 PI 4.7RPO WiM 2.5 PI 6.1 PI 6.2POIŚ 2.2.1 PI 4.III PI.4.V PI 4.VIPOIŚ 2.2.2 PI 5.II PI 6.I PI 6.II PI 6.IIIPO PC Oś II PI 2.POIR Oś II, PI 1bRPO WiM 2.4 PI 4.1 PI 4.3 PI 4.7POIŚ 2.2.1 PI 4.III PI.4.V PI 4.VIPOIR Oś II, PI 1bPO RYBY P1, P2

Cel priorytetowy 5: Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo

Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
5.1. Zmniejszenie poziomu bezrobocia	<ul style="list-style-type: none">RPO WiM 2.2 PI 10.3 PI 10.3. bisRPO WiM 2.10 PI 8.5 PI 8.8RPO WiM 2.11 PI 9.4 PI 9.8POIR Oś II, PI 1bPO PC Oś II PI 2cPO PC Oś III PI 2cPO WER Oś I PI 8.6PO WER Oś II PI 8.10PO WER Oś II PI 8.11PO RYBY P5
5.2. Wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności	<ul style="list-style-type: none">RPO WiM 2.1 PI 1.2, PI 3.1, PI 3.4,RPO WiM 2.3 PI 2.2RPO WiM 2.4 PI 4.2

Cel priorytetowy 5: Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo	
Szczegółowe kierunki działań	Źródła finansowania
	<ul style="list-style-type: none">▪ RPO WiM 2.10 PI 8.7 PI 8.9▪ RPO WiM 2.11 PI 9.8▪ RPO WiM 2.10 PI 8. 10▪ POPW 2.1 PI 3A▪ POIR Oś II, PI 1b▪ POIR Oś IV, PI 1a▪ PO PC Oś II PI 2c▪ PO PC Oś III PI 2c▪ PO WER PI Oś I 8.6▪ PO WER Oś II PI 8.11▪ PO WER Oś IV▪ PO RYBY P5
5.3. Prowadzenie promocji gminy	<ul style="list-style-type: none">▪ RPO WiM 2.6 PI 6.3▪ PO PC Oś II PI 2.c▪ PO WER Oś IV

11. Wdrożenie i monitoring Strategii

11.1. Założenia wdrożenia strategii

- 1) Ze względu na uspołeczniony charakter i funkcję strategii będzie ona dokumentem kierunkowym.
- 2) Wdrożenie strategii będzie wymagało przygotowania szczegółowych działań operacyjnych formułowanych pojedynczo lub zbiorczo w ramach zadań realizacyjnych. Ich przygotowanie, a następnie wykonanie będzie miało miejsce na podstawie decyzji podejmowanych przez władze gminy.
- 3) Strategia będzie realizowana przez przedstawicieli władz gminy oraz innych partnerów instytucjonalnych i społecznych. Zadania realizacyjne zapisane w strategii w dużej części dotyczą działań, które będą prowadzone przez niesamorządowe instytucje publiczne, sektor prywatny oraz pozarządowy.
- 4) Do realizacji strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:
 - samodzielnych przez gminę i jednostki podległe,
 - samodzielnych przez instytucje publiczne inne niż gmina,
 - samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
 - samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
 - indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
 - wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów: publicznego, prywatnego i pozarządowego.
- 5) Bardzo ważnym, a jednocześnie trudnym zadaniem będzie zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju gminy interesariuszy/partnerów. Powodzenie w tym zakresie jest uzależnione od zdolności do wzajemnej komunikacji, radzenia sobie z różnicami interesów poszczególnych partnerów i grup, wspólnego uzgadniania, a następnie realizowania wspólnych przedsięwzięć.
- 6) W okresie wdrażania strategii władze gminy będą występowały w różnych rolach, w tym jako:
 - bezpośredni samodzielny realizator działań,
 - inicjator i animator działań,
 - uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami instytucjonalnymi i społecznymi,
 - wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów instytucjonalnych i społecznych.

Planowanie i wdrażanie strategii w opisany powyżej sposób daje szansę świadomego wpływania na długookresowe procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i przestrzenne.

Pozwoli to na zarządzanie rozwojem w kolejnych latach i ponad występującymi w środowisku lokalnym naturalnymi konfliktami interesów.

11.2. Planowanie rozwoju gminy

Programowanie rozwoju jest zagadnieniem bardzo złożonym z uwagi na:

- 1) Potrzebę zintegrowania w jednym dokumencie aspektów społecznych, środowiskowych, przestrzennych, infrastrukturalnych i gospodarczych.
- 2) Społeczną wagę oraz dużą rozbieżność interesów różnych grup społeczności lokalnej, które często wywołują sytuacje konfliktowe.
- 3) Różną siłę i skalę zaangażowania poszczególnych grup interesariuszy (różna siła przebicia społecznego) w sprawach będących przedmiotem prac nad strategią. Może to wywoływać sytuację, w której interesy mniejszości mogą zdominować interesy większości.

Z powyższych względów programowanie i zarządzanie rozwojem wymaga:

- 1) Czytelnego i zintegrowanego systemu planowania.
- 2) Wyspecjalizowanych metod i narzędzi w zakresie:
 - diagnozowania/badania aktualnej sytuacji w gminie, w tym badań społecznych i rynkowych,
 - planowania rozwoju na poziomie strategicznym i operacyjnym,
 - zarządzania rozwojem (wdrażania planów, monitorowania i ewaluacji),
 - komunikacji i konsultacji społecznych.

Stosowanie wyspecjalizowanych narzędzi wymaga zintegrowanego systemu informatycznego (sprzęt i oprogramowanie) oraz wysokich standardów pracy użytkowników tego systemu.

Po przyjęciu Strategii Rozwoju przez władze samorządowe nastąpi jej realizacja. Poniżej przedstawiony jest cykl zarządzania Strategią.

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

Schemat 2. Cykl zarządzania Strategią

Źródło: opracowanie własne

Uspołeczniiony charakter prac był jednym z podstawowych założeń tworzenia Strategii Rozwoju gminy Srokowo. Dlatego też mieszkańcy będą włączeni w procedurę ewaluacji poprzez zaproponowany im udział w badaniach. Badania opinii mieszkańców stanowiły uzupełnienie monitoringu wskaźników opracowanych na podstawie danych zastanych zaś wyniki ewaluacji będą prezentowane mieszkańcom. Dostęp do wyników monitoringu oraz sformułowanych na ich podstawie ocen realizacji Strategii będzie również elementem prowadzonej przez władze samorządów polityki partycypacji zarządzania przez mieszkańców gminy.

11.3. Zasady zarządzania strategią

Skuteczna realizacja strategii opiera się na następujących zasadach:

- 1) Kompleksowe (całościowe) podejście.
- 2) Posiadanie priorytetów.
- 3) Koncentracja środków na zadania o największych korzyściach społecznych.
- 4) Weryfikowanie planów i działań z punktu widzenia zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- 5) Rozwijanie współpracy partnerów społecznych.
- 6) Otwarta komunikacja z mieszkańcami.
- 7) Współpraca z partnerami w otoczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.
- 8) Stały monitoring realizacji strategii.
- 9) Konsekwencja w realizacji zadań dla długookresowych celów strategii.

Zasady zrównoważonego rozwoju:

- 1) Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
- 2) Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
- 3) Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
- 4) Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

11.4. Monitoring strategii

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom szczebla strategicznego, jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiągnięciu założonych celów.

Celem systemu monitorowania i ewaluacji jest:

- ocenianie skuteczności strategii,
- wczesne ostrzeganie przed zagrożeniami,
- wykrywanie zbliżania się do momentów, w których następuje konieczność zmiany drogi rozwoju gminy,
- dostarczenie informacji niezbędnych do ewaluacji i w konsekwencji podjęcia decyzji o aktualizacji całej strategii lub niektórych jej elementów.

Zakres monitorowania i ewaluacji obejmuje:

- realizację strategii (np. czy terminy rozpoczęcia i zakończenia przedsięwzięć są zgodne z harmonogramem),
- uzyskiwane wskaźniki pomiaru realizacji szczegółowych kierunków działań oceniające stopień ich osiągnięcia,

- czynniki rozwojowe wewnętrzne i w otoczeniu, które w istotny sposób wpłynęły na strategię, z punktu widzenia rozpoznania ich zmian w stopniu uzasadniającym aktualizację strategii, a przynajmniej dokonanie analizy stopnia jej aktualności. Szczególną rolę odgrywają czynniki, których analiza pozwoli zdiagnozować ewentualne zagrożenia dla realizacji strategii.

Monitoring będzie polegał na prowadzeniu w sposób ciągły obserwacji procesu realizacji Strategii, w tym rezultatów jakie ona przynosi i będzie ważnym elementem zarządzania rozwojem gminy. Sprawnie funkcjonujący system monitoringu będzie podstawowym warunkiem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie oceny Strategii, w której cele priorytetowe będą osiągane poprzez szczegółowe kierunki działań z przypisanymi do nich zadaniami realizacyjnymi.

Cele priorytetowe - wskaźnikiem realizacji będzie stopień zrealizowania kierunków działań, ewentualnie uzupełniony o wybrane dane.

Szczegółowe kierunki działań będą posiadały określone wskaźniki produktu lub rezultatu, wyliczane w procesie monitoringu. Kluczowym zadaniem monitoringu jest porównanie osiągniętych wartości wskaźników do ich wartości planowanych (oczekiwanych) w odniesieniu do kierunków działań wskazanych w strategii.

Uzupełnieniem oceny opartej na wskaźnikach mogą być cykliczne badania opinii mieszkańców. Badania mogą być uzupełnione konsultacjami społecznymi.

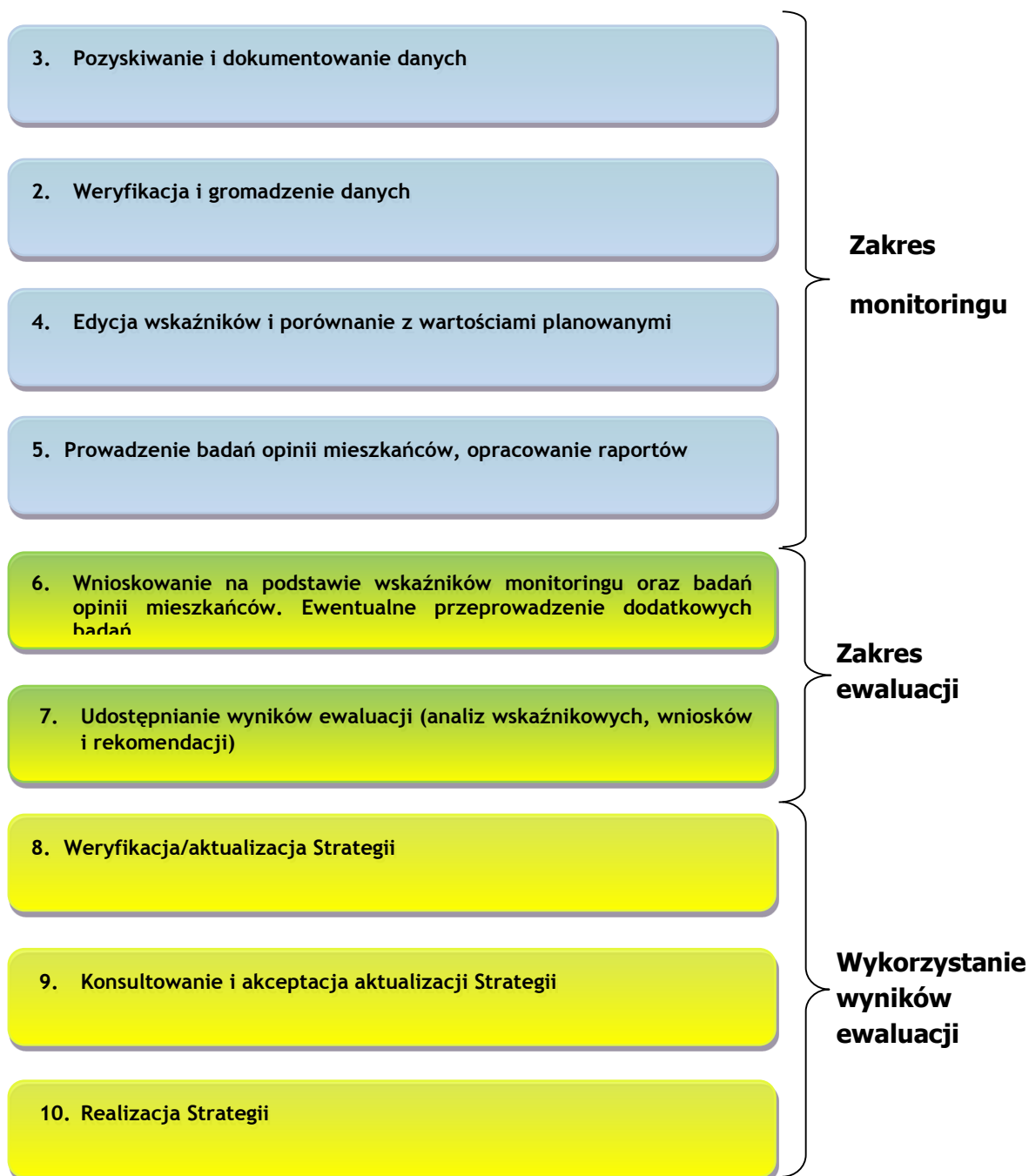
System wskaźników będzie spójny i podporządkowany jako całość monitorowaniu szczegółowych kierunków działań, a w konsekwencji celów priorytetowych. Aby umożliwić sprawne prowadzenie ewaluacji wskaźniki będą spełniały następujące kryteria:

- mierzalność – wskaźniki powinny być możliwe do zmierzenia na odpowiednio wysokim poziomie dokładności,
- rzetelność – pomiar wskaźników powinien być dokonywany w sposób obiektywny, za każdym razem na tych samych zasadach,
- trafność – wskaźniki powinny odzwierciedlać rzeczywisty poziom realizacji celów, a więc być dobrane, tak aby odzwierciedlać rzeczywiste wyniki działań,
- dostępność – wskaźniki powinny być dostępne dla osób lub instytucji dokonujących ewaluacji, ich pozyskanie powinno być proste i nie wymagać nadmiernych nakładów finansowych ani czasowych.

Schemat 3. Procedura monitorowania

Źródło: opracowanie własne

11.5. Wskaźniki realizacji celów priorytetowych

Wszystkim szczegółowym kierunkom działań zostały przypisane wskaźniki dla systemu monitorowania Strategii Rozwoju. Wskaźniki te będą mogły być również wykorzystane przy opracowywaniu wniosków o dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

Tabela 88. Wdrożenie i monitoring Strategii – wskaźniki

Cel priorytetowy 1: Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Srokowo		
Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
1.1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakontraktowane i wykonane porady specjalistyczne wg podstawowych specjalności (w sztukach) ▪ Apteki (w sztukach) ▪ Liczba programów informacyjnych i edukacyjnych w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia (w sztukach) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo ▪ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Srok-Med" w Srokowie
1.2. Zapewnienie odpowiedniej opieki dzieciom, osobom starszym i niepełnosprawnym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba miejsc pracy utworzonych dla osób niepełnosprawnych (w sztukach) ▪ Miejsca w przedszkolach (w sztukach) ▪ Liczba obiektów użyteczności publicznych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (w sztukach) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo ▪ Szpital Powiatowy w Kętrzynie ▪ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel priorytetowy 2: Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo		
Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
2.1. Poprawa jakości kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wyniki egzaminu szóstoklasisty (w %) ▪ Wyniki egzaminu gimnazjalnego (w %) ▪ Średnia liczba uczniów przypadająca na 1 komputer w szkołach podstawowych, gimnazjalnych (w sztukach) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży ▪ Placówki oświatowe
2.2. Rozwijanie kształcenia dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba kampanii i akcji informacyjnych na rzecz promowania kształcenia zawodowego i ustawicznego w ciągu roku (w sztukach) ▪ Liczba miejsc pracy dla absolwentów (w sztukach) ▪ Liczba programów w zakresie dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy realizowanych we współpracy z pracodawcami (w sztukach) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BDL GUS

Cel priorytetowy 2: Wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego społeczności gminy Srokowo

Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
2.3. Zwiększenie poziomu dostępu do kultury i sportu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba mieszkańców, którzy wzięli udział w imprezach organizowanych w regionie (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) ▪ Liczba mieszkańców korzystających z ofert placówek kulturalnych (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) ▪ Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BDL GUS ▪ Instytucje kultury – GOK Srokowo, Biblioteka publiczna
2.4. Wzrost aktywności społecznej i wzmocnienia więzi lokalnych w gminie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % środków z budżetu przeznaczony na realizację budżetu obywatelskiego (w %) ▪ Frekwencja w wyborach samorządowych (w %) ▪ Liczba projektów realizowanych z partnerami krajowymi i zagranicznymi (w sztukach) ▪ Liczba Organizacji Pozarządowych (w sztukach) ▪ Liczba operacji zrealizowanych przez organizacje pozarządowe (np. udział w konkursach, projektach, wspólnych działaniach) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo ▪ Starostwo Powiatowe w Kętrzynie ▪ Państwowa Komisja Wyborcza

Cel priorytetowy 3: Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo

Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
3.1. Poprawa stanu technicznego budynków i zasobów mieszkaniowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Średnia powierzchnia oddawanych mieszkań (m²) ▪ Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca (m²) ▪ Liczba osób na izbę ▪ Liczba nowych mieszkań i budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania w ciągu roku (w sztukach) ▪ Powierzchnia terenów przygotowanych pod budownictwo mieszkaniowe w ciągu roku (km²) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo

Cel priorytetowy 3: Rozwinięta infrastruktura dla potrzeb mieszkańców gminy Srokowo		
Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % ludności korzystającej z sieci wodociągowej ▪ % ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej ▪ % ludności korzystającej z sieci gazowej ▪ Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w sztukach) ▪ Liczba dostępnych lokali socjalnych (w sztukach) 	
3.2. Poprawa infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba nowych obiektów użyteczności publicznej (w sztukach) ▪ Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej (w sztukach) ▪ Powierzchnia zmodernizowanych ulic, chodników (w m²) ▪ Powierzchnia nowo wybudowanych ulic, chodników (w m²) ▪ Liczba wypadków/kolizji drogowych (w sztukach) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo ▪ BDL GUS
3.3. Wykorzystanie potencjału turystycznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (w sztukach) ▪ Liczba osób korzystających z boisk (w sztukach) ▪ Liczba osób korzystających z sal gimnastycznych (w sztukach) ▪ Liczba miejsc w obiektach noclegowych (w sztukach) ▪ Długość tras rowerowych (km) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo ▪ BDL GUS
3.4. Wzrost jakości działania systemu bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba kamer monitoringu miejskiego (w sztukach) ▪ Liczba programów, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa (w sztukach) ▪ Liczba wypadków/kolizji drogowych (w sztukach) ▪ Kwota przeznaczona na doposażenie służb porządkowych (zł) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo ▪ Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie ▪ BDL GUS

Cel priorytetowy 4: Zachowanie walorów przyrodniczych gminy		
Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
4.1. Dbanie o ład przestrzenny	<ul style="list-style-type: none">▪ Udział terenów objętych obowiązującym planem miejscowym (%)	<ul style="list-style-type: none">▪ Urząd Gminy Srokowo
4.2. Utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none">▪ Długość sieci kanalizacyjnej (km)▪ Długość sieci wodociągowej (km)▪ Liczba budynków użyteczności publicznej wykorzystujących odnawialne źródła energii (w sztukach)▪ Liczba programów informacyjnych i edukacyjnych w zakresie ekologii i ochrony przyrody (w sztukach)	<ul style="list-style-type: none">▪ Urząd Gminy Srokowo

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

Cel priorytetowy 5: Wysoki poziom rozwoju gospodarczego gminy Srokowo

Szczegółowe kierunki działań	Wskaźniki	Źródło
5.1. Zmniejszenie poziomu bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stopa bezrobocia (procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) ▪ Liczba osób bezrobotnych korzystających z aktywnych form pomocy oferowanych przez Powiatowym Urząd Pracy (w sztukach) ▪ Liczba zrealizowanych programów aktywizacyjnych zrealizowanych przez gminę we współpracy z PUP (w sztukach) ▪ Średni czas poszukiwania zatrudnienia (w miesiącach od momentu zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie
5.2. Wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba inicjatyw i działań na rzecz wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców w ciągu roku (w sztukach) ▪ Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności ▪ Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BDL GUS
5.3. Prowadzenie promocji gminy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział gminy w imprezach promocyjnych (w sztukach) ▪ Liczba przedsięwzięć promocyjnych zorganizowanych we współpracy z innymi JST (w sztukach) ▪ Wydatki na działania promocyjne (zł) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Gminy Srokowo

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

12. Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności w podziale na poszczególne gminy KOF i jednostki porównywane w latach 2009-2013	15
Tabela 2. Struktura wieku i płci w Kętrzyńskim Obszarze Funkcjonalnym oraz jednostkach porównywanych w 2013 roku [%]	17
Tabela 3. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2013 roku	18
Tabela 4. Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w gminie Srokowo.....	19
Tabela 5. Urodzenia żywe i zgony w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Srokowo i jednostkach porównywanych, w latach 2009-2013	20
Tabela 6. Liczba małżeństw zawartych w KOF, w latach 2009-2013, na tle kraju i jednostek porównywanych	20
Tabela 7. Średnioroczne migracje na pobyt stały na 1 000 mieszkańców	21
Tabela 8. Liczba mieszkań oddanych na 1000 ludności oraz na 1000 małżeństw wraz z dynamiką wzrostu wskaźników w KOF i jednostkach porównywanych w latach 2009-2013	22
Tabela 9. Wyposażenie mieszkań w miastach w instalacje w latach 2009-2013 w KOF i jednostkach porównywanych w %	23
Tabela 10. Liczba mieszkań komunalnych ogółem i mieszkań wymagających remontu w 2014 roku	24
Tabela 11. Zapotrzebowanie na mieszkania komunalne	25
Tabela 12. Wyposażenie budynków komunalnych w % (dane za 2014 roku)	26
Tabela 13. Liczba miejsc i dzieci w przedszkolach na terenie KOF w 2014 roku	26
Tabela 14. Liczba szkół podstawowych, uczniów, oddziałów i nauczycieli w 2013 roku	29
Tabela 15. Liczba szkół gimnazjalnych, uczniów, oddziałów i nauczycieli w 2013 roku	29
Tabela 16. Liczba przychodni na 10 000 mieszkańców w latach 2009-2013.....	33
Tabela 17. Szacunkowy % ludności pozostającej w trwale złej sytuacji materialnej	34
Tabela 18. Wnioski o pomoc i pomoc przyznana w 2014 roku.....	34
Tabela 19. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku [%].....	35
Tabela 20. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców	36
Tabela 21. Pracujący na 1000 mieszkańców – gmina Srokowo i jednostki referencyjne.....	38
Tabela 22. Odsetki pracujących według grup sekcji PKD – KOF i jednostki referencyjne	39
Tabela 23. Zmiana odsetków pracujących według grup sekcji PKD– KOF (punkty procentowe)	40
Tabela 24. Liczba osób bezrobotnych – gmina Srokowo i jednostki referencyjne	42
Tabela 25. Procent kobiet w ogóle bezrobotnych – gmina Srokowo i jednostki referencyjne (%).....	42
Tabela 26. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród bezrobotnych KOF w 2014 roku (liczba i % ogółu bezrobotnych)	44
Tabela 27. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród bezrobotnych KOF w 2014 roku (liczba i % ogółu bezrobotnych)	45
Tabela 28. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie w podziale na gminy	45
Tabela 29. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie bezrobotnym z gminy Srokowo – część I	46

Tabela 30. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie bezrobotnym z gminy Srokowo – część II	47
Tabela 31. Dane dotyczące bibliotek w regionie KOF i jednostkach porównywanych w 2013 roku	49
Tabela 32. Główne wydarzenia odbywające się cyklicznie na terenie gminy Srokowo.....	50
Tabela 33. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w zł	52
Tabela 34. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca.....	53
Tabela 35. Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne w gminach KOF oraz % dróg o nawierzchni utwardzonej wg typu własności na koniec 2014 roku.....	56
Tabela 36. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w latach 2009-2013 [km]	58
Tabela 37. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w latach 2009-2013	58
Tabela 38. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca w m ³ w latach 2009-2013	59
Tabela 39. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w latach 2009-2013 w km	59
Tabela 40. Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2009-2013 w sztukach.....	60
Tabela 41. Objętość ścieków odprowadzanych w dam ³ w latach 2009-2013.....	60
Tabela 42. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w latach 2009-2013	61
Tabela 43. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w latach 2009-2013	61
Tabela 44. Odbiorcy gazu w latach 2009-2013 (gospodarstwa domowe)	62
Tabela 45. Odbiorcy gazu w latach 2009-2013 (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	62
Tabela 46. Zużycie gazu w tys. m ³ w latach 2009-2013	63
Tabela 47. Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³ w latach 2009-2013	63
Tabela 48. Odpady komunalne zebrane w tonach w latach 2009-2013	64
Tabela 49. Odpady komunalne w kilogramach w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2009-2013.....	64
Tabela 50. Podmioty gospodarcze w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	66
Tabela 51. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości zatrudnienia na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	67
Tabela 52. Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych w gminie Srokowo według klas wielkości zatrudnienia w latach 2009-2013	68
Tabela 53. Najważniejsze podmioty gospodarcze, stan na 31.12.2014 roku	69
Tabela 54. Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych na terenie KOF w 2010 roku	70
Tabela 55. Powierzchnia gospodarstw rolnych w podziale na klasy wielkości.....	70
Tabela 56. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w gminach KOF w latach 2009-2013	73
Tabela 57. Udział obszarów prawnie chronionych w gminach KOF w latach 2009-2013.....	73
Tabela 58. Formy ochrony przyrody w gminie Srokowo, stan na 31.12.2014 roku	75
Tabela 59. Respondenci według płci	78
Tabela 60. Respondenci według wieku	78
Tabela 61. Respondenci według wykształcenia.....	78

Tabela 62. Respondenci według statusu społeczno-ekonomicznego	79
Tabela 63. Respondenci według miejsca urodzenia.....	79
Tabela 64. Respondenci według czasu zamieszkania na terenie gminy	79
Tabela 65. Ocena gminy jako miejsca do zamieszkania w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą.....	80
Tabela 66. Ocena aspektów życia w gminie (w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą)	80
Tabela 67. Aspekty życia w gminie wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań	81
Tabela 68. Ocena poziomu rozwoju gospodarczego gminy na tle innych gmin w Polsce (na skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza bardzo, zaś 4 bardzo wysoki poziom)	81
Tabela 69. Ocena ile prawdopodobne jest polecenie przyjacielom lub krewnym gminy jako dobrego miejsca do zamieszkania (na skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza „zupełnie nieprawdopodobne” zaś 10 „pewne”)	82
Tabela 70. Czynniki, które mogłyby skłonić Respondentów do zmiany miejsca zamieszkania	82
Tabela 71. Wskazania najważniejszych kierunków rozwoju gminy w przyszłości	83
Tabela 72. Respondenci według płci	83
Tabela 73. Respondenci według wieku	84
Tabela 74. Respondenci według wykształcenia.....	84
Tabela 75. Prowadzone przez respondentów przedsiębiorstwa według lokalizacji	84
Tabela 76. Prowadzone przez respondentów przedsiębiorstwa według Sekcji PKD.....	84
Tabela 77. Prowadzone przez respondentów przedsiębiorstwa według roku powstania	85
Tabela 78. Ocena gminy jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą	85
Tabela 79. Średnia ocena gminy jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą	85
Tabela 80. Ocena aspektów prowadzenia działalności gospodarczej (w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą)	86
Tabela 81. Średnia ocen aspektów prowadzenia działalności gospodarczej w podziale na gminy (w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą, a 4 najwyższą).....	86
Tabela 82. Aspekty życia w gminie wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań	87
Tabela 83. Aspekty życia w gminie wymagają podjęcia przez władze priorytetowych działań w podziale na gminy	87
Tabela 84. Ocena poziomu rozwoju gospodarczego gminy gdzie respondenci prowadzą działalność gospodarczą, na tle innych gmin w Polsce (na skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza bardzo zaś 4 bardzo wysoki poziom)	88
Tabela 85. Ocena ile prawdopodobne jest polecenie przyjacielom lub krewnym swojej gminy jako dobrego miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej (na skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza „zupełnie nieprawdopodobne”, zaś 10 „pewne”)	88
Tabela 86. Branże, które mają największe szanse na rozwój na terenie KOF w podziale na gminy.....	89
Tabela 87. Branże, które mają największe szanse na rozwój na terenie KOF w podziale na gminy.....	89
Tabela 88. Wdrożenie i monitoring Strategii – wskaźniki	129

13. Spis map

Mapa 1. Położenie gminy Srokowo na tle Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego	11
Mapa 2. Podział na krainy fizyczno-geograficzny polski prof. Kondrackiego na tle granic powiatu kętrzyńskiego	13
Mapa 3. Układ drogowy gminy Srokowo	57
Mapa 4. Obszary chronione, stan na 31.12.2014 roku.....	76

Związek Gmin „Barcja”

Gmina Reszel

Gmina Korsze

14. Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy udział liczby mieszkańców poszczególnych gmin w łącznej liczbie mieszkańców KOF	16
Wykres 2. Liczba mieszkań komunalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2014 roku	25
Wykres 3. Uczniowie szkół podstawowych przypadający na jeden komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	28
Wykres 4. Pracujący na 1000 mieszkańców– gmina Srokowo i jednostki referencyjne.....	38
Wykres 5. Odsetki pracujących według grup sekcji PKD– KOF	40
Wykres 6. Liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy Srokowo wg. powierzchni	41
Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych - gmina Srokowo i jednostki referencyjne z KOF	42
Wykres 8. Procent kobiet w ogóle bezrobotnych – gmina Srokowo i jednostki referencyjne (%).....	43
Wykres 9. Aktywne formy pomocy bezrobotnym świadczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie w podziale na gminy	46
Wykres 10. Imprezy na 10 000 mieszkańców w 2013 roku.....	51
Wykres 11. Uczestnicy imprez na 10 000 mieszkańców w 2013 roku.....	52
Wykres 12. Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku.....	65
Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości zatrudnienia na 10 000 mieszkańców w 2013 roku	67
Wykres 14. Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych w gminie Srokowo według rodzajów działalności w latach 2009-2013	68
Wykres 15. Nakłady inwestycyjne na jednego mieszkańca w złotych w latach 2008-2012 ...	71
Wykres 16. Wartość brutto środków trwałych na jednego mieszkańca w złotych w latach 2004-2012	72

Załącznik 1. Pełne nazwy priorytetów inwestycyjnych wskazanych przy źródłach finansowania

RPO WiM – Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury

2.1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Pi 1a „Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy”.

2.1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Pi 1b „Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu”

2.1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Pi 3a „Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości”.

2.1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Pi 3b „Opracowanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia”.

2.1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Pi 3c „Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług”.

2.2. Kadry dla gospodarki Pi 10i „Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia”.

2.2. Kadry dla gospodarki Pi 10iii „Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji”.

2.2. Kadry dla gospodarki Pi 10 iv „Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami”.

2.3. Cyfrowy region Pi 2c „Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia”.

2.4. Efektywność energetyczna Pi 4a „Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych”

2.4. Efektywność energetyczna Pi 4b „Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach”.

2.4. Efektywność energetyczna Pi 4c „Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym”.

2.4. Efektywność energetyczna Pi 4e „Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej, multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu”.

2.4. Efektywność energetyczna Pi 4g „Promowanie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe”.

2.5. Środowisko Przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów Pi 5b „Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami”.

2.5. Środowisko Przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów Pi 6a „Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenie wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie”.

2.5. Środowisko Przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów Pi 6b „Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenie wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie”.

2.5. Środowisko Przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów Pi 6d „Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” oraz zieloną infrastrukturę”.

2.6. Kultura i dziedzictwo Pi 6c „Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego”.

2.7. Infrastruktura transportowa Pi 7b „Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi”.

2.8. Obszary wymagające rewitalizacji Pi 9b „Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich”.

2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych Pi 9a „Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych”.

2.9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych Pi 10a „Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej”.

2.10. Regionalny rynek pracy Pi 8i „Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników”.

2.10. Regionalny rynek pracy Pi 8iii „Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw”.

2.10. Regionalny rynek pracy Pi 8iv „Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę”.

2.10. Regionalny rynek pracy Pi 8v „Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian”.

2.10. Regionalny rynek pracy Pi 8vi „Aktywne i zdrowe starzenie się”.

2.11. Włączenie społeczne Pi 9i „Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie”.

2.11. Włączenie społeczne Pi 9iv „Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym”.

2.11. Włączenie społeczne Pi 9v „Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwia dostępu do zatrudnienia”.

PO PW – Program Operacyjny Polska Wschodnia

OŚ PRIORYTETOWA I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia.

PI 3A – Większa liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu startup w Polsce Wschodniej.

PI 3B – Zwiększona aktywność MŚP z Polski Wschodniej na rynkach międzynarodowych.

POIS – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

POIS 2.2.1 – OŚ PRIORYTETOWA I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki.

PI 4.III Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.

PI 4.V – PRIORYTET INWESTYCYJNY 4.V. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

PI 4.VI - PRIORYTET INWESTYCYJNY 4.VI. Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe.

POIŚ 2.2.2 – OŚ PRIORYTETOWA II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu.

PI 5.II Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.

PI 6.I Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.

PI 6.II Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.

PI 6.III Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.

PI 6.IV Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.

POIŚ 2.2.4 – 2.2.4. OŚ PRIORYTETOWA IV: Infrastruktura drogowa dla miast.

PI 7.A Wspieranie multimodalnego jednolitego europejskiego obszaru transportu poprzez inwestycje w TEN-T.

POIŚ 2.2.8 – 2.2.8. OŚ PRIORYTETOWA VIII: Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury.

PI 6C Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

PO PC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa

Oś I. Powszechny dostęp do szybkiego internetu

PI 2.a Poszerzanie zakresu dostępności do łączy szerokopasmowych oraz wprowadzanie szybkich sieci internetowych oraz wspieranie wprowadzania nowych technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej.

Oś II. E-administracja i otwarty rząd

PI 2.c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia.

Oś III. Cyfrowe kompetencje społeczeństwa

PI 2.c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia.

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś I Osoby młode na rynku pracy

Priorytet inwestycyjny 8ii (8.6) Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży (pup).

Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Priorytet inwestycyjny 9i (9.4) Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

Priorytet inwestycyjny 8vii (8.11) Modernizacja instytucji działających na rynku pracy, takich jak publiczne i prywatne służby zatrudnienia, oraz lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy, w tym poprzez przedsięwzięcia służące zwiększaniu ponadnarodowej mobilności pracowników, oraz systemy mobilności oraz lepszej współpracy instytucji i właściwych zainteresowanych podmiotów.

Priorytet inwestycyjny 9iv (9.7) Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Priorytet inwestycyjny 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia odstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego. Z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Priorytet inwestycyjny 10iii wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.

Priorytet inwestycyjny 10iv lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa

Oś V wsparcie dla obszaru zdrowia

Priorytet inwestycyjny 8vi (8.10) Aktywne i zdrowe starzenie się.

PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

Oś priorytetowa I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

Oś priorytetowa II Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje oraz rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i instytucjami szkolnictwa wyższego, w szczególności w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.

Oś priorytetowa III wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.

Oś priorytetowa IV Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i podnoszenie zdolności do tworzenia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności leżących w interesie Europy.

INTERREG EUROPA

Oś 2 Konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw

PI3d Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.

Oś 3 Gospodarka niskoemisyjna

PI4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

Oś 4 Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami

PI6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

INTERREG EUROPA ŚRODKOWA

Oś1 Współpraca w zakresie innowacji na rzecz zwiększenia konkurencyjności EUROPY ŚRODKOWEJ

PI1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług,

transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu

Oś3 Współpraca w zakresie zasobów naturalnych i kulturowych na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w EUROPIE ŚRODKOWEJ

PI6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Priorytet inwestycyjny 6e

Podjęcie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu

PROW

MO1 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna

Pd 1.1 - Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności

Pd 1.2 – Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych

MO7 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich

Pd 7.2 - Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii

Pd 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury

Pd 7.6 – Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej

PO RYBY – Program Operacyjny „Rybactwo i Morze”

P1 - Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa.

P2 - Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury.

P5 – Wspieranie wprowadzania do obrotu i przewarzenia.

